

ĐOẠN TRƯỜNG TÂN THANH
NGUYỄN DU

(Bản “Nôm-Hán \ Nôm-Latinh” này do Nguyễn Huy Hùng “chấp nhật đông dài” bằng computer năm 2002, từ một bản Nôm-Hán do Tăng Hữu Ứng chép tay năm Tự Đức Giáp tuất 1874, bản thủ bút này do Đàm Quang Hưng sưu tầm được ở Huế)

Xin kính tặng quý bằng hữu năm châu bốn biển để “mua vui trong một vài trống canh” và nếu như vị nào có nhu cầu, muốn làm copy thêm xin cứ tự nhiên (“kẻ chấp nhật đông dài” không có ý giữ bản quyền)

Houston , 27 Octobre 2002

Nguyễn Huy Hùng
13703 Sableglen Dr.
Houston TX 77014

冪辭沖埃得些

1. Trăm năm trong cõi người ta

字才字命峇羅怙饒

Chữ tài chữ mệnh khéo là ghét nhau

駛戈汶局浚柚

Trải qua một cuộc bể dâu

仍調瞞窳麻疔痘悉

Những điều trông thấy mà đau đớn lòng

邏之彼嗇斯豐

Lạ gì bỉ sắc tư phong

歪擘涓貝騰紅打慳

Trời xanh quen với má hồng đánh ghen

稿蒼吝喚畧焜

Cảo thơm lần dở trước đèn

風情古錄群傳史撐

Phong tình cổ lục còn truyền sử xanh

浪辭嘉靖朝明

Rằng: Năm Gia Tĩnh triều Minh

罕方滂朗台京凭傍

Bốn phương phẳng lặng hai kinh vững vàng

固茹員外户王

11. Có nhà viên ngoại họ Vương

家資擬拱常常壩中

Gia tư nghĩ cũng thường thường bậc trung

汶 隸 昆 次 卒 悉

Một trai con thú rớt lòng

王 觀 羅 字 芮 泃 儒 家

Vương Quan là chữ nổi dòng nho gia

頭 悉 仝 姁 素 娥

Đầu lòng hai ả tố nga

翠 翹 羅 姊 媵 羅 翠 雲

Thúy Kiều là chị em là Thúy Vân

梅 骨 格 雪 精 神

Mai cốt cách tuyết tinh thần

汶 得 汶 駸 迨 分 援 迨

Một người một vẻ mười phân vẹn mười

雲 祜 莊 重 恪 瀉

Vân xem trang trọng khác vời

坤 朧 苔 彈 滄 得 苒 曩

Khuôn trăng đầy đặn nét ngài nở nang

花 嗔 玉 說 端 莊

21. Hoa cười ngọc thốt đoan trang

暹 收 諾 鬢 雪 讓 牟 胛

Mây thua nước tóc tuyết nhường màu da

翹 強 色 稍 漫 麻

Kiều càng sắc sảo mặn mà

芻 皮 才 色 吏 羅 分 欣

So bé tài sắc lại là phần hơn

闌 秋 水 滄 春 山

Làn thu thủy, nét xuân sơn

花 慳 收 審 柳 恨 劍 撐

Hoa ghen thua thắm, liễu hờn kém xanh

汶 仝 迎 諾 迎 城

Một hai nghiêng nước nghiêng thành

色 停 固 汶 才 停 禍 仝

Sắc đành có một tài đành họa hai

聰 明 本 產 資 丕

Thông minh vốn sẵn tư trời

葩 藝 詩 畫 靚 味 歌 吟

Pha nghề thi họa đủ mùi ca ngâm

宮 商 漏 埙 五 音

31. Cung thương lầu bực ngũ âm

藝 貞 岷 坦 胡 梨 汶 張

Nghề riêng ăn đứt hồ cầm một trương

曲 茹 輶 路 年 章

Khúc nhà tay lựa nên chương

汶宮薄命吏強憚人

Một cung Bạc Mệnh lại càng nảo nhân

風流慄墨紅裙

Phong lưu rất mực hồng quần

春撐僂齒細旬及笄

Xuân xanh xấp xỉ tới tuần cập kê

淹恬帳屢幔雯

Êm đầm trướng rủ màn che

墻東蜂蛭螻衛默埃

Tường đông ong bướm đi về mặc ai

疇春昆燕逐梭

Ngày xuân con én đưa thoi

韶光趁逐毬外劫迤

Thiếu quang chín chục đã ngoài sáu mươi

靚嫩撐盡躑躅

41. Cỏ non xanh tận chân trời

梗梨靛點汶吧芃花

Cành lê trắng điểm một vài bông hoa

清明沖節腦

Thanh minh trong tiết tháng ba

禮羅掃墓會羅躑青

Lễ là tảo mộ hội là Đạp Thanh

斯賒奴嚶燕鷄

Gần xa nô nức yến anh

姉媵馘使步行制春

Chị em sắm sửa bộ hành chơi xuân

習燿才子佳人

Dập dìu tài tử giai nhân

馭車如渌袄裙如桦

Ngựa xe như nước áo quần như nen

滾昂樞棟擣葷

Ngổn ngang gò đống kéo lên

梭鑽銻搭爐錢紙翹

Thoi vàng vó rắc tro tiền giấy bay

邪邪俸我衛西

51. Tà tà bóng ngả về tây

姉媵他矧延輶囉衛

Chị em thơ thẩn dan tay ra về

跳寅蹠蕩小溪

Bước dần theo ngọn tiểu Khê

吝枯風景固皮清清

Lần xem phong cảnh có bề thanh thanh

市市泮渌挽迷

Nao nao dòng nước uốn quanh

蹀橋儒豸躡涼北昂

Dịp cầu nhỏ cuối ghềnh bắc ngang

在在蒼坦邊唐

Sè sè nắm đất bên đường

怵怵蕩鞦婁鑽婁撐

Rầu rầu ngọn cỏ nửa vàng nửa xanh

浪牢沖節清明

Rằng: “Sao trong tiết Thanh Minh

麻低香燠永星世麻

Mà đây hương khói vắng tanh thế mà”.

王觀買引斯賒

61. Vương Quan mới dẫn gần xa:

淡仙娘意習羅歌兒

“Đạm Tiên nàng ấy xưa là ca nhi

浚名才色汶時

Nổi danh tài sắc một thì

敦敵外闢險之燕鷄

Xôn xao ngoài cửa hiểm gì yến anh

劫紅顏固蒙萌

Kiếp hồng nhan có mong manh

婁澄春脫撇梗天香

Nửa chừng xuân thoát gẫy cành thiên hương

固得客於遠方

Có người khách ở viễn phương

賒暄拱嚙嗜娘尋制

Xa nghe cũng nức tiếng nàng tìm chơi

船情皮騎典尼

Thuyền tình vừa ghé đến nơi

時它簪撇甌揀包賒

Thì đà trâm gãy bình rơi bao giờ

房空朗挖如詞

71. Buồng không lặng ngắt như tờ

抖車馭缶蒼矚矚撐

Dấu xe ngựa đã rêu lò mờ xanh

哭嘆坤掣事情

Khóc than khôn xiết sự tình

窖無緣閉羅命貝些

Khéo vô duyên bấy là mình với ta

缶空緣畧庄麻

Đã không duyên trước chảng mà

時之拙約噲羅緣婁

Thì chi chít ước gọi là duyên sau”.

懺生納梓車珠

Sấm sanh nếp tử xe châu

薈濃汶蒼黠油靺花

Vùi nông một nắm mặc dầu cỏ hoa

駛包兔洛鷗邪

Trải bao thỏ lặn ác tà

意墓無主埃麻永採

Ấy mồ vô chủ ai mà viếng thăm

悉兜產緹傷心

81. Lòng đau sẵn mối thương tâm

脱瞋翹卮潭潭珠沙

Thoạt nghe Kiều đã dầm dầm châu sa:

疔疽台分彈娑

“Đau đớn thay phận đàn bà !

喇浪薄命拱羅喇終

Lời rằng bạc mệnh cũng là lời chung

負旁之閉化工

Phũ phàng chi bấy hoá công

疇撐癩瘼膈紅配葩

Ngày xanh mòn mỗi má hồng phôi pha

甦濫媵泣得些

Sống làm vợ khắp người ta

窖台葬甃濫魔空重

Khéo thay chết xuống làm ma không chồng !

市得鳳乍鸞終

Nào người phượng chạ loan chung

市得惜綠貪紅羅埃

Nào người tiếc lục tham hồng là ai ?

卮空几兌得懷

91. Đã không kẻ đoái người hòai

產低些劍汶吧鏤香

Sấn đây ta kiếm một vài nén hương

噲羅及擗忡唐

Gọi là gặp gỡ giữa đường

禍羅得帶滌鑽別朱

Hoạ là người dưới suối vàng biết cho.”

林霑懇呢毳粗

Lâm dâm khẩn vái nhỏ to

拉坳吧脍畧墓跳囉

Sụp ngổ vài gật trước mồ bước ra

汶瀾靺愛俸邪

Một vùng cỏ áy bóng tà

逾囂囂腿汶吧芴莠

Gió hiu hiu thổi một vài bông lau

掙簪產攢厦頭

Rút trăm sẵn giắt mái đầu

畫胛核詠罕勾匹韻

Vạch da cây vịnh bốn câu ba vần

吏強迷敏心神

101. Lại càng mê mẩn tâm thần

吏強等朗秦銀庄囉

Lại càng đứng lặng tần ngần chẳng ra

吏強塢突湟花

Lại càng ủ dột nét hoa

愁滌坦芮珠沙問鷓

Sầu tuôn dứt nổi, châu sa vấn dài

雲浪婦拱燿喞

Vân rằng: “Chị cũng nức cười

窖餘諾相哭得代習

Khéo dư nước mắt khóc người đời xưa !”

浪紅顏自斲習

Rằng: “Hồng nhan tự ngàn xưa

丐調薄命固除埃兜

Cái điều bạc mệnh có chữa ai đâu

按念想典麻疔

Nỗi niềm tưởng đến mà đau

覓得齷妬別婁世市

Thấy người nằm đó, biết sau thế nào ?”

觀浪婦啞哈牢

111. Quan rằng: “Chị nói hay sao

汶唎羅汶運飶苦聵

Một lời là một vụn vào khó nghe !

於低陰氣礮泥

Ở đây âm khí nặng nề

俸朝匱我琰衛群賒

Bóng chiều đã ngả, dậm về còn xa”.

翹浪仍等才花

Kiều rằng: “Những đấng tài hoa

髡羅體魄群羅精英

Thác là thể phách còn là tinh anh

易哈情吏及情

Để hay tình lại gặp tình

除祜乙覓顯靈悲睒

Chờ xem ắt thấy hiển linh bây giờ !”

汶唎唎渚及踈

Một lời nói chữa kịp thua

發兜陣逾捲旗典証

Phút đâu trận gió cuốn cờ đến ngay.

沟沟堵祿搥核

121. Ào ào đổ lốc rung cây

於冲篆固香翻乙饒

Ở trong đường có hương bay ít nhiều

提澄蕩逾吝蹠

Đè chừng ngọn gió lần theo

蚪鞋曾跣印綦伶伶

Dấu giày từng bước in rêu rành rành

緬認埃乃調驚

Mặt nhìn ai nấy đều kinh

娘浪尼實精誠庄餘

Nàng rằng: “Này thực tinh thành chẳng xa

有情些吏及些

Hữu tình ta lại gặp ta

渚泥幽顯買羅姉媿

Chớ nề u hiển mới là chị em “.

包悉顯現朱祜

Đã lòng hiển hiện cho xem

謝悉娘吏芮添吧唎

Tạ lòng nàng lại nói thêm vài lời

悉詩來湖徘徊

131. Lòng thơ lai láng bồi hồi

裕核吏畫汶排古詩

Gốc cây lại vạch một bài cổ thi

用孕舛於舛衛

Dùng dằng nửa ở nửa về

樂鑽兜俸嗜聒斯斯

Nhạc vàng đâu bỗng tiếng nghe gần gần

瞳澄覓汶文人

Trông chừng thấy một văn nhân

拏捩舛扣跣吝琰冰

Lông buông tay khấu bước lần dậm băng

提攜膝襪逾膝

Đề huê lưng túi gió trắng

婁蹠蹠汶吧尚昆昆

Sau chân theo một vài thằng con con

雪印色馭駒存

Tuyết in sắc ngựa câu giòn

靺葩牟袄染嫩胛丕

Cỏ pha màu áo nhuộm non da trời.

裊賒買訴奩傳

141. Nẻo xa mới tỏ mặt người

客它靺馭細尼敘情

Khách đà xuống ngựa tới nơi tự tình

鞋文吝跳琰撐

Hài văn lần bước dẫm xanh

汶瀾如體核瓊梗瑤

Một vùng như thể cây quỳnh cành dao

撞王涓奩囉嘲

Chàng Vương quen mặt ra chào

台嬌吟戾納匏帶花

Hai kiêu e lệ nép vào dưới hoa

原得逃掘兜賒

Nguyên người quanh quất đầu xa

户金笊重本茹簪纓

Họ Kim, tên Trọng vốn nhà trâm anh

垺富貴壩才名

Nền phú quý, bực tài danh

文章涅坦聰明性丕

Văn chương nét đất, thông minh tính trời

風姿才貌猝瀉

151. Phong tư tài mạo tốt vời

匏中風雅囉外豪花

Vào trong phong nhã, ra ngoài hào hoa

終逃勿坦諾茹

Chung quanh vẫn đất nước nhà

貝王觀畧勿羅同親

Với Vương Quan trước vẫn là đồng thân

勿瞋蒼曙鄉鄰

Vẫn nghe thơm nức hương lân

汶垺銅雀銜春台嬌

Một nền Đông Tước khoá xuân hai Kiều

諾嫩隔買房繞

Nước non cách mấy buồng thù

仍羅濫酉謔腰祝蒙

Những là trộm giấu, thâm yêu chốc mòng,

埋台邂逅相逢

May thay giải cấu tương phùng

及旬妬蘿妥悉尋花

Gặp tuần đố lá, thoả lòng tìm hoa

俸紅萸篋裊餘

161. Bóng hồng nhác thấy nẻo xa

春蘭秋菊漫麻哥

Xuân lan thu cúc mạn mà cả hai

得國色几天才

Người quốc sắc, kẻ thiên tài

情冲如色麵外群叻

Tình trong như đã mặt ngoài còn e

執真杆省杆迷

Chập chồn cơn tỉnh cơn mê

巽豕庄便搵衛參坤

Rồn ngổ chẳng tiện dứt về chĩnh khôn

俸邪如逐杆慳

Bóng tà như giục cơn buồn

客它羣馭得群騎蹻

Khách đà lên ngựa người còn ghé theo

澗湧諾沚冲漂

Dưới dòng nước chảy trong veo

邊橋絲柳俸朝托他

Bên cầu tơ liễu bóng chiều thướt tha

翹自阻躑帳花

171. Kiều từ trở gót trướng hoa

緬歪攔崗鉦它搜空

Mặt trời gác núi chiêng đà thu không

窻娥征隻窺牕

Gương nga chênh chếch khuy song

鑽招跟諾榭籠俸璘

Vàng gieo ngấn nước, cây lồng bóng sân

海棠呂阮東鄰

Hải đường lá ngon đông lân

淡霜撩碾梗春羅它

Giọt sương gieo nặng cành xuân là đà

汶命朗吟俸娥

Một mình lặng ngắm bóng nga

揜唐斯貝裊餘排排

Rộn đường gắn với nẻo xa bời bời.

得麻典世羅催

Người mà đến thế là thôi

代繁花拱羅代補玆

Đời phồn hoa cũng là đời bỏ đi

得兜及擗濫之

181. Người đầu gặp gỡ làm chi
募辭別固緣之哈空
Trăm năm biết có duyên gì hay không ?
滾昂募緹邊悉
Ngổn ngang trăm mối bên lòng
年勾絕妙寓冲性情
Nên câu tuyệt diệu ngụ trong tính tình
征征俸月熾萌
Chênh chênh bóng nguyệt xế màn
擗壘邊篆汶命燒燒
Tựa ngổi bên triện một mình thiu thiu
脫兜甕汶小嬌
Thoắt đầu thấy một tiểu kiều
固朝風韻固朝清新
Có chiều phong vận có chiều thanh tân
霜印奩雪葩身
Sương in mặt tuyết pha thân
蓮鑽浪宕如斯如賒
Sen vàng lãng đãng như gần như xa
遑惘頓晦澹羅
191. Rước mừng đón hỏi dò la:
桃源落磊兜麻典低
“Đào Nguyên lạc lối đầu mà đến đây ?”
疎浪聲氣習盼
Thưa rằng: “Thanh khí xưa nay
買共饒陸班疇匱悁
Mối cùng nhau lúc ban ngày đã quên ?
寒家於嘆西天
Hàn gia ở mé tây thiên
澗泅渌汜邊蓮固橋
Dưới dòng nước chảy bên trên có cầu
買悉下顧典饒
Mấy lòng hạ cố đến nhau
買喇下賜捻珠招鑽
Mấy lời hạ tứ ném châu gieo vàng
邦呈會主祐詳
Vâng trình hội chủ xem tường
麻牢冲數斷腸固筭
Mà sao trong số đoạ trường có tên
歐停果劫因緣

201. Âu đành quả kiếp nhân duyên

拱得汶會汶船兜賒

Cũng người một hội một thuyền đầu xa !

尼迩排買買囉

Này mười bài mới mới ra

勾神吏慢筆花馭為

Câu thần lại mượn bút hoa vẽ vờ”.

翹邦領意題排

Kiểu vâng lĩnh ý đề bài

栖仙汶擺靚迩曲吟

Tay tiên một vẫy đủ mười khúc ngâm

拈詩囉苒咧謔

Xem thơ núc nở khen thâm:

價停繡口錦心恪常

“Giá đành tú khẩu cẩm tâm khác thường !

杏宄匱集斷腸

Ví đem vào tập Đoạn Trường

時撩滯壹之讓朱埃

Thì treo giải nhất chi nhường cho ai !”

墮花客匱阻鞋

211. Thêm hoa khách đã trở hài

娘群擒吏汶哈敘情

Nàng còn cầm lại một hai tự tình

逾兜斥幅萌萌

Gió đầu sịch bức màn màn

醒囉買別浪命占包

Tỉnh ra mới biết rằng mình chiêm bao

瞠蹠市甕兜市

Trông theo nào thấy đầu nào

香餘篆唉囉匱兜低

Hương thừa dưỡng hãy ra vào đầu đây

汶命兩慮更遲

Một mình lưỡng lự canh chầy

唐賒擬按婁尼麻驚

Đường xa nghĩ nổi sau này mà kinh

花潘齋扶匱停

Hoa trôi bèo giạt đã đành

別緣命別分命世催

Biết duyên mình biết phận mình thế thôi

按貞粒粒泔搥

221. Nổi riêng lóp lóp sóng dồi

擬源杆吏律潘隊杆

Nghĩ nguồn cơn lại sục sùi đòi cơn

唾翹嚙吧帳齋

Giọng Kiều rên rỉ trướng loan

茹萱噴醒晦干故之

Nhà huyền chợt tỉnh hỏi cơn có gì

故牢陳禿更痠

“Có sao trần trọc canh khuya

牟花梨唉霏洩淡霄

Màu hoa lê hây dầm dề giọt mưa ?”

疎浪拙分癡疎

Thưa rằng: “Chút phận ngây thơ

養生堆女鬢絲渚坳

Dưỡng sinh đôi nợ tóc tơ chưa đền

貝罍制瑪淡仙

Buổi ngày chơi mả Đạm Tiên

眈娑脫甕應連占包

Nhấp đi thoát thấy ứng liền chiêm bao

斷腸羅數世市

231. Đoạn trường là số thế nào

排囉世意詠匏世箕

Bài ra thế ấy vịnh vào thế kia

據冲夢兆麻推

Cú trong mộng triệu mà suy

分昆催固囉之埋婁

Phận con thôi có ra gì mai sau !

吡浪參幻據兜

Dạy rằng: “Mộng huyền cú đầu

俸空謨惱祝愁擬市

Bổng không mua nã, chác sầu nghĩ nao.

邦唎勸解濕高

Vâng lời khuyên giải thấp cao

渚衝調擬匏滌脈湘

Chưa xong điều nghĩ đã dào mạch Tương

外牕兔徠鶯鑽

Ngoài song thỏ thẻ oanh vàng

腋墻芄柳翹昂畧萌

Nách tường bông liễu bay ngang trước màn

軒邪攔俸迎迎

241. Hiên tà gác bóng nghiêng nghiêng

按貞貞鄭粵貞汶命

Nổi riêng riêng chạnh tác riêng một mình

朱哈羅種有情

Cho hay là giống hữu tình

妬埃擗縷絲萌朱衝

Đố ai gõ mối tơ mảnh cho xong !

撞金自吏書牕

Chàng Kim từ lại thư song

掇娘更翹邊悉丙虧

Nỗi nàng canh cánh bên lòng biếng khuấy

愁揀強勒強苔

Sầu đong càng lắc càng đầy

𠵼秋屯吏汶得賤稽

Ba thu dồn lại một ngày dài ghê !

遷秦鎊謹牕施

Mây Tần khoá kín song the

蓓紅料裊移衛占包

Bụi hồng liệu nẻo đi về chiêm bao

旬朧缺砑油耗

251. Tuần trăng khuyết, đĩa dầu hao

緬麻想緬悉邀嘖悉

Mặt mờ tưởng mặt, lòng ngao ngán lòng

房文唏這如銅

Phòng văn hơi giá như đồng

竹焯阮兔絲重𦵏鸞

Trúc se ngọn thỏ, tơ chùng phím loan

萌緇拂拂逾彈

Mành Tương phân phật gió đàn

香棋味汝茶看唾情

Hương gậy mùi nhớ, trà khan giọng tình

杏庄緣女𠵼生

Ví chẳng duyên nợ ba sinh

濫之充種傾城嘹𦵏

Làm chi đem giống khuynh thành trêu người !

水傾汝景汝得

Bâng khuâng nhớ cảnh nhớ người

汝尼奇遇倍移躋移

Nhớ nơi kỳ ngộ vội dời chân đi

汶瀾𦵏木撐遲

261. Một vùng cỏ mọc xanh rì

諾吟沖沕窻之女兜

Nước ngâm trong vắt thấy gì nữa đâu !

逾朝如撇杆愁

Gió chiều như gợi cơn sầu

葦蘆囂迄如牟喋嘹

Vĩ lô hiu hắt như mầu cọt trêu

鄭貞想 𠄎 汝饒

Chạnh riêng tưởng ít nhớ nhiều

駸駸提 裊 藍 橋 客 郎

Xăm xăm đề nẻo Lam Kiều lẫn sang

深 嚴 謹 楨 高 墻

Thâm nghiêm kín cổng cao tường

泔 泔 蘿 審 搵 唐 貼 撐

Cạn dòng lá thắm dứt đường chim xanh

盧 疎 絲 柳 抗 萌

Lơ thơ tơ liễu buông màn

昆 鶯 學 啞 蓮 梗 謾 埋

Con oanh học nói trên cành mả mai

買 客 鬪 凍 杆 棋

271. Mấy lần cửa đóng then cài

苔 墻 花 用 別 得 於 兜

Đây thêm hoa rụng biết người ở đâu

秦 銀 等 卒 除 婁

Tân ngân đống suốt giờ lâu

道 逃 噴 甕 嘆 婁 固 茹

Đạo quanh chột thấy mé sau có nhà

羅 茹 吳 越 商 家

Là nhà Ngô Việt thương gia

房 空 底 妬 得 除 渚 衛

Phòng không để đó người xa chưa về

褫 調 遊 學 晦 稅

Lấy điều du học hỏi thuê

褫 彈 笈 冊 提 攜 掩 郎

Túi đàn cặp sách để huê dọn sang

固 榫 固 砧 產 牀

Có cây có đá sẵn sàng

固 軒 攬 翠 湟 鑽 渚 沛

Có hiên Lâm Thuý nét vàng chưa phai

惘 謔 准 意 字 排

281. Mừng thăm chốn ấy chữ bài

𠄎 生 歐 罕 緣 歪 之 低

Ba sinh âu hản duyên trời chi đây !

牕 糊 婢 怯 翹 選

Song hồ nửa khép cánh mây

墻 東 踦 耜 哧 哧 恆 瞞

Tường đông ghé mắt ngày ngày hằng trông

𠄎 鋼 洞 銜 源 封

Tắc gang động khoá nguồn phong

絕茂市甕俸紅匏囉

Tịt mù nào thấy bóng hồng vào ra.

忍自館客隣羅

Nhấn từ quán khách lân la

旬腴浸脫尼它添仝

Tuần trắng thấm thoát nay đà thêm hai

隔墻沛貝淹歪

Cách tường phải buổi êm trời

帶桃羨固俸得托他

Dưới đào dường có bóng người thướt tha

抗槩觸祆倍囉

291. Buông cầm xốc áo vội ra

香群蕙嚙得它永星

Hương còn thơm nức người đà vắng tanh

吝蹠墻錦道逃

Lân theo tường gấm dạo quanh

蓮桃戛甕汶梗金釵

Trên đào nhác thấy một cành kim thoa

拋糶貝襖衛茹

Giờ tay với lấy về nhà

尼沖閨閣兜麻典低

Này trong khuê các đâu mà đến đây ?

吟歐得意寶尼

Ngẫm âu người ấy báu này

庄緣渚易匏糶埃擒

Chẳng duyên chưa dễ vào tay ai cầm !

連糶吟畸丙齏

Luôn tay ngắm nghĩa biếng nằm

唉群倘倘香沉渚沛

Hãy còn thoang thoảng hương trầm chưa phai

散霜匏甕俸得

301. Tan sương đã thấy bóng người

逃墻囉意尋摧謹魚

Quanh tường ra ý tìm tòi ngẩn ngơ

生它固意待除

Sinh đà có ý đợi chờ

隔墻蓮嗜除迢厭悉

Cách tường lên tiếng xa đưa ướm lòng:

釵尼抔特虛空

Toa này bắt được hư không

別兜合浦麻蒙珠衛

Biết đâu Hợp Phố mà mong châu về.

嗜翹眩揜邊箕

Tiếng Kiêu nghe lọt bên kia:

恩忝君子託之貼涑

Ôn lòng quân tử sá gì của rơi

隻釵羅貼買迺

Chiếc thoa là của mấy mươi

麻忝重義輕財掣包

Mà lòng trọng nghĩa khinh tài xiết bao !

生浪鄰里囉匏

311. Sinh rằng: “Lân lí ra vào

斯低市沛得市餘吹

Gần đây nào phải người nào xa xôi

特曷洳拙蒼涑

Được rày nhờ chút thơm rơi

計它少惱忝得閉尼

Kể đà thiếu nã lòng người bấy nay !

閉婁買特汶暘

Bấy lâu mới được một ngày

停蹟泚拙念西噲羅

Dừng chân gạn chút niềm tây gọi là”.

倍衛添襖貼茹

Vội về thêm lấy của nhà

釧鑽堆隻巾羅汶旻

Xuyến vàng đôi chiếc, khăn là một vuông

湯遷頓跳蕘墻

Thang mây dọn bước ngọn tường

沛得歆奴爨練庄啞

Phải người hôm nọ rõ ràng chẳng nhe

恂懔佇意律提

321. Sượng sùng giữ ý rụt rè

几認盡緬得啞躑頭

Kẻ nhìn tận mặt người e cúi đầu

浪自偶爾及饒

Rằng: “Từ ngẫu nhĩ gặp nhau

諶瞞濫汝閉婁匏瘳

Thăm trông trộm nhớ bấy lâu đã chôn

昌梅併匏屢瘳

Xương mai tính đã rữ mòn

吝盧埃別唉群歆尼

Lân lừa ai biết hầy còn hôm nay

臆論如改宮遷

Tháng tròn như gởi cung mây

陳陳汶分邑稜匱料

Trần trần một phận áp cây đã liêu

便低嗔汶仝調

Tiền đây xin một hai điều

臺薊燿典蚪齏朱庄

Đài gương soi đến dẫu bè cho chằng”.

銀魚娘買踈浪

331. Ngân ngữ nàng mới thừa rằng:

退茹冰雪質恒菲葑

“Thói nhà băng tuyết, chất hằng phỉ phong

油欺蘿審織紅

Dầu khi lá thắm chỉ hồng

年庄時拱在悉媿吒

Nên chằng thì cũng tại lòng mẹ cha

碾悉咄柳為花

Nặng lòng xót liễu vì hoa

裊踈匱別兜麻敢踈

Trẻ thơ đã biết đâu mà dám thừa !”

生浪曷逾埋霄

Sinh rằng: “Rày gió mai mưa,

疇春易匱情期買欺

Ngày xuân đã dễ tình cờ mấy khi

油庄審忪情癡

Dầu chằng xét tấm tình si

舌低麻固益之典些

Thiệt đây mà có ích gì đến ai ?

拙之眼拈汶仝

341. Chút chi gấn bó một hai

朱停耒仕料排縹萌

Cho đành rồi sẽ liệu bài mối manh

坤聲油負粵誠

Khuôn thiêng dầu phụ tắc thành

拱料補過春撐汶代

Cũng liêu bỏ quá xuân xanh một đời

量春油決狹廻

Lượng xuân dầu quyết hẹp hòi

功刁等庄舌崔廩咄

Công đeo đẳng chẳng thiệt thòi lắm ru !”

朗聒唼呐如咄

Lặng nghe lời nói như ru

朝春易遣湟秋碍顛

Chiều xuân dễ khiến nét thu ngại ngùng

浪沖貝買邏透

Rằng: “Trong buổi mới lạ lòng
你忝固理擒忝朱當
Nể lòng có lẽ cảm lòng cho đang
奄忝君子多芒

351. Đã lòng quân tử đa mang

汶唎邦鑿矜鑽始終
Một lời vâng tạc đá vàng thuỷ chung”.
特唎如檜掣忝

Được lời như cỏi tác lòng
噢金釵貝巾紅拌綽
Giở kim thoa với khăn hồng trao tay
浪暮辭拱自低

Rằng: “Trăm năm cũng từ đây
貼信噲汶拙尼濫記

Của tin gọi một chút này làm ghi”.
產綽把掘花葵

Sấn tay bả quạt hoa qui
貝梗釵意即時對拌

Với cành thoa ấy tức thì đối trao
汶唎皮眼膝膠

Một lời vừa gắn tất giao
嗟婁羨固敦敵嗜得

Mé sau đường có xôn xao tiếng người
倍鑽蘿用花涑

361. Vội vàng lá rụng hoa rơi

撞衛院册娘移樓粧

Chàng về viện sách nàng dời lầu trang
自番矜別歲鑽

Từ phen đá biết tuổi vàng
情強浸試脬強謹魚

Tình càng thấm thía, dạ càng ngẩn ngơ
滝湘汶帶農疎

Sông Tương một dải nông sờ
邊瞞頭奴邊除躑箕

Bên trông đầu nọ, bên chờ cuối kia.
汶墻雪道霜雯

Một tường tuyết chở sương che
信春兜易移衛朱能

Tin xuân đầu dễ đi về cho năng
吝吝時逾店腴

Lần lần ngày gió đêm trăng

疎紅甚綠 匱澄春戈

Thưa hồng rậm lục, đã chùng xuân qua

皮時生日外家

371. Vừa ngày sinh nhật ngoại gia

蓮台堂帶女羅台媿

Trên hai đường dưới nữa là hai em

曾焮懺使袄檐

Tung bùng sấm sủ áo xiêm

卞黷汶禮除宥粵誠

Biện dâm một lễ xa đem tác thành

茹蘭清永汶命

Nhà lan thanh vắng một mình

吟機會遇匱停歆尼

Ngẫm cơ hội ngộ đã dành hôm nay

餽珍式式產排

Hào trân thức thức sẵn bày

躡蓮脫脫道甃嘆墻

Gót sen thoãn thoắt dạo ngay mé tường

隔花仕孕啣鑽

Cách hoa sê dạng tiếng vàng

懺花匱甃固撞等瞞

Dưới hoa đã thấy có chàng đứng trông

責悉除興貝悉

381. Trách: “Lòng hồ hững với lòng

炤香祝底冷透閉婁

Lửa hương chốc để lạnh lòng bấy lâu

仍羅塔汝對愁

Những là đáp nhớ đối sầu

雪霜染姘厖頭花蒜

Tuyết sương nhuộm nửa mái đầu hoa râm”.

娘浪逾抔霄擒

Nàng rằng: “Gió bắt mưa cầm

匱甘弊貝知音閉遲

Đã cam tộ với tri âm bấy chầy

永茹特貝歆盼

Vắng nhà được buổi hôm nay

裊悉噲拙囉低謝悉

Lấy lòng gọi chút ra đây tạ lòng”.

吝蹠崗假接綏

Lần theo núi giả đi vòng

躡墻蒙固裊通買榜

Cuối tường dường có nẻo thông mới rào

振 輶 攜 鑄 洞 桃

391. Xấn tay mở khóa động Đào
襟 選 瞞 訴 磊 匱 天 台
Rẽ mây trông tỏ lối vào Thiên Thai
緬 認 緬 強 添 鮮
Mặt nhìn mặt càng thêm tươi
邊 唳 萬 福 邊 唳 寒 暄
Bên lời vạn phúc bên lời hàn huyên
粵 鷗 衛 准 書 軒
Sánh vai về chốn thư hiên
給 唳 風 月 碾 願 嫩 澆
Góp lời phong nguyệt nặng nguyện non sông
蓮 案 架 筆 書 筒
Trên an giá bút thơ đồng
淡 青 汶 幅 貞 松 招 蓮
Đạm thanh một bức tranh tùng treo trên
風 霜 特 駭 天 然
Phong sương được vẽ thiên nhiên
漫 唳 涅 筆 強 認 強 鮮
Mặn khen nét bút càng nhìn càng tươi
生 浪 樸 畫 皮 朶
401. Sinh rằng: “Phác họa vừa rồi
品 題 嗔 汶 吧 唳 添 花
Phẩm đề xin một vài lời thêm hoa”.
輶 仙 逾 匝 霄 沙
Tay tiên gió tấp mưa sa,
曠 蓮 停 筆 草 吧 罽 勾
Khoảng trên dành bút, thảo vài bốn câu.
唳 才 雅 玉 噴 珠
Khen: “Tài nhã ngọc phun châu
娘 班 婀 謝 拱 兜 世 尼
Nàng Ban, ả Tạ cũng đâu thế này
劫 修 習 沓 渚 苔
Kiếp tu xưa ví chưa dày
福 市 搭 特 價 尼 朱 昂
Phúc nào nhắc được giá này cho ngang”.
娘 浪 濫 眴 容 光
Nàng rằng: “Trộm liếc dung quang
庄 璘 玉 佩 拱 坊 金 門
Chẳng sân Ngọc Bội cũng phường Kim Môn;
擬 命 分 蒙 翹 螭
411. Nghĩ mình phận mỏng cánh chuồn

坤撐別固旃踰麻哈

Khuôn xanh biết có vuông tròn mà hay

汝自辭唉疎癡

Nhớ từ năm hãy thơ ngây

固得相士斷証汶喇

Có người tướng sĩ đoán ngay một lời:

英花發洩囉外

Anh hoa phát tiết ra ngoài

斲秋薄命汶代才花

Ngàn thu bạc mệnh một đời tài hoa

瞞得吏吟典些

Trông người lại ngẫm đến ta

汶苔汶蒙別羅固年

Một dày một mỏng biết là có nên".

生浪邂逅羅緣

Sinh rằng: "Giải cấu là duyên

習盼人定勝天拱饒

Xưa nay nhân định thắng thiên cũng nhiều

沓油解結典調

421. Ví dụ giải kết đến điều

時宄鑽矜麻料貝身

Thì đem vàng đá mà liêu với thân !"

靚調衷曲慇懃

Đủ điều trung khúc ân cần

悉春沛沛礮春藏藏

Lòng xuân phơi phới chén xuân tàng tàng

疇盃良庄苔剛

Ngày vui ngấn chằng dây gang

瞞囉鷓鴣吟薊嫩兌

Trông ra ác dã ngậm gương non đoài

永茹庄便壘夷

Vắng nhà chằng tiện ngồi dai

啫撞娘買急移牕紗

Giã chàng nàng mới kíp dời song sa

典茹皮甕信茹

Đến nhà vừa thấy tin nhà

仝親群喫席花渚衛

Hai thân còn dở tiệc hoa chưa về

關外倍屢簾施

431. Cửa ngoài vội rủ rèm the

駸駸水磊園瘡汶命

Xăm xăm băng lối vườn khuya một mình

日疎蕘燴頭梗

Nhật thưa gương giọi đầu cành

蕘燴曠揜帳螢迄囂

Ngọn đèn trông lọt trướng huỳnh hắt hiu

生群捋案燒燒

Sinh còn tựa án thiu thiu

噢朝如醒噢朝如迷

Dở chiều như tỉnh, dở chiều như mê

啣蓮仕動戔槐

Tiếng sen sê động giác hoè

俸脛匋熾花梨吏斯

Bóng trắng đã xế, hoa lê lại gần

氷傾頂郝嫩鄙

Bâng khuâng đỉnh giáp non thân

群疑戔參店春麻咤

Còn ngờ giác mộng đêm xuân mơ màng

娘浪曠永店長

441. Nàng rằng: “Khoảng vắng đêm trường

為花年沛擲唐尋花

Vì hoa nên phải trở đường tìm hoa

悲睵燴奩堆些

Bây giờ rõ mặt đôi ta

別兜末女庄羅占匋

Biết đâu rồi nữa chẳng là chiêm bao ?”

倍惘濫禮連匋

Vội mừng làm lễ rước vào

臺蓮芮蠟爐桃添香

Đài sen nổi sáp, lò đào thêm hương

箋誓共草汶章

Tiên thê cùng thảo một chương

鬢選汶們刀鑽玃堆

Tóc mây một món dao vàng chia đôi

暈脛域域忡歪

Vùng trắng vàng vặc giữa trời

丁寧匋奩汶唎雙雙

Đinh ninh hai mặt một lời song song

鬢絲根紊掣悉

451. Tóc tơ căn vặn tác lòng

髣辭鑿汶字同典昌

Trăm năm tạc một chữ đồng đến xương

礪霞玃唾瓊漿

Chén hà sánh giọng quỳnh tương

滯羅香論屏窻俸籠

Dải là hương lộn, bình gương bóng lồng

生浪逾沫朥沖

Sinh rằng: “Gió mát trắng trong

閉婁盼汶拙悉渚甘

Bấy lâu nay một chút lòng chưa cam

櫛霜渚撮橋藍

Chày sương chưa nện cầu Lam

乍吝巾過囉讒所庄

Sợ lần khăn quá ra sàm sỡ chẳng ?”

娘浪紅葉赤繩

Nàng rằng: “Hồng diệp xích thằng

汶唼拱匳嗜浪相知

Một lời cũng đã tiếng rằng tương tri

停調月奴花箕

461. Đứng điều nguyệt nọ hoa kia

外囉埃吏惜之貝埃

Ngoài ra ai lại tiếc gì với ai”.

浪聒淫嗜琴臺

Rằng: “Nghe nổi tiếng cầm đài

渃嫩隨仍嘲聰鍾期

Nước non luống những lắng tai Chung Kỳ”.

疎浪賤技詫之

Thưa rằng: “Tiện kỹ sá chi

匳悉咄典咄時沛邦

Đã lòng dạy đến, dạy thì phải vâng

軒婁撩產琴朥

Hiên sau treo sẵn cầm trắng

倍傍生匳輶能昂眉

Vội vàng sinh đã tay nâng ngang mày

娘浪藝閑貞輶

Nàng rằng: “Nghê mọn riêng tay

濫之朱絆悉尼廩申

Làm chi cho bận lòng này lắm thân !”

芻寅縵武縵文

471. So dân dây võ dây văn

芻縵粗毳蹻韻宮商

Bốn dây to nhỏ theo vần cung thương

曲兜漢楚戰場

Khúc dẫu Hán Sở chiến trường

聒囉嗜鉄嗜鑽拏饒

Nghe ra tiếng sắt tiếng vàng chen nhau

曲兜司馬鳳求

Khúc đầu Tư mã Phượng Cầu

脰囉如怨如愁沛庄

Nghe ra như oán như sầu phải chăng ?

膏康尼曲廣陵

Kê Khang này khúc Quảng Lăng

汶浪流水台浪行雲

Một rằng Lưu Thủy hai rằng Hành Vân

過鬪尼曲昭君

Quá quan này khúc Chiêu Quân

嬋分嬋分戀主思家

Nửa phần luyến chúa nửa phần tư gia

冲如嗜鶴翻戈

481. Trong như tiếng hạc bay qua

濁如嗜濕買沙嬋滄

Đục như tiếng suối mới sa nửa vời

嗜寬如逾倘外

Tiếng khoan như gió thoảng ngoài

嗜毛岑立如歪堵霄

Tiếng mau sầm sập như trời đổ mưa

蕩烟欺訴欺瞞

Ngọn đèn khi tỏ khi mờ

遣得莽妬拱魚謹愁

Khiến người ngồi đó cũng ngờ ngẩn sầu

欺捋躑欺躑頭

Khi tựa gối, khi cúi đầu

欺圩尫曲欺珠堆眉

Khi vò chín khúc, khi chau đôi mày

浪哈時寔羅哈

Rằng: “Hay thì thật là hay

脰囉吟荳訥咳世市

Nghe ra ngậm đắng nuốt cay thế nào !

路之仍塌蕭騷

491. Lựa chi những bụi tiêu tao

湫悉命拱市市悉得

Đốt lòng mình cũng nao nao lòng người”.

浪涓秩涅媿耒

Rằng: “Quen mất nét đi rồi

糝盃催拱性歪別牢

Tẻ vui thôi cũng tính trời biết sao

啞鑽邦領意高

Lời vàng vâng lĩnh ý cao

禍寅寅叭拙市特空

Hoạ dần dần bớt chút nào được không.

花香強訴式紅

Hoa hương càng tỏ thức hồng

頭眉躡麵強濃沁腰

Đầu mày cuối mặt càng nồng thấm yêu

弄情羨色漂漂

Sóng tình dường đã xiêu xiêu

拈冲歐厭固朝呂來

Xem trong âu yếm có chiều lả lơi

疎浪停褻濫制

501. Thừa rằng: “Đừng lấy làm chơi

吧朱疎歇汶唎色市

Rẽ cho thừa hết một lời đã nao !

蹠之汶朶夭桃

Vẽ chi một đoá yêu đào

園紅之敢垠榜點撐

Vườn hồng chi dám ngăn rào chim xanh

色朱匏塢布荆

Đã cho vào bực bố kinh

道從夫褻字貞濫頭

Đạo tông phu lấy chữ trinh làm đầu

囉從蓮濮冲柚

Ra tông trên Bộc trong đầu

時昆寻意埃求濫之

Thì con người ấy ai cầu làm chi !

沛調啞啞於時

Phải điều ăn xối ở thì

節暮辭芡補姦汶時

Tiết trăm năm nỡ bỏ đi một ngày !

吟緣奇遇習聆

511. Ngẫm duyên kỳ ngộ xưa nay

侶堆埃吏懍齊催張

Lúa đôi ai lại đẹp tây Thôi Trương

選霄打堵砮鑽

Mây mưa đánh đổ đá vàng

過朝年色振呈燕鷄

Quá chiều nên đã chán chường yến anh

冲欺執翹連梗

Trong khi chấp cánh liền cành

麻悉礼凍色停汶邊

Mà lòng rẻ rúng đã dành một bên

賈西底冷香願

Mái tây để lạnh hương nguyên

朱緣潭審囉緣彼旁

Cho duyên đàm thẩm ra duyên bẽ bàng

招梭畧庄付牀

Gieo thoi trước chẳng giữ giàng

底婁年嗜共撞罷埃

Để sau nên thẹn cùng chàng bởi ai ?

倍之柳押花奈

521. Vội chi liễu ép hoa nài

群身乙吏埤培固欺

Còn thân ắt lại đền bồi có khi".

覓喇端正易瞠

Thấy lời đoan chính dễ nghe

撞強添你添為迕分

Chàng càng thêm nể thêm vì mưởi phân

俸艚皮濼駮銀

Bóng tàu vừa lạt vẻ ngân

信兜包覓闖垠噲匄

Tin đâu đã thấy cửa ngăn gọi vào.

娘時倍阻房繞

Nàng thì vội trở buồng thêu

生時道跳隣桃倍囉

Sinh thì dạo bước sân đào vội ra

闖外皮午杆花

Cửa ngoài vừa ngỏ then hoa

家童匄改書茹買郎

Gia đồng vào gửi thư nhà mới sang

攜拈手筆巖棠

531. Mỏ xem thủ bút nghiêm đường

認浪叔父除唐命終

Nhấn rằng thúc phụ xa đường mệnh chung

唉群寄塋遼東

Hãy còn ký táng Liêu Đông

故鄉瀾演斲重山溪

Cố hương khơi diễn ngàn trùng sơn Khê

芻迻靈殯衛圭

Rày đưa linh tẩm về quê

世市昆拱沛衛護喪

Thế nào con cũng phải về hộ tang

莽信挈掇驚惶

Mãng tin xiết nỗi kinh hoàng

冰命蓮畧臺粧敘情

Băng mình lên trước đài trang tự tình

躡頭每按丁寧

Gót đầu mọi nổi đình ninh

按茹喪鬢按命除吹

Nổi nhà tang tóc nổi mình xa xôi.

事兜渚及堆回

541. “Sự đầu chưa kịp đôi hồi

緣兜渚及汶唎拌絲

Duyên đầu chưa kịp một lời trao tơ

媵誓群妬猪猪

Trăng thể còn đó tơ tơ

敢除吹插麻疎撻悉

Dám xa xôi mặt mà thừa thốt lòng,

外斡琰隔巴冬

Ngòai nghìn dặm, cách ba đông

緹愁欺擗朱衝群遲

Mối sâu khi gõ cho xong còn chầy

屢鑽付玉朱哈

Gìn vàng giữ ngọc cho hay

朱停悉几躡遷躑歪

Cho đành lòng kẻ chân mây cuối trời”.

聰叵肆繙排排

Tai nghe ruột rối bởi bởi

岌凝娘買悻唎畧婁

Ngập ngừng nàng mới giải lời trước sau:

翁絲乾掛之饒

551. “Ông tơ gàn quây chi nhau,

渚盃森合奄愁趁配

Chưa vui xum họp đã sâu chia phối

共饒律奄礮唎

Cùng nhau trót đã nặng lời

油台賈鬢敢移悉絲

Dầu thay mái tóc dám dời lòng tơ

管包朥待辭除

Quản bao thán đợi năm chờ

擬得啞逾齶霄咄謔

Nghĩ người ăn gió nằm mưa xót thắm

奄願台字同心

Đã nguyện hai chữ đồng tâm

冪辭誓庄揜槩船埃

Trăm năm thể chẳng ôm cầm thuyền ai

群嫩群渚群賈

Còn non còn nước còn dài

群衛群汝典傳歆盼

Còn về còn nhớ đến người hôm nay”.

用孕渚芡移輶

561. Dừng dằng chưa nỡ rời tay

暈東瞳缶等甃蓐茹

Vùng đông trông đã đứng ngay nóc nhà

碍顛汶跣汶賒

Ngại ngùng một một bước một xa

汶唎珍重珠沙買行

Một lời trân trọng châu sa mấy hàng

襪鞍挂捩倍傍

Buộc yên quây gánh vôi vàng

緹愁劑婢跣唐趁台

Mối sầu sẻ nửa bước đường chia hai

愔瞠風景主傳

Buồn trông phong cảnh quê người

頭梗鶻日躔歪雁疎

Đầu cành quỳên nhật, cuối trời nhạn thưa.

惱得舉逾旬霄

Não người cũ gió tuần mưa

汶得碾捩相思汶得

Một ngày nặng gánh tương tư một ngày.

娘群等捩軒西

Nàng còn đứng tựa hiên tây

尠回問曰如圍緹絲

Chín hồi vấn vít như vây mối tơ

瞠澄媿屹牕疎

571. Trông chừng khói ngất song thưa

花溜扶審柳疎壳鑽

Hoa trôi giặt thắm liễu xơ xác vàng

秦銀道躡樓粧

Tân ngân dạo gót lầu trang

汶團惘壽外鄉買衛

Một đoàn mừng thọ ngoại hương mới về

寒暄渚及嗜洩

Hàn huyên chưa kịp đã dề

差衙俸覓罽皮敦敲

Sai nha bổng thấy bốn bề xô xao

得腋托几輶刀

Người nách thước kẻ tay dao

頭 媠 馯 馭 沟 沟 如 潘

Đầu trâu mặt ngựa ào ào như sôi

枷 杠 汶 老 汶 黠

581. Già giang một lão một trai

汶 縵 無 類 襍 仝 深 情

Một dây vô loại buộc hai thâm tình

苔 茹 噤 嗜 蛛 撐

Đây nhà vang tiếng ruồi xanh.

沿 涑 穹 緘 散 情 繪 埋

Rã rời khung dệt, tan tành gói may

圖 細 軟 貼 貞 西

Đồ tế nhuyễn của riêng tây

瀝 甞 生 扣 朱 苔 撮 貪

Sạch sành sanh vét cho đầy túi tham

調 兜 翻 襍 埃 濫

Điều đầu bay buộc ai làm

尼 埃 單 習 秩 緘 俸 仍

Này ai đan rập, giặt giùm bồng dung

噲 囉 婁 買 別 浪

Hỏi ra sau mới biết rằng

沛 筮 稱 出 在 尚 半 絲

Phải tên xưng xuất tại thàng bán tơ

汶 茹 恍 惚 謹 魚

591. Một nhà hoảng hốt ngẩn ngơ

嗜 冤 踐 坦 案 疑 爆 遷

Tiếng oan dậy đất án ngờ lòa mây

下 辭 嘖 襖 卒 睭

Hạ từ van lạy suốt ngày

的 聰 憐 恤 負 輶 摧 殘

Điếc tai liên tuất, phũ tay thôi tàn

樑 高 摔 瘡 縵 冤

Rường cao rút ngược dây oan

油 羅 矜 拱 涅 肝 路 傳

Dầu là đá cũng nát gan lợ người !

媠 瞞 疔 疽 用 涑

Mặt trông đau đón rụng rời

冤 尼 群 汶 叫 歪 仍 賒

Oan này còn một kêu trời nhưng xa

汶 疇 邏 退 差 衙

Một ngày lạ thói sai nha

濫 朱 酷 害 庄 戈 爲 錢

Làm cho khốc hại chẳng qua vì tiền

牢朱骨肉援全

601. Sao cho cốt nhục vẹn tuyền
冲欺遇變從權別牢
Trong khi ngộ biến tông quyền biết sao ?
緣會遇德劬勞
Duyên hội ngộ, đức cù lao
邊情邊孝邊市礮欣
Bên tình bên hiếu bên nào nặng hơn ?
底喇誓海盟山
Để lời thệ hải minh sơn
濫昆畧沛垤恩生成
Làm con trước phải đến ơn sinh thành
决情娘買下情
Quyết tình nàng mới hạ tình:
汜朱底妾半命贖吒
“Rẽ cho để thiếp bán mình chuộc cha !”
户終固几吏薙
Họ Chung có kẻ lại già
拱冲衙役吏羅慈心
Cũng trong nha dịch lại là từ tâm
簷娘孝重情深
611. Thấy nàng hiếu trọng tình thâm
爲娘擬拱傷謔咄爲
Vì nàng nghĩ cũng thương thâm xót vay
併排律妬論低
Tính bài lốt đó luôn đây
固叵冪兩役尼買吹
Có ba trăm lạng việc này mới xuôi
唉衙暫付豎外
Hãy về tạm phó giam ngoài
叫娘規料冲堆叵時
Dặn nàng quy liệu trong đôi ba ngày
傷情昆裒疎癡
Thương tình con trẻ thơ ngây
及杆禍逾災翻不期
Gặp cơn vạ gió, tai bay bất kỳ
疢悉死別生離
Đau lòng tử biệt sinh ly
身群庄惜惜之典緣
Thân còn chẳng tiếc tiếc gì đến duyên !
紇霄詫擬分賢

621. Hạt mưa sá nghĩ phận hèn

料究粵靴決埤巴春

Liều đem tấc cỏ quyết đên ba xuân

事悉午貝氷人

Sự lòng ngỏ với băng nhân

信霜吨大除斯敦敲

Tin sương đôn đại xa gôn xôn xao

斯沔固汶姥市

Gần miền có một mục nào

迢得遠客尋匏問名

Đưa người viễn khách tìm vào vấn danh

晦筮浪馬豎生

Hỏi tên rằng Mã giám sinh

晦圭浪縣臨清拱斯

Hỏi quê rằng huyện Lâm Thanh cũng gần

過年擢外四旬

Quá niên trạc ngoại tứ tuần

眉鬢忍隊袄裙丙包

Mày râu nhẫn đội áo quần bánh bao

畧柴婁俚勞敲

631. Trước thày sau tổ lao xao

茹氷迢媿遑匏樓粧

Nhà băng đưa mối rước vào lầu trang

几蓮笙粹數牀

Ghế trên ngời tót số sàng

房冲媿缶逐娘急囉

Phòng trong mối đã giục nàng kịp ra

授命添息授茹

Nối mình thêm tức nối nhà

擔花汶跳淚花買行

Thêm hoa một bước, lệ hoa mấy hàng

碍顯恸逾吹霜

Ngại ngừng dợn gió e sương

認花俸嗜瞞薊緬苔

Nhìn hoa bóng thẹn, trông gương mặt dày

媒強援鬢抔秬

Mối càng vén tóc bắt tay

湟慍如菊調瘡如梅

Nét buồn như cúc, điệu gầy như mai

旦都斤色斤才

641. Dẫn đo cân sắc cân tài

押宮琴月試排掘詩

Ép cung cầm nguyệt, thử bài quạt thơ

漫濃汶駭汶於

Mạn nồng một vẻ một ưa

朋悉客買隨機迭耀

Bằng lòng khách mới tùy cơ dặt diu

浪謨玉典藍橋

Rằng : “Mua ngọc đến Lam Kiều

聘儀嗔咂包饒朱詳

Sính nghi xin dạy bao nhiêu cho tường ?”

緹浪價當齋鑽

Mối rằng: “Giá đáng nghìn vàng

泣茹洳量得傷敢奈

Dớp nhà nhờ lượng người thương dám nài”.

孤其叭汶添仝

Cò kè bớt một thêm hai

睺婁我價邦外罕慕

Giờ lâu ngã giá vâng ngoài bốn trăm

汶唎船屯淹潭

651. Một lời thuyên đã êm giâm

唉迢庚帖畧擒濫記

Hãy đưa canh thiếp trước cầm làm ghi

定時納采于歸

Định ngày nạp thái vu qui

錢朥屯固役之庄衝

Tiền lưng đã có việc gì chẳng xong !

汶唎忌貝終公

Một lời cậy với Chung công

乞詞暫領王翁衛茹

Khất từ tạm lĩnh Vương ông về nhà

傷情昆裒吒羸

Thương tình con trẻ cha già

認娘翁仍溲沙脾怵

Nhìn nàng ông những máu sa ruột rầu:

餒昆仍約衛婁

“Nuôi con những ước về sau

捩絲沛侶招球當尼

Trao tờ phải lúa gieo cầu đáng nơi

歪濫之極閉歪

661. Trời làm chi cực bấy trời !

尼埃誣託朱得合散

Này ai vu thác cho người hợp tan

銻鑠包管身殘

Búa rìu bao quản thân tàn

妾苔墮裊強冤酷蕊

Nữ đày đọa trẻ càng oan khốc già

汶吝婁畧拱羅

Một lần sau trước cũng là

催他頹屈庄他悉疔

Thôi thà mặt khuất, chẳng thà lòng đau”.

蹻唎如沚泃珠

Theo lời như chảy dòng châu

料命翁匱招頭墻破

Liều mình ông đã gieo đầu tường vỡ

倍傍几佇得槐

Vội vàng kẻ giữ người coi

虬粗娘吏尋唎勸干

Nhỏ to nàng lại tìm lời khuyên can:

蹻之汶媼紅顏

671. “Về chi một mảnh hồng nhan

鬢絲渚拙垵恩生成

Tóc tơ chưa chút đền ơn sinh thành

剗書匱嗜娘鶯

Dâng thư đã thẹn nàng Oanh

吏收婀李半命哈牢

Lại thua ả Lý bán mình hay sao ?

檜椿歲鶴強高

Cội xuân tuổi hạc càng cao

汶核掇搏別包饒梗

Một cây gánh vác biết bao nhiêu cành

量蓮油庄決情

Lượng trên dù chẳng quyết tình

逾霄歐罕散情湑嫩

Gió mưa âu hắt tan tàn nước non.

他浪料汶身昆

Thà rằng liều một thân con

花油沼翹蘿群撐檜

Hoa dù rã cánh, lá còn xanh cây

分牢停丕拱丕

681. Phận sao đành vậy cũng vậy

擒如庄杜仍睇群撐

Cầm như chẳng đậu những ngày còn xanh

拱停併郡算逃

Cũng đừng tính quản toan quanh

散茹羅汶舌命羅仝

Tan nhà là một thiệt mình là hai”.

沛唎翁拱淹聰

Phải lời ông cũng êm tai

認饒淡良淡賤滾昂

Nhìn nhau giọt ngắn giọt dài ngổn ngang

嗟外户馬皮郎

Mé ngoài họ Mã vừa sang

詞花包記斤鑽買摔

Tờ hoa đã ký cân vàng mới trao

媵糶毒地濫牢

Trắng già độc địa làm sao ,

擒縷庄路樸匄自然

Cầm dây chẳng lựa buộc vào tự nhiên !

冲糶包產固錢

691. Trong tay đã sẵn có tiền

油悉對鼎台顛苦之

Dầu lòng đối trắng thay đen khó gì !

户終囉飭執為

Họ Chung ra sức giúp vì

禮心包達訟旗拱衝

Lễ tâm đã đặt tụng kỳ cũng xong.

役茹買暫通容

Việc nhà mới tạm thông dong

旌旗逐也包蒙度衛

Tinh kỳ giục già đã mong độ về

汶命娘蕩焮痲

Một mình nương ngọn đèn khuya

祆霽淡啐鬣焯賈愁

Áo đầm giọt tủi tóc se mái sầu

分油油丕拱油

Phận rầu dầu vậy cũng rầu

咄悉刁等閉婁汶唎

Xót lòng đeo đẳng bấy lâu một lời

功程計別買迕

701. Công trình kể biết mấy mươi

為些康契朱得喚楊

Vì ta khăng khít cho người dở dang

誓花渚燥礮鑽

Thề hoa chửa ráo chén vàng

磊誓催包負旁貝花

Lỗi thề thôi đã phụ phàng với hoa !

丕遼嫩渆包賒

Trời Liêu non nước bao xa

擬 甕 闌 趁 茹 在 碎

Nghĩ đâu rẽ cửa, chia nhà tại tôi !

別 包 緣 女 誓 培

Biết bao duyên nợ thế bồi

劫 尼 催 世 時 催 群 之

Kiếp này thôi thế thì thôi còn gì !

再 生 渚 搵 香 誓

Tái sinh chưa dứt hương thế

濫 身 媵 馭 垞 義 竹 梅

Làm thân trâu ngựa đền nghì trúc mai

女 情 渚 呂 朱 埃

711. Nợ tình chưa trả cho ai

塊 情 芒 龜 泉 臺 渚 散

Khối tình mang xuống tuyên đài chưa tan

按 貞 貞 仍 盤 桓

Nổi riêng riêng những bàn hoàn

油 燃 鼎 祀 淚 瀾 浸 巾

Dầu chong trắng đĩa, lệ tràn thấm khăn.

翠 雲 噴 醒 聒 春

Thúy Vân chột tỉnh giấc xuân

懣 烟 騎 典 慙 懣 悔 嘆

Dưới đèn ghé đến ân cần hỏi han:

機 歪 柚 浹 多 端

“Cơ trời dẫu bề đa đoan

汶 茹 底 婦 貞 冤 汶 命

Một nhà để chị riêng oan một mình

故 之 豈 忍 殘 更

Có chi ngòi nhẫn tàn canh ?

按 貞 群 縹 緲 情 之 低

Nổi riêng còn mắc mối tình chi đây ?”

浪 悉 當 忖 式 苔

721. Rằng: “Lòng dương thốn thúc đây

絲 緣 群 紆 緲 尼 渚 衝

Tơ duyên còn vướng mối này chưa xong

許 枚 囉 拱 噍 桶

Hở môi ra cũng thẹn thùng

底 悉 時 負 忖 悉 貝 埃

Để lòng thì phụ tấm lòng với ai

忌 媿 媿 固 召 喇

Cậy em em có chịu lời

豈 蓮 朱 婦 襖 耒 仕 踈

Ngồi lên cho chị lạy rồi sẽ thưa

仲唐坦捩相思

Giữa đường dứt gánh tương tư

膠鸞執縵絲餘默媿

Keo loan chấp mối tơ thừa mặc em

計自欺及撞金

Kể từ khi gặp chàng Kim

欺時掘約欺店礮誓

Khi ngày quạt ước khi đêm chén thề

事兜泝逾不期

731. Sự dâu sóng gió bất kỳ

孝情坤理台皮援台

Hiếu tình khôn lẽ hai bề vẹn hai

時春媿唉群鷓

Ngày xuân em hãy còn dài

咄情溲謀台咧渫嫩

Xót tình máu mủ thay lời nước non

婦油媿涅昌疔

Chị dù thịt nát xương mòn

吟嗔尪濕唉群蒼涑

Ngậm cười chín suối hãy còn thơm lây

隻釵貝幅詞靈

Chiếc thoa với bức tờ mây

緣尼時佇物尼貼終

Duyên này thì giữ, vật này của chung

油媿年媿年重

Dầu em nên vợ nên chồng

咄得命薄乙悉庄惰

Xót người mệnh bạc ắt lòng chẳng quên.

秩得群拙貼信

741. Mất người còn chút của tin

枳彈貝媿香願時誓

Phím đàn với mảnh hương nguyên ngày xưa

埋婁油固包睵

Mai sau dầu có bao giờ

焯爐香意芻絲枳尼

Đốt lò hương ấy so tơ phím này

瞞囉蕩鞦蘿核

Trông ra ngọn cỏ lá cây

覓囂囂逾浪哈姉衛

Thấy hiu hiu gió rằng hay chị về

魂群芒礮咧誓

Hồn còn mang nặng lời thề

湮身蒲柳埤義竹梅

Nát thân bồ liễu đên nghì trúc mai

夜臺隔 緬屈 喇

Dạ đài cách mặt khuất lời

洗 嗔 礮 諾 朱 得 蕤 冤

Tuổi xin chén nước cho người thác oan

悲 睵 簪 撇 蕤 散

751. Bây giờ trâm gãy gương tan

計 濫 牢 掣 闖 萬 愛 恩

Kể làm sao xiết muôn vàn ái ân !

冪 斲 改 襖 情 君

Trăm nghìn gởi lạy tình quân

絲 緣 艮 艾 固 銀 意 催

Tơ duyên ngắn ngủi có ngần ấy thôi

分 牢 分 薄 如 礪

Phận sao phận bạc như vôi !

龟 停 渫 沚 花 潘 呂 廊

Đã đành nước chảy hoa trôi lỡ làng

喂 金 郎 唉 金 郎

Ôi Kim lang, hỡi Kim lang,

催 催 妾 龟 負 撞 自 低

Thôi thôi thiếp đã phụ chàng từ đây !”

泔 喇 魂 竝 溲 醜

Cạn lời hồn ngắt máu say

汶 唏 朗 挖 堆 糶 這 銅

Một hơi lặng ngắt đôi tay giá đồng

椿 萱 噴 醒 聒 濃

761. Xuân huyên chợt tỉnh giấc nồng

汶 茹 匝 納 几 冲 得 外

Một nhà tấp nập kẻ trong người ngoài

几 湯 得 菜 排 排

Kẻ thang người thuốc bởi bởi

買 油 杆 暈 渚 沛 淡 紅

Mới dầu cơn vụng, chưa phai giọt hồng

晦 牢 囉 事 邏 透

Hỏi sao ra sự lạ lùng

翹 強 曙 苒 攜 空 囉 喇

Kiểu càng nức nở mở không ra lời

按 娘 雲 買 吧 聰

Nổi nàng Vân mới rí tai:

隻 釵 尼 貝 詞 培 於 低

“Chiếc thoa này với tờ bồi ở đây.”

尼吒濫磊緣眉

“Nay cha làm lỗi duyên mày
催催按意婁尼奄媵
Thôi thôi nổi áy sau này đã em
爲埃用菽涑針

771. Vì ai rụng cái rơi kim ?

底昆甌涑霽沉爲埃

Để con bèo nổi mây chìm vì ai ?

唎昆唎吏汶仞

Lời con dặn lại một hai

油疔碑砢敢差粵鑽

Dầu mòn bia đá dám sai tấc vàng.”

襖催娘吏練呈

Lạy thôi nàng lại rên chiêng :

洳吒呂特義撞朱吹

“Nhờ cha trả được nghĩa chàng cho xuôi

詫之身分碎隊

Sá chi thân phận tôi đòi

油浪昌鼎圭傳管兜

Dầu rằng xương trắng quê người quản đầu ! “

掣包計按慘愁

Xiết bao kể nỗi thâm sâu

刻更奄逐南樓買回

Khắc canh đã giục nam lầu mấy hồi

轎花兜奄典外

781. Kiệu hoa đầu đã đến ngoài

管絃兜奄逐傳生離

Quản huyền đầu đã giục người sinh ly

疔悉几於傳移

Đau lòng kẻ ở người đi

淚涑浸砢絲劫屢蠶

Lệ rơi thấm đá, tơ chia rũ tằm

歪歆霽橋最棼

Trời hôm mây kéo tối rằm

怵怵蕩鞞潭潭梗霜

Rầu rầu ngọn cỏ đâm đâm cành sương

遑娘衛典住坊

Rước nàng về đến trú phường

翠皮春鏹汶娘於沖

Bốn bề xuân khóa một nàng ở trong

岷凝嗜綠依紅

Ngập ngừng thẹn lục e hồng

擬悉吏咄車悉隊番

Nghĩ lòng lại xót xa lòng đòi phen

品仙淩典輶賢

791. Phẩm tiên rơi đến tay hèn

懷功曠佇霄屢貝埃

Hoài công nảng giũ mưa gìn với ai !

別身典跣落類

Biết thân đến bước lạc loài

蕊桃他掖朱得情鍾

Nhị đào thà bẻ cho người tình chung

爲埃垠頓逾東

Vì ai ngăn đón gió đông

舌悉欺於疔悉欺移

Thiệt lòng khi ở, đau lòng khi đi

重逢油禍固欺

Trùng phùng dù họa có khi

身尼催固群之麻蒙

Thân này thôi có còn gì mà mong

苞生囉數龍揀

Đã sinh ra số long đong

群芒褻劫騰紅特牢

Còn mang lấy kiếp má hồng được sao

蓮案產固昆刀

801. Trên an sẵn có con dao

丑擒娘苞繪匏招巾

Giấu cầm nàng đã gói vào chéo khăn

防欺諾苞典蹟

Phòng khi nước đã đến chân

刀尼仕料貝身婁尼

Dao này sẽ liệu với thân sau này

店秋汶刻汶遲

Đêm thu một khắc một chầy

水傾如醒如醯汶命

Bâng khuâng như tỉnh như say một mình

庄疑猗馬豎生

Chẳng ngờ gã Mã giám sinh

刎羅汶丁風情苞涓

Vẫn là một đứa phong tình đã quen

過制吏及回顛

Quá chơi lại gặp hồi đen

涓瀾吏劍啞沔月花

Quen vùng lại kiếm ăn miền nguyệt hoa;

樓撐固姥秀娑

811. Lâu xanh có mụ Tú bà
廊制 匏阻衛 蕤歇緣
Làng chơi đã trở về già hết duyên
情期 庄現麻年
Tình cờ chẳng hẹn mà nên
末鋸 𣎵蒼堆 邗汶坊
Mặt cửa mướp đấng đôi bên một phường
終脰 搗汶嵬行
Chung lưng mở một ngôi hàng
逃辭 奔粉半 香匏例
Quanh năm buôn phấn bán hương đã lẽ
道尋 泣幣時圭
Dạo tìm khắp chợ thì quê
假名 侯下咄 藝啞制
Giả danh hầu hạ dạy nghề ăn chơi
磊埋 歐拱事 丕
Rủi may âu cũng sự trời
斷腸 吏揆 極得無緣
Đoạn trường lại chọn mặt người vô duyên
咄娘 拙分嬋娟

821. Xót nàng chút phận thuyền quyên
梗花 宥半 匏船裡 奔
Cành hoa đem bán vào thuyền lái buôn
卯盧 匏縹 匏坤
Mẹo lừa đã mắc vào khuôn
聘儀 礼價 迎婚 產時
Sính nghi lễ giá nghinh hôn sẵn ngày
惘謔 旗匏 典 𣎵
Mừng thâm cớ đã đến tay
強認 𣎵玉 強醴 曲鑽
Càng nhìn vẻ ngọc càng say khúc vàng
匏年 國色 天香
Đã nên quốc sắc thiên hương
汶嵬 尼罕 𣎵鑽 庄訛
Một cười này hảnh nghìn vàng chẳng ngoa
衛低 諾畧 掖花
Về đây nước trước bẻ hoa
王孫 貴客 乙羅 都饒
Vương tôn quý khách ắt là đua nhau
罕 𣎵 𣎵 兩劍 兜

831. Hảnh ba trăm lạng kém đầu

拱它皮本群婁羅利

Cũng đã vừa vốn còn sau là lời

𪛗 𪛗 𪛗 𪛗 𪛗 𪛗 𪛗 𪛗

Miếng ngon kê đến tận nơi

本 茹 拱 惜 貼 歪 拱 貪

Vốn nhà cũng tiếc của trời cũng tham

桃 仙 𪛗 燧 𪛗 凡

Đào tiên đã bén tay phàm

時 援 梗 橘 朱 甘 事 代

Thì vin cành quít cho cam sự đời

𪛗 塵 買 𪛗 廊 制

Dưới trần mấy mặt làng chơi

制 花 𪛗 易 買 得 別 花

Chơi hoa đã dễ mấy người biết hoa

渌 補 榴 溲 冒 鷓

Nước vỏ lựu máu mào gà

𪛗 牟 招 集 吏 羅 群 原

Mượn màu chiêu tập lại là còn nguyên

𪛗 瞞 打 吝 昆 顛

841. Mập mờ đánh lộn con đen

包 饒 拱 閉 饒 錢 秩 之

Bao nhiêu cũng bấy nhiêu tiền mất chi ?

姥 糴 或 固 調 之

Mụ già hoặc có điều gì

料 功 秩 汶 貝 跪 麻 催

Liều công mất một buổi quì mà thôi

𪛗 低 唐 詫 賒 吹

Vả đây đường xá xa xôi

麻 些 不 動 女 得 生 疑

Mà ta bất động nữa người sinh nghi

惜 台 汶 朶 醪 醪

Tiếc thay một đóa trà mi

昆 蜂 𪛗 攜 唐 珍 磊 衛

Con ong đã mở đường đi lối về !

汶 杆 霄 逾 礮 泥

Một cơn mưa gió nặng nề

傷 之 典 玉 惜 之 典 香

Thương gì đến ngọc tiếc gì đến hương

𪛗 春 汶 𪛗 麻 𪛗

851. Chiếu xuân một giấc mơ màng

燾 花 底 妬 默 娘 𪛗 猪

Đuốc hoa để đó mặc nàng nằm trơ

按貞潯瀉滌霄

Nổi riêng tâm tả tuôn mưa

分咁按客分杼按命

Phân cảm nổi khách phân dơ nổi mình

從之羅種灰腥

Tuông chi là giống hôi tanh

身斲鑽底汚名騰紅

Thân nghìn vàng để ô danh má hồng

催群之女麻蒙

Thôi còn chi nữa mà mong

代得催世羅衝汶代

Đời người thôi thế là xong một đời !

陣緣啐分排排

Giận duyên tui phận bởi bởi

擒刀娘匱算排捐生

Cầm dao nàng đã toan bài quyên sinh

擬移擬吏汶命

861. Nghĩ đi nghĩ lại một mình

汶命時渚台情時牢

Một mình thì chớ hai tình thì sao ?

婁油生事世市

Sau dầu sinh sự thế nào

追原庄矯累匱雙親

Truy nguyên chẳng kéo lụy vào song thân

按命歐拱簡寅

Nổi mình âu cũng giãn dần

急遲催拱汶吝麻催

Kíp chầy thôi cũng một lần mà thôi

仍羅都旦虐吹

Những là đo dấn ngược xuôi

啣鶻聒匱哂溜嘆墻

Tiếng gà nghe đã gáy sòi mé tường

樓埋皮嚙槐霜

Lầu mai vừa rúc còi sương

馬生逐也倍傍囉移

Mã sinh giục già vội vàng ra đi

斷腸台陸分岐

871. Đoạn trường thay lúc phân kỳ !

蹄駒泣耿駟車岌嶮

Vó câu khắp khểnh, bánh xe gập ghềnh

皮外迺琰長亭

Bề ngoài mười dặm trường đình

王翁攜席餞行迢蹕

Vương ông mở tiệc tiễn hành đưa theo

外時主客習燿

Ngòai thì chủ khách dập diu

汶茹萱貝汶翹於沖

Một nhà huyền với một Kiều ở trong

強認強瘀淡紅

Càng nhìn càng ứa giọt hồng

吧聰娘買悻悉濕高

Rỉ tai nàng mới giải lòng thấp cao:

虎生囉分疎桃

“Hổ sinh ra phân thơ dào

功吒義媿劫市呂衝

Công cha nghĩa mẹ kiếp nào trả xong !

呂廊渌濁蓓沖

881. Lỡ làng nước đục bụi trong

冪辭底汶牀悉自低

Trăm năm để một tấm lòng từ đây

枯薊沖閉饒時

Xem gương trong bấy nhiêu ngày

身昆庄矯縹緗泛羸

Thân con chẳng kéo mắc tay bọm già

欺侈補永沖茹

Khi đi bỏ vắng trong nhà

欺匍重聯欺囉倍傍

Khi vào chùng lén, khi ra vội vàng

欺啞欺啞呂廊

Khi ăn khi nói lỡ làng

欺柴欺匍枯常枯輕

Khi thầy khi tớ xem thường xem khinh

恪牟几貴得清

Khác màu kẻ quý người thanh

吟囉朱技如形昆奔

Ngẫm ra cho kỹ như hình con buôn

催昆群啞之昆

891. Thôi con còn nói chi con

甦洳坦客蕤樽圭得

Sống nhờ đất khách thác chôn quê người”.

王娑聒閉饒喇

Vương bà nghe bấy nhiêu lời

嗜冤匍悶畫歪叫蓮

Tiếng oan đã muốn vạch trời kêu lên.

吧旬渚泮礮勸

Vài tuần chưa cạn chén khuyên

嗟外擬屯逐連驪車

Mé ngoài nghĩ đã giục liền ruổi xe

咄昆悉礮支支

Xót con lòng nặng chề chề

畧鞍翁吏讎呢濕高

Trước yên ông lại nằn nì thấp cao:

拙身要柳疎桃

“Chút thân yếu liễu thơ dào

泣茹典掇捌飢碎昝

Dớp nhà đến nỗi giấn vào tôi người

自低谷洩蹟歪

901. Từ đây góc biển chân trời

曝霽退退圭得汶身

Nắng mưa thui thui quê người một thân

飢尋洳俸松筠

Nghìn tâm nhờ bóng tùng quân

雪霜雯道朱身葛藤

Tuyết sương che chỗ cho thân cát đảng”.

泮唼客買疎浪

Cạn lời khách mới thua rằng:

樸蹟催拱赤繩冉捩

“Buộc chân thôi cũng xích thẳng nhiệm trao

埋婁油典世市

Mai sau dầu đến thế nào

箕覲日月奴刀鬼神

Kìa gương nhật nguyệt nọ dao quỷ thần.”

洞洞逾逐遷運

Đùng đùng gió giục mây vùn

汶車冲埃紅塵如翻

Một xe trong cõi hồng trần như bay

瞞為拔淚玃輶

911. Trông vời gạt lệ chia tay

谷歪瀋瀋暘暘宄宄

Góc trời thăm thẳm ngày ngày dăm dăm.

娘時琰客除駸

Nàng thì dậm khách xa xăm

薄拋橋這顛岑岸遷

Bạc phau cầu giá, đen rằm ngàn mây

葦蘆山察唏埋

Vĩ lô san sát hơi may

汶歪秋底貞癡汶得

Một trời thu để riêng ngày một người

琰痠挖晴茂瀾

Dặm khuya ngắt tạnh mù khơi

窶朧麻嗜仍唎嫩澆

Thấy trăng mà thẹn những lời non sông

稜秋層碧擅紅

Rừng thu từng biếc chen hồng

聒貼如搭忖悉晨昏

Nghe chim như nhắc tấm lòng thần hôn

仍羅邏諾邏嫩

921. Những là lạ nước lạ non

臨溜皮汶腦論典尼

Lâm Tri vừa một tháng tròn đến nơi

車珠停駟闐外

Xe châu dừng bánh cửa ngoài

簾沖匱窶汶得跳囉

Rèm trong đã thấy một người bước ra

脫瞞吝濼牟膠

Thoắt trông lờn lợt màu da

啞之高吝待它濫牢

Ăn chi cao lớn đây đà làm sao !

畧車來呂嘆嘲

Trước xe lời lả han chào

邦唎娘買蹻飮盡尼

Vâng lời nàng mới theo vào tận nơi

邊時買婀眉蝮

Bên thì mấy ả mày ngài

邊時壘罽甃得廊制

Bên thì ngôi bốn năm người làng chơi

紳排香案罕灰

931. Giữa bày hương án hẳn hoi

蓮撩汶像鼎堆翹眉

Trên treo một tượng trắng đôi lông mày

樓撐涓磊習盼

Lầu xanh quen lối xưa nay

藝尼沛褻翁尼先師

Nghề này thì lấy ông này tiên sư

香花歆斂奉祿

Hương hoa hôm sớm phụng thờ

姑市丑睨固疎縵行

Cô nào xấu vĩa có thưa mối hàng

檜檐揸袂振呈

Cổ xiêm lột áo chán chường

畧神仕願馱香林霏

Trước thân sẽ nguyện mảnh hương lấm râm

對花律甃箇齣

Đổi hoa lót xuống chiếu nằm

𧈧蜂翻吏喑喑四圍

Bướm ong bay lại âm âm tứ vi

翹群魚謹別之

941. Kiêu còn ngơ ngẩn biết gì

據喇褻甃姥時懇甞

Cứ lời lạy xuống mục thì khẩn ngay:

攜行奔半朱埋

“Mở hàng buôn bán cho may

店店寒食𠵼𠵼元宵

Đêm đêm Hàn thực ngày ngày Nguyên tiêu

闖𦉳得甃拱腰

Muôn nghìn người thấy cũng yêu

敦敲鷄燕習燿竹梅

Xôn xao anh yến đập diu trúc mai

信雁勿蘿詩排

Tin nhận vắn lá thơ rời

迢得闖畧連得闖婁

Đưa người cửa trước rước người cửa sau.”

邏聰𦉳渚別兜

Lạ tai nghe chửa biết đâu

祜情囉拱仍牟嶼楊

Xem tình ra cũng những màu đỏ dang

禮衝香火家堂

951. Lễ xong hương hỏa gia đường

秀娑沕蓐蓮牀塋甞

Tú bà vắt óc lên giường ngồi ngay

吡浪昆褻媵低

Dạy rằng: “Con lạy mẹ đây

褻耒郎褻舅眉邊箕

Lạy rồi sang lạy cậu mày bên kia”.

娘浪沛跣流離

Nàng rằng: “Phải bước lưu ly

分賢邦匏甘皮小星

Phận hèn vâng đã cam bề tiểu tinh

調兜褻燕濫鷄

Điều đâu lấy yến làm anh

癡疎渚別羅名分之

Ngây thơ chưa biết là danh phận gì

靚調納采于歸

Đủ điều nạp thái vu quy

奄欺終乍吏欺等壘

Đã khi chung chạ lại khi đứng ngời

睺囉台埭對鬼

961. Giờ ra thay bực đổi ngời

敢嗔改吏汶喇朱明

Dám xin gọi lại một lời cho minh”.

姥瞋娘吶哈情

Mụ nghe nàng nói hay tình

閉睺買浚三彭姥蓬

Bấy giờ mới nổi tam bành mụ lên:

尼尼事奄果然

“Này này sự đã quả nhiên

催它劫甦重綿移耒

Thôi đà cướp sống chồng mình đi rồi !

保浪移道襦得

Bảo rằng đi đạo lấy người

充衛違客劍利麻啞

Đem về rước khách kiếm lời mà ăn

從無義於不仁

Tuồng vô nghĩa ở bất nhân

慍命畧奄秦緡試制

Buồn mình trước đã tần mẫn thử chơi

牟糊奄秩移耒

971. Mầu hồ đã mất đi rồi

催催本翎移代茹魔

Thôi thôi vốn liếng đi đời nhà ma !

昆箕奄半朱些

Con kia đã bán cho ta

入家沛據法茹蚤低

Nhập gia phải cứ phép nhà tao đây

老箕固噢排悲

Lão kia có giỏ bài bày

庄榮匄糲麻眉吏瞋

Chẳng văng vào mặt mà mày lại nghe

故不召卒汶皮

Cớ sao chịu tốt một bề

媽絲麻奄語蓺斂牢

Gái tơ mà đã ngựa nghê sớm sao

沛濫朱別法蚤

Phải làm cho biết phép tao !”

執皮鞭啞趨匄囉輶

Chập bì tiên rập nhảy vào ra tay

娘浪歪瀋坦苔

981. Nàng rằng: “Trời thẳm đất dày

身尼匄補仍哿囉移

Thân này đã bỏ những ngày ra đi”.

催催群固惜之

Thôi thôi còn có tiếc gì ,

產刀輶袂即時噢囉

Sấn dao tay áo tức thì giở ra.

忤肝滄玉料花

Sợ gan nát ngọc liễu hoa

姥群瞞媠娘它過輶

Mụ còn trông mặt nàng đã quá tay

傷喂才色墨尼

Thương ôi tài sắc mụ này

汶刀冕孽搵縵風塵

Một dao oan nghiệt dứt dây phong trần

掇冕破埒除斯

Nổi oan vỡ lở xa gần

冲茹得秩汶吝如拚

Trong nhà người chật một lần như nen

娘時拔拔駸仙

991. Nàng thì bần bật giấc tiên

姥時擒及媠認魂翻

Mụ thì cầm cập mặt nhìn hồn bay

域娘匄准軒西

Vực nàng vào chốn hiên tây

割得槐朔連茱萸湯

Cắt người coi sóc rước thầy thuốc thang

市哈渚歇塵緣

Nào hay chưa hết trần duyên

冲迷蒙匄等邊汶娘

Trong mê đường đã đứng bên một nàng

吧浪因果噢楊

Rỉ rằng: “Nhân quả dở dang

匄算遁女斷腸特牢

Đã toan trốn nợ đoạn tràng được sao ?

數群碾茱萸桃

Số còn nặng nghiệp má đào

得油悶決歪市奄朱

Người dầu muốn quyết trời nào đã cho !

哈嗔歇劫柳蒲

1001. Hãy xin hết kiếp liễu bồ

滝錢塘仕現胡衛婁

Sông Tiền Đường sẽ hẹn hò về sau".

萊湯卒汶得偷

Thuốc thang suốt một ngày thâu

駝迷暄奄油油皮散

Giác mê nghe đã dầu dầu vừa tan

秀娑直產邊幔

Tú bà chục sẵn bên màn

路喇勸解蔓蠻擲寅

Lựa lời khuyên giải môn man gõ dần:

汶得易固買身

“Một người dễ có mấy thân

花春當蕊得春群鬣

Hoa xuân đương nhụy ngày xuân còn dài

拱羅呂汶林仝

Cũng là lữ một lâm hai

砢鑽牢苒押奈霄遷

Đá vàng sao nỡ ép nài mưa mây

呂蹟律奄匍低

1011. Lỡ chân trượt đã vào đây

鏑房春底待得桃嫩

Khỏa buồng xuân để đợi ngày đào non

得群時貼哈群

Người còn thì của hãy còn

尋尼稱當羅昆丐茹

Tìm nơi xứng đáng là con cái nhà

濫之罪報冤家

Làm chi tội báo oan gia

舌命麻害典些哈之

Thiệt mình mà hại đến ta hay gì ?”

棋聰買按嚙呢

Kê tai máy nổi nần nì

娘暄羨拱是非瀝耒

Nàng nghe dường cũng thị phi rạch ròi

靨推神參買喇

Vả suy thân mộng mấy lời

夙因歐拱固歪於沖

Túc nhân âu cũng có trời ở trong

劫尼女呂渚衝

1021. Kiếp này nợ trả chưa xong

濫之添汝女重劫婁

Làm chi thêm một nợ chồng kiếp sau !

朗暄浸試躡頭

Lặng nghe thắm thía gót đầu

疎浪埃固悶兜世尼

Thưa rằng: “Ai có muốn đầu thế này

特如喇世羅埋

Được như lời thế là may

罕浪埋固如曷朱庄

Hắn rằng mai có như rày cho chẳng !

忤欺蜂虻待騰

Sợ khi ong bướm đái dăng

典調粧濁牢朋葬冲

Đến điều sống đục sao bằng thác trong !”

姥浪昆哈通容

Mụ rằng: “Con hãy thông dong,

沛調悉吏噉悉麻制

Phải điều lòng lại dối lòng mà chơi ?

埋婁於庄如喇

1031. Mai sau ở chẳng như lời

蓮頭固俸極歪朗燭

Trên đầu có bóng mặt trời rạng soi.”

窳喇决斷罕灰

Thấy lời quyết đoán hẳn hoi,

停悉娘拱仕嵬嵬寅

Đành lòng nàng cũng sẽ nguôi nguôi dần.

畧樓凝碧銜春

Trước lầu Ngưng Bích khóa xuân

疴嫩餘牀腴斯於終

Vệt non xa tấm trắng gần ở chung

翠皮捌吟餘曠

Bốn bề bát ngát xa trông,

葛鑽璉奴萼紅琰箕

Cát vàng cồn nọ, bụi hồng dặm kia,

彼旁選斂焮疔

Bẽ bàng mây sớm đèn khuya,

舛情舛景如劫牀悉

Nửa tình nửa cảnh như chia tấm lòng,

想得帶月礮同

1041. Tưởng người dưới nguyệt chén đồng

信霜隴仍曷曠埋除

Tin sương luống những rày trông mai chờ.

邊歪谷浚巴搗

Bên trời góc biển bơ vơ

心崙滑沼包睭朱沛

Tấm son gột rửa bao giờ cho phai.

咄得掙鬪歆埋

Xót người tựa cửa hôm mai

掘濃邑冷仍埃妬睭

Quạt nồng ấp lạnh những ai đó giờ ?

隣萊隔買曠霄

Sân Lai cách mấy nắng mưa,

固欺裕梓匍皮得措

Có khi gốc tử đã vừa người ôm

愜曠鬪浚朝歆

Buồn trông cửa biển chiều hôm

船埃濕倘翹帆除除

Thuyền ai thấp thoáng cánh buồm xa xa

愜曠蒞諾買沙

1051. Buồn trông ngọn nước mới sa

花潘蠻鑊別羅衛兜

Hoa trôi man mác biết là về đâu

愜曠坩鞮怵怵

Buồn trông nội cỏ rầu rầu

蹟遷緬坦汶牟撐撐

Chân mây mặt đất một màu xanh xanh

愜曠逾捲緬溼

Buồn trông gió cuốn mặt duềnh

喑喑嗜涸咄逃几壘

Ầm ầm tiếng sóng kêu quanh ghế ngồi

終逃仍諾嫩得

Chung quanh những nước non người

疴悉流落年吧罨勾

Đau lòng lưu lạc nên vài bốn câu

吟嵬屢幅簾珠

Ngâm ngợi rủ bực rềm châu

隔墻聒固嗜兜和韻

Cách tường nghe có tiếng đầu họa vắn

汶撞皮擢青春

1061. Một chàng vừa trạc thanh xuân

形容扯粹袄巾論強

Hình dung chải chuốt áo khăn gọn gàng

擬浪拱脈書香

Nghĩ rằng cũng mạch thư hương

晦囉買別浪撞楚彊

Hỏi ra mới biết rằng chàng Sở Khanh

俸娥濕倘鬱萌

Bóng nga thấp thoáng dưới màn

瞓娘撞拱囉情刁帶

Trông nàng, chàng cũng ra tình đeo đai:

嘆喂色渌香歪

“Than ôi sắc nước hương trời

惜朱兜俸落類典低

Tiếc cho đâu bỗng lạc loài đến đây ?

價停沖月蓮霽

Giá đành trong nguyệt trên mây

花牢花窖墮苔閉花

Hoa sao hoa khéo đọa đày bấy hoa ?

浚肝貞陣歪薙

1071. Nổi gan riêng giận trời già

悉尼埃訴朱些唉悉

Lòng này ai tỏ cho ta hỡi lòng ?

嬋娟宵別英雄

Thuyền quyên ví biết anh hùng,

囉捫操櫃數籠如制

Ra tay tháo cũi sổ lồng như chơi !”

牕秋苞怯翹外

Song thu đã khép cánh ngoài

聰群同望買喇鉄釘

Tai còn đồng vọng mấy lời sắt đánh

擬得催吏擬命

Nghĩ người thôi lại nghĩ mình

感悉珠咄漑情諸搵

Cám lòng chua xót lạt tình trơ vợ

仍羅吝呂曠霄

Những là lần lữa nắng mưa

劫風塵別包賒羅催

Kiếp phong trần biết bao giờ là thôi ?

打料認汶仝喇

1081. Đánh liều nhấn một hai lời

洳捫濟渡撻得沉淪

Nhờ tay tế độ vớt người trầm luân

媼箋計歇賒斯

Mảnh tiên kể hết xa gần

揆茹報答揆身落類

Nỗi nhà báo đáp nỗi thân lạc loài

散霜皮朗暝埋

Tan sương vừa rạng ngày mai

便鴻娘買認喇改郎

Tiền hồng nàng mới nhận lời gởi sang

歪西浪宕俸鑽

Trời tây lãng đãng bóng vàng

復書匱信撞典尼

Phục thư đã thấy tin chàng đến nơi

攜拈汶幅箋梅

Mở xem một bức tiên mai,

伶伶昔越固仁字題

Rành rành “tích việt” có hai chữ đề

褻冲意思麻推

1091. Lấy trong ý tứ mà suy:

暝仁迺汶戌報沛庄

Ngày hai mươi mốt, tuất thì phải chăng ?

點歆梭束衛稜

Chim hôm thoi thót về rừng

架醪醪匱吟媵舛萌

Giá trà mi đã ngậm trăng nửa mảnh

墻東來動俸梗

Tường đông lay động bóng cành

待牕匱楚卿聯匱

Đầy song đã thấy Sở Khanh lên vào

恹懨打演囉嘲

Sượng sùng đánh dạn ra chào

褻娘買吧拌慫慫

Lạ thôi nàng mới rỉ trao ân cần

浪碎齏淳拙身

Rằng: “ Tôi bèo bọt chút thân

落彈芒褻女難燕鷄

Lạc đàn mang lấy nợ nần yếm anh.

敢洳骨肉死生

1101. Dám nhờ cốt nhục tử sinh

群饒結靺吟鑠衛婁

Còn nhiều kết cỏ ngậm vành về sau.”

朗壘嘍嚙腓頭

Lặng ngời tùm tùm gật đầu:

些低市沛些兜麻浪

“Ta đây nào phải ai đâu mà rằng !

娘它別典些庄

Nàng đã biết đến ta chăng,

洩沉淪拉朱平買催

Biển trăm luân lấp cho bằng mới thôi”

娘浪闖事恩得

Nàng rằng: “Muôn sự ơn người

世市嗔決汶排朱衝

Thế nào xin quyết một bài cho xong.”

浪些固馭追風

Rằng: “ Ta có ngựa truy phong,

固筮鞞帳本泃健兒

Có tên dưới trướng vốn dòng kiện nhi

乘機聯跳囉移

1111. Thừa cơ lên bước ra đi

𠵼迓𠵼斫斫之羅欣

Ba mươi sáu chước chước gì là hơn ?

油欺逾甲霄單

Dù khi gió kếp mưa đơn

固些低拱庄干故之

Có ta đây cũng chẳng cơn cố gì !”

聒唼娘奄生疑

Nghe lời nàng đã sinh nghi

雙它過隊管之特身

Song đã quá đổi quản gì được thân.

拱料眈耜逐躡

Cũng liêu nhắm mắt đưa chân

麻枯昆造搓運典兜

Mà xem con tạo xoay vần đến đâu

共饒聯跳龜樓

Cùng nhau lên bước xuống lầu

雙雙馭畧馭婁汶團

Song song ngựa trước ngựa sau một đoàn

店秋刻漏更殘

1121. Đêm thu khắc lậu canh tàn

逾核律蘿腓岸吟薊

Gió cây trúc lá, trăng ngàn ngậm gương

磊疇𦉳瀌牟霜

Lối mòn cỏ lợt màu sương

悉圭移汶跳唐汶疔

Lòng quê đi một bước đường một đau

啗鶻敵殼𦉳毛

Tiếng gà xao xác gáy mau

嗜得兜匱嘆婁踐陽

Tiếng người đầu đã mé sau dầy dàng

娘強忖式肝鑽

Nàng càng thốn thức gan vàng

楚卿匱襖縵韁磊市

Sở Khanh đã rẽ dây cương lối nào !

汶命坤別濫牢

Một mình khôn biết làm sao

琰稜跳濕跳高駭雄

Dậm rùng bước thấp bước cao hãi hùng

化兒寔固妄悉

1131. Hóa nhi thật có nỡ lòng

濫之鞋紫圩紅廩耨

Làm chi giày tía, vò hồng lấm nau !

汶團堵典畧婁

Một đoàn đổ đến trước sau

獐兜龜坦翹蓮歪

Vuốt đầu xuống đất, cánh đầu lên trời ?

秀娑速倘典尼

Tú bà tốc thẳng đến nơi

歆歆押調汶唏吏茹

Hăm hăm áp điệu một hơi lại nhà

凶興庄晦庄查

Hung hăng chẳng hỏi chẳng tra,

當糶培柳習花箴排

Đang tay vùi liễu, dập hoa toi bời

骷胲埃拱羅得

Thịt da ai cũng là người

悉市紅用審涑庄疔

Lòng nào hồng rụng, thắm rời chẳng đau

歇喇首服懇求

1141. Hết lời thủ phục khẩn cầu,

挽脰骷堵拮頭邈沙

Uốn lưng thịt đỏ, cắt đầu máu sa

浪碎拙分彈娑

Rằng: “Tôi chút phận đàn bà

諾嫩離闐離茹典低

Nước non lia cửa lia nhà đến đây

悲睵甦蕤於糶

Bây giờ sống thác ở tay

身尼匱典世尼時催

Thân này đã đến thế này thì thôi !

仍碎固詔之碎

Nhưng tôi có sá chi tôi

分碎停丕本得底兜

Phận tôi đành vậy, vốn người để đâu ?

身鱧包管淋頭

Thân lươn bao quản lấm đầu

拙悉貞白自婁拱除

Chút lòng trinh bạch từ sau cũng chừa.”

特喇姥買隨機

1151. Được lời mụ mới tùy cơ

抔得保領濫詞供招

Bắt người bảo lĩnh làm tờ cung chiêu

排鷗固婀馬嬌

Bày vai có ả Mã Kiêu

咄娘囉買打料召端

Xót nàng ra mới đánh liều chịu đoan

姥強計日計寬

Mụ càng kể nhật kể khoan

泔窮典墨濃難買赦

Gạn gùng đến mực nồng nản mới tha.

域娘匍擬沖茹

Vực nàng vào nghỉ trong nhà

馬嬌吏許意囉咧咧

Mã Kiêu lại ngỏ ý ra dặn lời:

催它縻吝時催

“ Thôi đà mắc lận thì thôi !

移兜庄別昆得楚鄉

Đi đâu chẳng biết con người Sở Khanh ?

薄情沒啗樓撐

1161. Bạc tình nổi tiếng lâu xanh

汶糶樽別買梗芙蓉

Một tay chôn biết mấy cành phù dung

拖刀立產斫用

Đà đao sắp sẵn chước dùng

邏之汶骨汶童習盼

Lạ gì một cốt một đồng xưa nay

固匹迓兩拌糶

Có ba mươi lạng trao tay

空仍之固傳尼徒箕

Không dùng chi có chuyện này trò kia

耒囉阻插即時

Rồi ra trở mặt tức thì

叭喇料渚顛癡舌代

Bớt lời, liệu chó điên si thiết đời.”

娘浪誓說礮喇

Nàng rằng: “Thê thốt nặng lời

固兜麻吏囉得險淒

Có đầu mà lại ra người hiểm sâu.”

群當推畧擬婁

1171. Còn đương suy trước nghĩ sau

麵模匋覽於兜叻匏

Mặt mo đã thấy ở đâu dẫn vào

楚卿蓮啗嘹啐

Sở khanh lên tiếng rêu rao:

奴瞠浪固昆市於低

“Nọ nghe rằng có con nào ở đây,

拋朱眷逾嚶霽

Phao cho quuyến gió rủ mây

哈拈固別麵尼羅埃

Hãy xem có biết mặt này là ai ?

娘浪催世時催

Nàng rằng: “ Thôi thế thì thôi,

浪空意拱邦喇浪空

Rằng không, ý cũng vâng lời rằng không.”

楚卿鉄啣洞洞

Sở khanh thét máng dùm dùm

跳匏皮啞恃雄囉秣

Bước vào vừa rắp thị hùng ra tay

娘浪歪尔固哈

1181. Nàng rằng: Trời nhẽ có hay

眷鷄嚶燕事尼在埃

Quyển anh rủ yển sự này tại ai ?

宄得待甯泝台

Đem người đẩy xuống giếng thơi

啞耒耒吏啞喇特甯

Nói rồi, rồi lại ăn lời được ngay

群箋昔越於秣

Còn tiên “tích viết” ở tay

爨練麵意麵尼渚埃

Rõ ràng mặt ấy mặt này chú ai ?

喇甯東麵沖外

Lời ngay đông mặt trong ngoài,

几岐不義得啞無良

Kẻ chê bất nghĩa, người cười vô lương

負情案 匱燿絨

Phụ tình án đã rồ ràng

涂從 擬買劍唐躁躡

Dơ tuồng nghĩ mới kiếm đường tháo lui

房貞貞 仍律潘

1191. Phòng riêng, riêng những sứt sùi

擬身麻吏吟嵬朱身

Nghĩ thân mà lại ngậm ngùi cho thân

惜台沖這鼎銀

Tiếc thay trong giá trắng ngần

典風塵拱風塵如埃

Đến phong trần cũng phong trần như ai.

糝盃拱汶劫得

Tẻ vui cũng một kiếp người,

紅顏沛種於代買咄

Hồng nhan phải giống ở đời mãi ru !

劫習匱俸唐修

Kiếp xưa đã vụng đường tu

劫尼庄矯埤蒲買吹

Kiếp này chẳng kéo đến bù mới xuôi

油牢甌匱破耒

Dầu sao bình đã vỡ rồi

褫身麻呂女代朱衝

Lấy thân mà trả nợ đời cho xong.

皮旬月割剗沖

1201. Vừa tuần nguyệt sáng gương trong

秀娑矚吏通容咧噤

Tú bà ghé lại thông dong dặn dò:

藝制拱廩功夫

Nghề chơi cũng lắm công phu,

廊制些沛別朱靚調

Làng chơi ta phải biết cho đủ điều.

娘浪湄逾習燿

Nàng rằng: “Mưa gió dập dìu

料身意拱沛料世催

Liều thân ý cũng phải liều thế thôi.”

姥浪埃拱如埃

Mụ rằng: “Ai cũng như ai

空仍埃糝錢懷典低

Không dưng ai mất tiền hòi đến đây ?

於沖群廩調哈

Ở trong còn lắm điều hay

揆店怯搨揆時貞終

Nỗi đêm khép mở, nỗi ngày riêng chung

尼昆屬襖濫悉

1211. Này con thuộc lấy làm lòng

鑠外毘字鑠沖糝藝

Vành ngoài bảy chữ, vành trong tám nghề.

制朱柳振花吱

Chơi cho liễu chán hoa chê

朱鄰綠矜朱迷敏代

Cho lăn lóc đá cho mê mẩn đời

欺鮭杏欺湟蜉

Khi khóe hạnh, khi nét ngài

欺吟曦月欺啾喋花

Khi ngâm ngợi nguyệt, khi cười cợt hoa.

調羅藝業沖茹

Đều là nghề nghiệp trong nhà

靚銀意湟買羅得燭

Đủ ngân ấy nét mới là người soi.”

躡頭邦吡買喇

Gót đầu vàng dạy mấy lời,

羨珠湟月羨沛蹶紅

Dường chau nét nguyệt, đường phai vẻ hồng.

仍眈吶匏嗜桶

1221. Những nghe nói đã thẹn thùng

渌代廩揆邏透刻溪

Nước đời lắm nỗi lạ lòng khát khe !

咄命闔閣房閨

Xót mình cửa các phòng khuê

破悉學襖仍藝業哈

Vỡ lòng học lấy những nghề nghiệp hay !

窘羅緬演眉苔

Khéo là mặt dạn mày dày,

劫尼匏典世尼羅催

Kiếp này đã đến thế này là thôi !

傷台身分落類

Thương thay thân phận lạc loài

油牢拱於糶得別牢

Dấu sao cũng ở tay người biết sao ?

樓撐買屢帳桃

Lầu xanh mới rủ trưởng đào

強撩價玉強高品得

Càng treo giá ngọc, càng cao phẩm người

別包蛭呂蜂來

1231. Biết bao bướm lả ong lời

曷醴苔朥陣啞卒店

Cuộc say đầy thán, trận cười suốt đêm

習燿蘿逾梗貼

Dập diu lá gió càn chim

歛迢宋玉最尋長卿

Sớm đưa Tống Ngọc, tối tìm Trường Khanh

欺醒醞陸殘更

Khi tỉnh rượu, lúc tàn canh

迭命命吏傷命咄車

Giật mình, mình lại thương mình xót xa

欺牢封錦屢羅

Khi sao phong gấm rủ là

晙牢散作如花忡唐

Giờ sao tan tác như hoa giữa đường

緬牢苔逾演霜

Mặt sao dày gió dạn sương

身牢蛭振蜂呈閉身

Thân sao bướm chán ong chường bấy thân !

默得霄楚選秦

1241. Mặc người mưa Sở mây Tần

仍命市別固春羅之

Những mình nào biết có xuân là gì

隊番逾捋花棋

Đội phen gió tựa hoa kê,

婁簾雪吟翠皮媵偷

Nửa rèm tuyết ngậm, bốn bề trăng thâu

景市景庄刁愁

Cảnh nào cảnh chẳng đeo sầu,

得愜景固盃兜包晙

Người buồn cảnh có vui đâu bao giờ ?

隊番滄馱勾詩

Đội phen nét vẽ câu thơ,

宮槩沖月若棋鬻花

Cung cầm trong nguyệt, nước cờ dưới hoa

盃羅盃強矯羅

Vui là vui gượng kẻo là

埃知音妬漫麻貝埃

Ai tri âm đó mặn mà với ai ?

徐於逾竹霄梅

1251. Thờ ở gió trúc mưa mai

謹魚暮按搥埋汶身

Ngẩn ngơ trăm nỗi dùi mài một thân

措悉隊段賒斯

Ôm lòng đòi đoạn xa gần,

庄圩麻縹庄寅麻疔

Chẳng vò mà rối, chẳng dần mà đau.

汝恩尪字高痿

Nhớ ơn chín chữ cao sâu,

汶得汶我捧柚邪邪

Một ngày một ngả bóng dâu tà tà.

琰飢諾瀋嫩賒

Dặm nghìn nước thấm non xa

擬兜身分昆囉世尼

Nghĩ đâu thân phận con ra thế này !

隣槐堆拙疎癡

Sân hòe đôi chút thơ ngây

珍甘埃几拖台役命

Trân cam ai kẻ đỡ thay việc mình ?

汝喇願約匹生

1261. Nhớ lời nguyện ước ba sinh

賒吹埃固透情庄埃

Xa xôi ai có thấu tình chẳng ai ?

欺衛晦柳章臺

Khi về hỏi liễu Chương Đài

梗春苞掖朱得專輶

Cành xuân đã bẻ cho người chuyên tay

情淒蒙呂義苔

Tình sâu mong trả nghĩa dày,

花箕苞執梗尼朱諸

Hoa kia đã chấp cành này cho chưa ?

緹情隊段圩絲

Mối tình đòi đoạn vò tơ

戔鄉關隘吝麻更跽

Giác hương quan luống lẩn mơ canh dài

牕紗疔疔方歪

Song sa vò võ phương trời

脛黃昏苞吏埋昏黃

Nay hoàng hôn đã lại mai hôn hoàng.

吝吝兔薄鷓鑽

1271. Lăn lăn thả bạc ác vàng,

咄得沖會斷腸隊杆

Xót người trong hội Đoạn Tràng đòi cơn

奄朱裊字紅顏

Đã cho lấy chữ hồng nhan

濫朱朱害朱殘朱斤

Làm cho cho hại cho tàn cho cân

奄苔匏劫風塵

Đã dầy vào kiếp phong trần,

牢朱耻辱汶吝買催

Sao cho sỉ nhục một lần mới thôi

客遊俸固汶得

Khách du bồng có một người

其心戶東拱內書香

Kỳ Tâm hộ Thúc cũng nòi thư hương

本得縣錫州常

Vốn người huyện Tích, châu Thường

蹠巖堂攜嵬行臨淄

Theo nghiêm đường mở ngôi hàng Lâm Tri

花魁慕啗翹兒

1281. Hoa khôi mộ tiếng Kiều nhi

帖紅尋典香閨改匏

Thiếp hồng tìm đến hương khuê gởi vào

帳蘇夾榻花桃

Trướng tô giáp mặt hoa đào

蹠市庄漫滄市庄於

Vẽ nào chẳng mặn, nét nào chẳng ư

海棠蔓蔓梗絲

Hải đường môn môn cành tơ

疇春強逾強霄強濃

Ngày xuân càng gió càng mưa càng nồng

月花花月惱濃

Nguyệt hoa, hoa nguyệt nào nùng

店春埃易擒悉特庄

Đêm xuân ai dễ cầm lòng được chăng !

邏之聲氣理恒

Lạ gì thanh khí lẽ hằng

汶縷汶襍埃孕朱囉

Một dây một buộc ai giăng cho ra ?

斂桃最慢隣羅

1291. Sớm đào tối mặn lân la

畧群媵逾婁囉砒鑽

Trước còn trắng gió sau ra đá vàng.

葉兜埋敏邏蒙

Dịp đâu may mắn lạ đường

吏皮及曠椿堂吏圭

Lại vừa gặp không xuân đường lại quê.

生強汶省迳迷

Sinh càng một tỉnh mười mê

疇春廩陸悞衛貝春

Ngày xuân, lắm lúc quên về bởi xuân.

欺逾閣欺陵璘

Khi gió gác, khi trăng sân

瓢仙祝醞勾神芮詩

Bầu tiên chúc rượu, câu thần nói thơ.

欺香斂欺茶曠

Khi hương sớm, khi trà trưa

槃圍點渌唐絲和彈

Bàn vây điểm nước, đường tơ họa đàn.

戔埋冲弓追歡

1301. Miệt mài trong cuộc truy hoan

強涓屬湟強延眇情

Càng quen thuộc nét, càng dan díu tình

邏朱丐涪傾城

Lạ cho cái sóng khuynh thành

濫朱堵館漂亭如制

Làm cho đổ quán xiêu đình như chơi

束生涓湟卜涑

Thúc sinh quen nét bốc rời

冪斲堵汶陣喞如空

Trăm nghìn đổ một trận cười như không

姥強蘇綠掙紅

Mụ càng tô lục, chuốt hồng

溲貪係甕唏銅羅迷

Máu tham hề thấy hơi đồng là mê.

霰陵鵲屯噲夏

Dưới trăng quỳên đã gọi hè

頭墻炤榴立燂銚芄

Đầu tường lửa lựu lập lòe đâm bông

房施沛貝通容

1311. Phòng the phải buổi thông dong

湯蘭屢幅帳紅沁花

Thang lan rủ bức trướng hồng tắm hoa

爨牟冲玉鼎玢

Rõ màu trong ngọc trắng ngà

苔苔產鑄汶座天然

Dày dày sẵn đúc một tòa thiên nhiên

生強訴湏強唎

Sinh cang tỏ nét cang khen

寓情栖草汶篇律唐

Ngụ tình tay thảo một thiên luật Đường

娘浪邦別意撞

Nàng rằng: “ Vâng biết ý chàng

唎唎珠玉行行錦繞

Lời lời châu ngọc, hàng hàng gấm thêu

哈賢理拱芮貂

Hay hèn lẽ cũng nói điều

掇圭嶼汶台調昂昂

Nổi què dô một hai điều ngang ngang

悉群改盎霽鑽

1321. Lòng còn gởi áng mây vàng

和韻嗔哈召撞歆趁

Họa vần xin hãy chịu chàng hôm nay ”

浪牢啞邏透台

Rằng: “Sao nói lạ lòng thay !

梗箕庄沛檜尼麻囉

Cành kia chẳng phải cội này mà ra ? ”

娘強塢淡湏花

Nàng cang ủ dột nét hoa,

斷腸陸意擬麻慍星

Đoạn trường lúc ấy nghĩ mà buồn tênh:

妾如花苞離梗

“Thiếp như hoa đã lìa cành

撞如昆蛭翎鑠麻制

Chàng như con bướm lượn vành mà chơi;

主春停苞固尼

Chúa xuân đành đã có nơi

良時催渚賤唎濫之

Ngán ngày thôi chớ dài lời làm chi ! “

生浪自課相知

1331. Sinh rằng: “Tù thừa tương tri

心貞貞仍礪爲湏嫩

Tấm riêng riêng những nặng vì nước non

霖辭併曷旂論

Trăm năm tính cuộc vương tròn

沛漉朱典蕩源瀝澆

Phải dò cho đến ngọn nguồn lạch sông.”

娘浪闖隊恩悉

Nàng rằng: “Muôn đội ơn lòng

拙叻邊娶邊從易兜

Chút e bên thú bên tông dễ đầu

平康赧那閉婁

Bình Khang nản ná bấy lâu

腰花腰特汶牟點粧

Yêu hoa yêu được một màu điểm trang

耒囉漑粉沛香

Rồi ra lạt phấn phai hương

悉箕侍特常常買庄

Lòng kia giữ được thường thường mãi chẳng ?

詎沖墮桂宮媵

1341. Vả trong thêm quế cung trắng

主張停匱姉姪於沖

Chủ trương đành đã chị Hằng ở trong

閉婁康契帶同

Bấy lâu khăng khít dải đồng

添得得拱迥悉貞西

Thêm người người cũng chia lòng riêng tây

駮之拙分齷齪

Vê chi chút phận bèo mây

濫朱洩愛欺苔欺瀉

Làm cho biển ái khi đầy khi vơi

寐調昂語為碎

Trăm điều ngang ngửa vì tôi

身婁埃召罪歪意朱

Thân sau ai chịu tội trời ấy cho ?

如撞固凭牺孤

Như chàng có vũng tay co

迕分拱塔店朱汶吧

Mười phần cũng đắp điểm cho một vài

勢沖油吝欣外

1351. Thế trong dù lớn hơn ngoài

畧含獅子改得藤蘿

Trước hàm sư tử gỏi người dăng la

躡頭論龜賈茹

Cúi đầu luôn xuống mái nhà

醜珠吏罪朋匹炤濃

Giám chua lại tội bằng ba lửa nồng

於蓮群固茹椿

Ở trên còn có nhà thung

量蓮曉龜別悉固傷

Lượng trên trông xuống biết lòng có thương ?

託之柳午花墻

Sá chi liêu ngô hoa tường

樓撐吏補囉坊樓撐

Lầu xanh lại bỏ ra phường lầu xanh

吏强涂呈曳形

Lại càng dơ dáng đại hình

停身分妾碍名價撞

Đành thân phận thiếp, ngại danh giá chàng.

傷牢朱援時傷

1361. Thương sao cho vẹn thì thương

併牢朱論每唐時邦

Tính sao cho trọn mọi đường thì vâng”.

生浪哈呐提澄

Sinh rằng : “Hay nói dè chừng

恸低恸帝渚曾哈牢

Lòng đây, lòng đấy chưa từng hay sao ?

唐除渚碍吳牢

Đường xa chớ ngại Ngô Lào,

暮調唉據瞞匄汶些

Trăm điều hãy cứ trông vào một ta.

苞斯之固調除

Đã gần chi có điều xa

矜鑽苞决風波拱料

Đá vàng đã quyết phong ba cũng liễu.”

共饒根紊典調

Cùng nhau căn vặn đến điều

指嫩誓洩碾招典咧

Chỉ non thê biển nặng gieo đến lời.

呢嫩店良情賤

1371. Nỉ non đêm ngắn tình dài

外軒兕苞嫩兌吟薊

Ngoài hiên thỏ đã non đoài ngậm gương

嚙調竹院乘涼

Mượn điều trúc viện thừa lương

違衛哈暫丑娘汶尼

Rước về hãy tạm giấu nàng một nơi

戰和拉產仝排

Chiến hòa sắp sẵn hai bài

忌栖柴署嚙得涎羅

Cây tay thầy thợ mượn người dò la

彈信典奩秀娑

Bắn tin đến mặt Tú bà

收機姥拱求和敢牢

Thua cơ mụ cũng cầu hòa dám sao !

爨練貼引捫捩

Rõ ràng của dẫn tay trao

還良汶帖申匏闢公

Hòn lương một thiệp thân vào cửa công.

公私台理調衝

1381. Công tư hai lẽ đều xong

躡仙發匏脱綏塵埃

Gót tiên phút đã thoát vòng trần ai

汶茹森合竹梅

Một nhà xum họp trúc mai

強淒義洩強賤情澆

Càng sâu nghĩa biển càng dài tình sông

香強淡炤強濃

Hương càng đượm lửa càng nồng

強吹駮玉強籠牟蓮

Càng xôi vẻ ngọc, càng lồng màu sen

姘辭唏嗜皮涓

Nửa năm hơi tiếng vừa quen

璘梧梗碧匏拈蘿鑽

Sân ngô cành biếc đã chen lá vàng

棹秋皮乃萑霜

Giậu thu vừa nẩy giò sương

贈鞍匏篋椿堂典尼

Gối yên đã thấy xuân đường đến nơi

風雷浚陣排排

1391. Phong lôi nổi trận bồi bồi

碾悉啞邑併排分剋

Nặng lòng e áp tính bài phân chia

決証辯白汶皮

Quyết ngay biện bạch một bề,

吡朱膺粉吏衛樓撐

Dạy cho má phẩn lại về lầu xanh

篋唳嚴訓伶伶

Thấy lời nghiêm huấn rành rành,

打料生買襖情奈叫

Đánh liều sinh mới lấy tình nài kêu

浪昆別罪匏饒

Rằng: “Con biết tội đã nhiều

油浪票霽銻鐮拱甘

Dầu rằng sấm sét búa rìu cũng cam

律爲 𢀛 𢀛 滅 藍

Trót vì tay đã nhúng chàm

曳 耒 群 別 坤 濫 牢 低

Dại rồi còn biết khôn làm sao đây !

共 饒 𢀛 𢀛 汶 𢀛

1401. Cùng nhau vả tiếng một ngày

揲 琴 埃 𢀛 搵 縷 朱 停

Ôm cầm ai nỡ dứt dây cho đành.

量 蓮 決 庄 傷 情

Lượng trên quyết chẳng thương tình

薄 顛 催 固 惜 命 濫 之

Bạc đen thôi có tiếc mình làm chi !

覓 喇 鉄 矸 知 知

Thấy lời sắt đá tri tri

焯 肝 翁 買 申 跪 闖 公

Sốt gan ông mới thân quì cửa công

坦 平 浚 浚 洞 洞

Đất bằng nổi sóng ùng ùng,

府 堂 差 蘿 票 紅 催 查

Phủ đường sai lá phiếu hồng thôi tra

共 饒 蹻 蹻 差 衙

Cùng nhau theo gót sai nha

雙 雙 𢀛 畧 隣 花 襖 跪

Song song vào trước sân hoa lay quì

瞞 蓮 𢀛 鉄 顛 絀

1411. Trông lên mặt sắt đen sì

立 嚴 畧 𢀛 囉 威 碾 喇

Lập nghiêm trước đã ra uy nặng lời:

猗 箕 曳 涅 制 排

“Gã kia đại nét chơi bởi

麻 昆 俾 世 羅 俾 揀 迢

Mà con người thế là người đong đưa !

從 之 花 汰 香 餘

Tuồng chi hoa thái hương thừa,

慢 牟 崙 粉 打 盧 昆 顛

Mượn màu son phấn đánh lừa con đen

推 冲 情 狀 邊 原

Suy trong tình trạng bên nguyên

皮 市 時 拱 渚 安 皮 市

Bề nào thì cũng chưa yên bề nào

法 公 照 案 論 𢀛

Phép công chiếu án luận vào

固 仝 唐 意 悶 牢 默 命

Có hai đường ấy muốn sao mặc mình:

汶 羅 據 法 加 刑

1421. Một là cú phép gia hình

仝 羅 吏 據 樓 撐 付 衛

Hai là lại cú lầu xanh phó về.”

娘 浪 包 決 汶 皮

Nàng rằng: “Đã quyết một bề,

蝮 尼 王 襖 絲 箕 買 吝

Nhện này vương lấy tơ kia mấy lần

濁 沖 身 拱 羅 身

Đục trong, thân cũng là thân

要 疎 邦 召 畧 璘 雷 霆

Yếu thơ, vâng chịu trước sân lồi đình.”

咈 浪 據 法 加 刑

Dạy rằng cú phép gia hình

𠂇 棧 凍 鑽 汶 梗 牡 丹

Ba cây đóng chặt một cành mẫu đơn.

分 停 之 敢 叫 冤

Phận đành chi dám kêu oan

桃 瘡 瘰 鴈 柳 散 作 眉

Đào hoen quẹn má, liễu tan tác mày

汶 璘 林 葛 包 苔

1431. Một sân lấm cát đã đầy

𠂇 臚 渌 水 梅 瘕 𠂇 霜

Gương lờ nước thủy, mai gầy vóc sương

擬 情 撞 束 麻 傷

Nghĩ tình chàng Thúc mà thương

裊 賒 瞞 覓 悉 強 咄 車

Nẻo xa trông thấy lòng càng xót xa

哭 浪 冤 酷 爲 些

Khóc rằng: “Oan khốc vì ta

沛 暄 唳 畧 易 麻 累 婁

Phải nghe lời trước dễ mà lụy sau,

泚 悉 庄 別 擬 痿

Cạn lòng chẳng biết nghĩ sâu

底 埃 媵 擘 花 愁 爲 埃

Để ai trắng tũ hoa sâu vì ai ?”

府 堂 暄 倘 𠂇 聰

Phủ đường nghe thỏang vào tai

動 悉 吏 泚 典 唳 貞 西

Động lòng lại gạn đến lời riêng tây

律 潘 撞 買 踈 証

1441. Sụt sùi chàng mới thừa ngay

頭 醜 計 吏 事 時 永 親

Đầu đuôi kể lại sự ngày câu thân:

娘 它 併 歇 除 斯

“Nàng đà tính hết xa gần

自 誓 娘 佻 別 身 固 曷

Từ xưa nàng đã biết thân có rày

在 碎 興 襖 汶 輶

Tại tôi hứng lấy một tay

底 娘 朱 典 授 尼 為 碎

Để nàng cho đến nỗi này vì tôi.

咄 喇 啞 拱 傷 喇

Nghe lời nói cũng thương lời

撲 威 買 咤 搥 排 鮮 圍

Đẹp uy mới dạy mở bài giải vi

浪 如 罕 固 世 時

Rằng: “Như hãn có thế thì

朧 花 雙 拱 是 非 別 調

Trăng hoa song cũng thị phi biết điều.”

生 浪 拙 分 淳 蕪

1451. Sinh rằng: “Chút phận bọt bèo

蹻 隊 跽 拱 匱 饒 筆 硯

Theo đòi vả cũng ít nhiều bút nghiên.”

嗶 浪 佻 世 時 年

Cười rằng: “Đã thế thì nên

木 枷 哈 試 汶 篇 呈 藝

“Mộc gia” hãy thử một thiên trình nghệ.”

娘 邦 拈 筆 輶 提

Nàng vâng cất bút tay đề

箋 花 呈 畧 案 批 拈 詳

Tiên hoa trình trước án phê xem tường.

咧 浪 價 濼 盛 唐

Khen rằng: “Giá nhạt Thịnh Đường

才 尼 色 意 齣 鑽 渚 斤

Tài này sắc ấy nghìn vàng chưa cân

寔 羅 才 子 佳 人

Thực là tài tử giai nhân

朱 陳 群 固 朱 陳 市 欣

Châu Trần còn có Châu Trần nào hơn

催 停 連 與 仇 恨

1461. Thôi đừng rước dữ cứu hờn

濫之呂躒朱彈昂宮

Làm chi lỗ nhíp cho đàn ngang cung

奄迢典畧闐公

Đã đưa đến trước cửa công

油外羅法雙沖羅情

Dù ngoài là phép, song trong là tình

妯昆沖道家庭

Dâu con trong đạo gia đình

催時撲按不平羅衝

Thôi thì dẹp nổi bất bình là xong.”

急傳讖使禮公

Kíp truyền sấm sửa lễ công

輜花拈逾燦紅點暈

Kiếp hoa cất gió, đước hồng điểm sao

排行鼓樂敦敲

Bày hàng cổ nhạc xôn xao

雙雙迢細帳桃粼堆

Song song đưa tới trướng đào sánh đôi

傷爲洵重爲才

1471. Thương vì nét, trọng vì tài

束翁催拱撲喇風波

Thúc ông thôi cũng dẹp lời phong ba.

蕙蘭直喏汶茹

Huệ lan sực nức một nhà

曾咳蒼吏漫麻欣習

Tùng cay đắng lại mạn mà hơn xưa

莽盃醞斂茶曠

Mãng vui rượu sớm trà trưa

桃它沛審蓮皮乃撐

Đào đà phai thắm sen vừa nảy xanh

帳糊永駭店清

Trướng hồ vắng vẻ đêm thanh

啖情娘買排情貞終

E tình, nàng mới bày tình riêng chung:

分蒲自援字從

“Phận bỏ từ vẹn chữ tòng

對台雁燕奄洪苔年

Đổi thay nhạn yến đã hồng đầy niên

信茹疇汶永信

1481. Tin nhà ngày một vắng tin

漫情葛藟漌情糟糠

Mặn tình cát lũy, lạt tình tao khang

擬囉寔拱年蒙

Nghĩ ra thật cũng nên đường

沁唏埃几侍床朱些

Tăm hơi ai kẻ giữ giàng cho ta ?

濫聵几吝冲茹

Trộm nghe kẻ lớn trong nhà

於匏坤法呐羅縹經

Ở vào khuôn phép nói ra mối giường

啞台仍脍非常

E thay những dạ phi thường

易漩腴洩坤量底澆

Để dò rốn biển, khôn lường đáy sông !

麻些卒汶辭用

Mà ta suốt một năm ròng

世市拱庄丑衝特市

Thế nào cũng chẳng giấu xong được nào

閉遲渚訴消耗

1491. Bấy chầy chưa tỏ tiêu hao

或羅冲固濫牢庄羅

Hoặc là trong có làm sao chẳng là ?

嗔撞料急吏茹

Xin chàng liệu kịp lại nhà

畧得懔意婁些別情

Trước người đẹp ý, sau ta biết tình

杏朋侍墨丑逃

Ví bằng giữ mực giấu quanh

曷吝埋呂如形渚通

Rày lần mai nữa như hình chứa thông.

聵唎勸喻通容

Nghe lời khuyên nhủ thông dong

停忝生買決忝回裝

Đành lòng sinh mới quyết lòng hồi trang

朗囉典改椿堂

Rạng ra đến gởi xuân đường

束翁拱倍逐撞寧家

Thúc ông cũng vội giục chàng ninh gia

餞迢汶礮關河

1501. Tiễn đưa một chén quan hà

春亭脫匏道囉臯亭

Xuân đình thoát đã dạo ra Cao đình

澆秦汶帶撐撐

Sông Tần một dải xanh xanh

潘梭坡柳買梗陽關

Lối thoi bờ liễu mấy cành Dương Quan

擒糶賤咀良嘆

Cầm tay dài thở ngắn than

劫配凝礮合散嘍咧

Chia phối ngừng chén, hợp tan nghẹn lời

娘浪嫩渌除瀾

Nàng rằng: “Non nước xa khơi

牢朱沖蔭時外買淹

Sao cho trong ấm thì ngoài mới êm

易爆襪審臉針

Dễ lòa yếm thắm trôn kim

濫之搬耜抔貼苦悉

Làm chi búng mắt bắt chim khó lòng

堆些拙義峇撻

1511. Đôi ta chút nghĩa đèo bông

典茹畧料啞泫朱明

Đến nhà trước liệu nói sòng cho minh

油欺泝逾不情

Dù khi sóng gió bất tình

吝囉透吝碎停分碎

Lớn ra uy lớn, tôi đành phận tôi

欣調丑虐丑吹

Hơn điều giấu ngược giấu xuôi

吏芒仍役齊歪典婁

Lại mang những việc tây trời đến sau

傷饒嗔汝喇饒

Thương nhau xin nhớ lời nhau

辭遲拱庄移兜麻遲

Năm chầy cũng chẳng đi đâu mà chầy,

礮迢汝餽歆盼

Chén đưa nhớ bữa hôm nay

礮惘嗔待餽尼辭婁

Chén mừng xin đợi bữa này năm sau.”

得蓮馭几劫袍

1521. Người lên ngựa kẻ chia bào

稜楓秋色染牟關山

Rừng phong, thu đã nhuộm màu quan san,

琰紅萼捲征鞍

Dặm hồng bụi cuốn chinh an

矚得色屈買岸柚撐

Trông người đã khuất mấy ngàn dâu xanh

得衛隻俸甃更

Người về chiếc bóng năm canh

几移闖琰汶命除吹

Kẻ đi muôn dặm một mình xa xôi

暈朧埃劑濫堆

Vùng trăng ai xẻ làm đôi ?

婁印躑隻婁燿琰長

Nửa in gối chiếc nửa soi dặm trường

計之仍按嗜唐

Kể chi những nỗi dọc đường.

房冲尼按主張於茹

Buồng trong này nỗi chủ trương ở nhà,

本泃户窠名家

1531. Vốn dòng họ Hoạn danh gia

昆官吏部笏羅窠姐

Con quan Lại bộ tên là Hoạn thư

緣藤順裊逾迢

Duyên Đằng thuận nẻo gió đưa

共撞結鬢車絲仍時

Cùng chàng kết tóc xe tơ những ngày

於啞時湟拱哈

Ở ăn thì nét cũng hay

啞調練襍時輶拱糝

Nói điều ràng buộc thì tay cũng già

自暄園買添花

Từ nghe vườn mới thêm hoa

嘸得苞廩信茹時空

Miệng người đã lảm tin nhà thì không

炤心強習強濃

Lửa tâm càng dập càng nồng

責得顛薄囉悉朧花

Trách người đen bạc ra lòng trắng hoa

沓朋首寔共些

1541. Ví bằng thú thật cùng ta

拱容几帶買羅量蓮

Cũng dung kẻ dưới mới là lượng trên

曳之庄侍襖埤

Dại chi chẳng giữ lấy nên

卒之麻遑嗜慳匏命

Tốt chi mà rước tiếng ghen vào mình ?

吏群搬捌丑迭

Lại còn bung bít giấu quanh

濫之仍退裋伶燿喼

Làm chi những thói trẻ ranh nực cười.

性浪隔麵屈喇

Tính rằng cách mặt khuất lời

丑些些拱料排丑朱

Giấu ta, ta cũng liệu bài giấu cho

慮之伎意麻慮

Lo gì việc ấy mà lo

蜺沖嘸礮吏輔趁兜

Kiến trong miệng chén lại bỏ đi đâu ?

濫朱認庄特饒

1551. Làm cho nhìn chẳng được nhau

濫朱苔墮拈頭庄蓮

Làm cho đày đọa cát đầu chẳng lên

濫朱瞞覓眼前

Làm cho trông thấy nhân tiên

朱得採版半船別輶

Cho người thăm ván bán thuyền biết tay

揆悉謹庄埃哈

Nổi lòng kín chẳng ai hay

外聰底默逾翻嘆外

Ngoài tai để mặc gió bay mé ngoài

旬婁俸覓台得

Tuần sau bỗng thấy hai người

曉信意拱算排曾功

Mách tin ý cũng toan bài tăng công.

小姐沒陣洞洞

Tiểu thư nổi giận dùm dùm:

憾輶繞緘囉悉瞭的

“Góm tay thêu dệt ra lòng trêu người

重蚤市沛如埃

1561. Chông tao nào phải như ai

調尼罕嘸仍得是非

Điều này hẳn miệng những người thị phi !”

倍傍虧令囉威

Vội vàng xuống lệnh ra uy

丁時把嘸丁時披獲

Đứa thì vả miệng đứa thì bẻ răng

沖外謹機如搬

Trong ngoài kín mít như bưng

市埃群敢呐能汶喇

Nào ai còn dám nói năng một lời

房桃痾斂在台

Buồng đào khuya sớm thành thời

囉匏汶墨呐啞如空

Ra vào một mực nói cười như không

店時悉仍陣悉

Đêm ngày lòng những giận lòng

生它衛典樓紅鞞鞍

Sinh đà về đến lầu hồng xuống yên

喇散合按寒暄

1571. Lời tan hợp nổi hàn huyền

字情強漫字緣強濃

Chữ tình càng mặn chữ duyên càng nồng

洗塵盃礮通容

Tẩy trần vui chén thông dong

按悉埃於沖悉麻囉

Nổi lòng ai ở trong lòng mà ra ?

撞衛拈意思茹

Chàng về xem ý tứ nhà

事命拱啞隣羅悻排

Sự mình cũng rắp lân la giải bày

買番啞醒呐醞

Máy phen cười tỉnh nói say

鬢絲庄動買埋事情

Tóc tơ chẳng động mảy may sự tình

擬它搬謹嘔甌

Nghĩ đà bưng kín miệng bình

市埃固考麻命吏稱

Nào ai có khảo mà mình lại xưng !

仍羅啞邑用孕

1581. Những là e ấp dùng dằng

捽縷恻女動梭吏催

Rút dây sợ nữ động rùng lại thôi

固欺盃傳謨啞

Có khi vui chuyện mua cười

小姐吏喚仍喇兜兜

Tiểu thư lại giở những lời đầu đầu

浪沖玉砵鑽鏤

Rằng: “Trong ngọc đá vàng thau

迸分些匏信饒哿迸

Mười phần ta đã tin nhau cả mười

喇朱仍嘔容賤

Khen cho những miệng đông dài

𧈧蜂吏達仍喇奴箕

Bướm ong lại đặt những lời nọ kia

妾油俸庄哈推

Thiếp dù vụng chảnh hay suy

𧈧𧈧𧈧擬吏碑𧈧𧈧

Đã dờ bụng nghĩ, lại bia miệng cười”.

𧈧喇從在如制

1591. Thấy lời thủng thỉnh như chơi

順喇撞拱吶吹拖𧈧

Thuận lời chàng cũng nói xuôi dõ đòn

仍羅𧈧粉喋崙

Những là cười phẩn cợt son

𧈧𧈧終俸𧈧𧈧𧈧

Đèn khuya chung bóng, trăng tròn sánh vai

嫩圭尊𧈧燂味

Non quê thuần vược bển mùi

𧈧𧈧𧈧用汶吧蘿梧

Giếng vàng đã rụng một vài lá ngô

鄭念汝景江湖

Chạnh niêm nhớ cảnh giang hồ

汶牟關塞買務逾𧈧

Một màu quan tái, bốn mùa gió trắng

情貞渚敢吧𧈧

Tình riêng chưa dám rí rãng

小姐畧𧈧料澄喻戈

Tiểu thư trước đã liệu chừng nhủ qua:

隔𧈧選薄𧈧𧈧

1601. “Cách năm mây bạc xa xa

臨溜拱沛併麻晨昏

Lâm Tri cũng phải tính mà thần hôn”

特喇如𧈧𧈧崙

Được lời như cổ tức son

𧈧𧈧倘𧈧𧈧嫩圭得

Vó câu thẳng ruổi nước non quê người

龍伶底𧈧印𧈧

Long lanh đáy nước in trời

城搓𧈧碧嫩𧈧俸𧈧

Thành xây khói biếc, non phơi bóng vàng

𧈧𧈧皮探琰長

Roi câu vừa dóng dậm tràng

車香娘拱順唐歸寧

Xe hương nàng cũng thuận đàng qui ninh

疎茹萱歇每情

Thưa nhà huyền hết mọi tình:

掇撞於薄掇命召顛

“Nỗi chàng ở bạc nỗi mình chịu đen

擬浪語疢恨慳

1611. Nghĩ rằng ngựa ghê hờn ghen

丑撞麻固埃咧之命

Xấu chàng mà có ai khen chi mình

丕年景榻濫聲

Vậy nên ngảnh mặt làm thình

謀高本匱啞捰仍得

Mưu cao vốn đã rấp ranh những ngày

臨溜唐步朥遲

Lâm Tri đường bộ thảng chầy

麻唐海道郎甞羅斯

Mà đường hải đạo sang ngay là gần

拙船路榻家人

Dọn thuyền lựa mặt gia nhân

哈宄縷錫撲躡娘衛

Hãy đem dây xích buộc chân nàng về

濫朱朱曳朱迷

Làm cho cho đại cho mê

濫朱疢疽啞支朱襖

Làm cho đau đớn ê chế cho coi

畧朱補怙仍得

1621. Trước cho bõ ghét những người

婁朱底汶徒啞衛婁

Sau cho để một trò cười về sau”.

夫人咧斫慄牟

Phu nhân khen chúc rất mâu

朝昆買咤默油囉輶

Chiều con mới dạy mặc dầu ra tay

使郎帆逾繚遠

Sửa sang buồm gió lèo mây

犬鷹吏撰汶悲棍枕

Khuyến Ứng lại chọn một bầy côn quang

咧漉歇各裊唐

Dặn dò hết các nẻo đường

順風汶蘿漉郎垝齊

Thuận phong một lá vượt sang bến Tê.

娘自隻俸牕施

Nàng từ chiếc bóng song the

唐箕授奴如劫海愁

Đường kia nãi nô như chia mối sầu

俸柚包熾昂頭

1631. Bóng đầu đã xế ngang đầu

別兜蔭冷別兜吼裴

Biết đầu ấm lạnh biết đầu ngọt bùi

鬢誓包默昂巖

Tóc thề đã chấm ngang vai

市唳嫩渌市唳鉄崙

Nào lời non nước nào lời sắt son ?

蘆砭拙分昆昆

Sấn bìm chút phận cỏ con

坤緣別固旂論朱庄

Khuôn duyên biết có vương tròn cho chăng ?

身牢饒授不平

Thân sao nhiều nãi bất bằng

料如宮廣娵姮擬市

Liều như cung Quảng ả Hằng nghĩ nao !

店秋逾揜牕桃

Đêm thu gió lọt song đào

婁鑠腓缺匹鞞忡歪

Nửa vành trăng khuyết, ba sao giữa trời

鏤香典畧佛臺

1641. Nén hương đến trước Phật đài

授悉懇渚泚唳云云

Nỗi lòng khẩn chữa cạn lời vân vân

蕞花踐屢惡人

Dưới hoa dây lữ ác nhân

喑喑哭鬼驚神木囉

Âm âm khóc quỷ kinh thần mộc ra

苔磷劍摔劊爆

Đây sân gương tuốt sáng lò

失驚娘渚別羅濫牢

Thất kinh nàng chữa biết là làm sao

萊迷兜包洵匏

Thuốc mê đầu đã tưới vào

麻咤如駘占包別之

Mơ màng như giấc chiêm bao biết gì

域証蓮馭即時

Vực ngay lên ngựa tức thì

房桃院册翠皮炤炤

Buồng đào viện sách bốn bề lửa rong

產屍無主邊澆

1651. Sấn thây vô chủ bên sông
究匏底妬吝泐埃唉
Đem vào để đó lộn sông ai hay
碎隊魄落塊翻
Tôi đòi phách lạc hồn bay
葩乾蓓靺裕核隱命
Pha càn bụi cỏ gốc cây ẩn mình.
束翁茹拱斯逃
Thúc ông nhà cũng gần quanh
噴瞞蕘炤失驚用涑
Chợt trông ngọn lửa thất kinh rụng rời
偈柴趨倘典尼
Tớ thầy chạy thẳng đến nơi
箴排泐炤尋得勞敵
Tôi bởi tưới lửa tìm người lao xao
逾高蕘炤強高
Gió cao ngọn lửa càng cao
碎隊尋覩娘市甕兜
Tôi đòi tìm đủ nàng nào thấy đâu
吃煇吃駭認饒

1661. Hót hơ hót hải nhìn nhau
泐淒蓓甚畧婁尋吽
Giếng sâu bụi rậm trước sau tìm quàng
趨匏准婁房香
Chạy vào chốn cũ phòng hương
冲爐甕汶棟昌炗殘
Trong tro thấy một đồng xương cháy tàn
証情埃別謀奸
Ngay tình ai biết mưu gian
罕娘催吏固盤浪埃
Hắn nàng thôi lại có bàn rằng ai
束翁潘律良賤
Thúc ông sùi sụt ngắn dài
擬昆永駭傷得惶那
Nghĩ con vắng vẻ, thương người nét na
遺骸扣拉衛茹
Di hài nhặt sắp về nhà
市羅衾殮市羅喪齋
Nào là khâm liệm nào là tang trai
禮常匏覩汶仝

1671. Lễ thường đã đủ một hai

陸程撞拱典尼閉睵

Lục trình chàng cũng đến nơi bấy giờ

跣匍准寔樓詩

Bước vào chốn cũ lâu thơ

爐炭汶棟曠霄翠墻

Tro than một đống nắng mưa bốn tường

郎茹吒細中堂

Sang nhà cha tới trung đường

靈床牌位徐娘於蓮

Linh sàng bài vị thờ nàng ở trên

唉喂啞歇事緣

Hỡi ơi nói hết sự duyên

絲情坦肆炤煩恹肝

Tơ tình đứt ruột, lửa phiền cháy gan

招命沕混哭嘆

Gieo mình vật vã khóc than:

昆得世意毳冤世尼

“Con người thế ấy thác oan thế này !

質浪梅竹吏圍

1681. Chắc rằng mai trúc lại vầy

埃唉永訣羅疇迢饒

Ai hay vĩnh quyết là ngày đưa nhau ! “

傷強擬擬強疔

Thương càng nghĩ, nghĩ càng đau

易埃拉慘掘愁朱虧

Dễ ai rấp thắm, quạt sâu cho khuây:

斯沕固汶柴

Gần miền nghe có một thầy

飛符致鬼高栖通玄

Phi phù, trí quỷ, cao tay thông huyền

蓮三島帶九泉

Trên Tam đảo, dưới Cửu tuyền

尋兜時拱別信燿練

Tìm đầu thì cũng biết tin rõ ràng

懺生禮物違郎

Sấm sanh lễ vật rước sang

嗔尋朱甕緬娘悔嘆

Xin tìm cho thấy mặt nàng hỏi han

道人伏畧淨壇

1691. Đạo nhân phục trước tịnh đàn

出神之發渚殘鏝香

Xuất thần giây phút chưa tàn nén hương

阻衛明白啞詳

Trở về minh bạch nói tường:

緬娘庄覓役娘包查

“Mặt nàng chẳng thấy, việc nàng đã tra

得尼碾劫冤家

Người này nặng nghiệp oan gia

群饒女廩牢它蕞朱

Còn nhiều nợ lắm sao đã thác cho !

命宮當縹難粗

Mệnh cung đang mắc nạn to

汶辭女買採涎特信

Một năm nữa mới thăm dò được tin.

台邊夾緬壓壓

Hai bên giáp mặt chiến chiến

悶認麻庄敢認邏台

Muốn nhìn mà chẳng dám nhìn lạ thay !”

聒喇啞邏蒙尼

1701. “ Nghe lời nói lạ đường này

事娘包世喇柴敢信

Sự nàng đã thế, lời thầy dám tin ?

庄戈童骨咭偏

Chẳng qua đồng cốt quàng xiên

得兜麻吏覓蓮埃塵

Người đầu mà lại thấy trên cõi trần ?

惜花仍吟嵬春

Tiếc hoa những ngâm ngùi xuân

身尼易吏買吝及仙

Thân này dễ lại mấy lần gặp tiên ! “

渚潘花用包安

Nước trôi hoa rụng đã yên

哈兜地獄於沔人間

Hay đầu địa ngục ở miền nhân gian

犬鷹包坦謀奸

Khuyến Ưng đã đất mưu gian

域娘遙窳底安帶船

Vực nàng đưa xuống để an dưới thuyền

帆高繚倘翹崙

1711. Buồm cao lèo thẳng cánh suyền

提澄縣錫水沔漈郎

Đè chừng huyện Tích, băng miền vượt sang

換渡蓮畧廳堂

Dĩ dò lên trước sảnh đường

犬鷹台丁納娘豔功

Khuyển Ưng hai đứa nộ nàng dăng công

域娘暫窳門房

Vực nàng tạm xuống môn phòng

唉群添悒戔濃渚沛

Hãy còn thêm thiếp giấc nồng chưa phai

麻吧噴醒魂梅

Mơ màng chợt tỉnh hồn mai

闕茹兜佐樓臺市低

Cửa nhà đầu tá, lâu đài nào đây ?

徬徨喚醒喚醞

Bàng hoàng dở tỉnh dở say

廳堂莽啗隊甞蓮侯

Sảnh đường莽 tiếng đòi ngay lên hầu

阿鬢連窳逐毛

1721. A hoàn liên xuống giục mau

駭雄娘買蹻婁汶得

Hãi hùng nàng mới theo sau một người

虐瞞座曠跣跣

Ngược trông tòa rộng dây dài

天官冢宰固排撩蓮

“Thiên quan trung tử” có bài treo trên

班罍蠅燬台邊

Ban ngày sập thắp hai bên

忡牀七寶蚩蓮汶娑

Giữa giường thất bảo ngồi trên một bà

泔窮蕘晦梗查

Gạn gùng ngọn hỏi ngành tra

事命娘匍據麻改踈

Sự mình nàng đã cứ mà gỏi thưa

不情浚陣遽霄

Bất tình nổi trận mây mưa

湍浪窖種巴祿涓身

Mắng rằng: “Khéo giống bờ thờ quen thân

昆尼庄沛善人

1731. Con này chẳng phải thiện nhân

庄坊遁主時軍論重

Chẳng phường trốn chúa thì quân lộn chống

囉從猫塢鷓仝

Ra tuồng mèo mả gà đồng

囉從龍縱庄衝皮市

Ra tuồng lúng túng chẳng xong bề nào

奄究命半闖蚤

Đã đem mình bán cửa tao

吏群恐耿濫高世尼

Lại còn khùng khỉnh làm cao thế này !

市羅家法奴翻

Nào là gia pháp nọ bay

唉朱匹逐別栖汶吝

Hãy cho ba chục biết tay một lần. ”

阿鬢蓮帶也噉

A hoàn trên dưới dạ ran

油浪霖呷坤分理市

Dầu rằng trăm miệng khôn phân lẽ nào

竹棍囉飭塔匏

1741. Trúc còn ra sức đập vào

觥市庄湟肝市庄驚

Thịt nào chẳng nát gan nào chẳng kinh

咄台桃李汶梗

Xót thay đào lý một cành

汶番霄逾散情汶番

Một phen mưa gió tan tành một phen

花奴傳吡對筮

Hoa nô truyền dạy đổi tên

房施吡押匏番侍婢

Buồng the dạy ép vào phiên thị tì

囉匏蹻屨青衣

Ra vào theo lũ thanh y

汜油鬚縹膠鉦管包

Dãi dầu tóc rối da chì quấn bao

管家固汶姥市

Quản gia có một mụ nào

覓得覓湟囉匏麻傷

Thấy người thấy nét ra vào mà thương

欺茶礮欺策湯

1751. Khi chè chén khi thuốc thang

究喇方便携唐好生

Đem lời phương tiện mở đường hiếu sinh

吡浪埋磊奄停

Dạy rằng: “ May rủi đã đành

柳蒲命侍襖命朱哈

Liều bỏ mình giữ lấy mình cho hay

拱羅冤業之低

Cũng là oan nghiệp chi đây

沙機買典世尼庄仍

Sa cơ mới đến thế này chẳng dung

於低聰壁脈稜

Ở đây tai vách mạch rừng,

窳埃得婁拱停認之

Thấy ai người cũ cũng đừng nhìn chi,

矯欺票霸不期

Kẻ khi sấm sét bất kỳ

昆蜂丐蛄叫之特寬

Con ong cái kiến kêu gì được oan ! “

娘強淡玉如滇

1761. Nàng càng giọt ngọc như chan

按悉隨仍盤桓念西

Nỗi lòng luống những bàn hoàn niếm tây

風塵劫奄召苔

Phong trần kiếp đã chịu đây

淋炭吏固次尼朋訖

Lâm than lại có thứ này bằng hai !

分牢薄庄皮催

Phận sao bạc chẳng vừa thôi

康康襍買襖得紅顏

Khăng khăng buộc mãi lấy người hồng nhan

奄停夙債前寬

Đã đành túc trái tiền oan

拱料玉湟花殘麻之

Cũng liêu ngọc nát hoa tàn mà chi

仍羅娘耨戈時

Những là nương nấu qua thì

小姐沛貝買衛寧家

Tiểu thư phải buổi mới về ninh gia

媵昆徒傳隣羅

1771. Mẹ con trò chuyện lân la

夫人買噲娘囉吡喇

Phu nhân mới gọi nàng ra dạy lời:

小姐帶帳少得

“Tiểu thư dưới trướng thiếu người

朱衛邊意蹻隊樓粧

Cho về bên ấy theo đòi lầu trang. ”

領喇娘買蹻郎

Lĩnh lời nàng mới theo sang

別兜地獄天堂羅兜

Biết đâu địa ngục thiên đường là đâu

斂序巾繡畧頭

Sớm khuya khăn mặt lược đầu

分昆侯侍昆侯敢差

Phận con hầu giữ con hầu dám sai

沛店淹婀朝歪

Phải đêm êm ả chiều trời

竹絲晦典蓺制每時

Trúc tơ hỏi đến nghề chơi mọi ngày

領喇娘買路縵

1781. Lĩnh lời nàng mới lựa dây

呢嫩在束易醯悉得

Nỉ non thánh thót dễ say lòng người

小姐拈拱傷才

Tiểu thư xem cũng thương tài

坤威蒙拱叭吧罽分

Khuôn uy đường cũng bớt vài bốn phân

闖得苔墮拙身

Cửa người đày đọa chút thân

斂囁呢俸疔慙恨悉

Sớm năn nỉ bóng, khuya ân hận lòng.

臨溜拙義峇撻

Lâm Tri chút nghĩa đèo bồng

渌嫩底字相逢劫婁

Nước non để chữ tương phùng kiếp sau

罽方選鼎汶牟

Bốn phương mây trắng một màu

曠瀉故國別兜羅茹

Trông vời cố quốc biết đâu là nhà ?

吝吝躺論時戈

1791. Lăn lăn thán trọn ngày qua

按斯市別唐賒世尼

Nổi gân nào biết đường xa thế này

臨溜自課鴛翻

Lâm Tri từ thừa uyên bay

房空傷几躺時隻身

Phòng không thương kẻ thán ngày chiếc thân.

眉撐腋買印跟

Mày xanh trắng mới in ngần

粉餘香窶倍分咄車

Phấn thừa hương cũ bội phần xót xa.

蓮殘菊吏苒花

Sen tàn cúc lại nở hoa

愁賤時良冬它郎春

Sầu dài ngày ngắn, đông đà sang xuân

尋兜朱甕故人

Tim đâu cho thấy cố nhân ?

褻勾運命虧寅汝傷

Lấy câu vận mệnh khuấy dân nhớ thương

鄭念汝景家鄉

1801. Chạnh niềm nhớ cảnh gia hương

汝圭撞吏尋唐採圭

Nhớ quê chàng lại tìm đường thăm quê

小姐頓闌啫洩

Tiểu thư đón cửa đã dề

寒暄皮泚每皮斯賒

Hàn huyên vừa cạn mọi bề gần xa.

茹香高捲幅羅

Nhà hương cao cuốn bức là

房沖傳噲娘囉襖惘

Buồng trong truyền gọi nàng ra lay mừng

跳囉汶跳汶停

Bước ra một bước một dừng

瞞賒娘佻訴澄裊賒

Trông xa nàng đã tỏ chùng nẻo xa.

沛浪曠眺焮燂

Phải rằng nắng quáng đèn lò

爨練豉妬庄羅束生

Rõ ràng ngồi đó chẳng là Thúc sinh ?

悲睵情買訴情

1811. Bấy giờ tình mới tỏ tình,

催催佻縹飶鑠庄差

Thôi thôi đã mắc vào vành chẳng sai

斫兜固斫邏代

Chước đâu có chước lạ đời

得兜麻吏固得精魔

Người đâu mà lại có người tinh ma,

爨練寔侶堆些

Rõ ràng thật lúa đôi ta

濫羅昆於主茹堆尼

Làm ra con ở, chủ nhà đôi nơi

皮外嘆嗒訥嗶

Bề ngoài thôn thốt nói cười

麻沖巖險折得空刀

Mà trong nham hiểm giết người không dao

悲 睵 坦 濕 歪 高

Bây giờ đất thấp trời cao

唉 濫 牢 吶 濫 牢 悲 睵

Ăn làm sao nói làm sao bây giờ ?

強 瞞 極 強 謹 魚

1821. Càng trông mặt càng ngẩn ngơ

脾 蠶 隊 段 如 絲 縹 排

Ruột tầm đòi đoạn như tơ rối bời

忤 威 敢 庄 邦 咧

Sợ uy dám chẳng vâng lời,

躑 頭 納 竄 隣 梅 汶 朝

Cúi đầu nép xuống sân mai một chiều

生 它 魄 落 魂 漂

Sinh đà phách lạc hồn xiêu

傷 喂 庄 沛 娘 翹 於 低

Thương ôi chẳng phải nàng Kiều ở đây ?

因 濫 牢 典 世 尼

Nhân làm sao đến thế này ?

催 催 些 奄 縹 緜 緜 讐

Thôi thôi ta đã mắc tay mặt thù !

傷 喂 猛 鉄 匍 爐

Thương ôi, mảnh sắt vào lò

閉 婁 盼 別 鞋 圩 典 兜

Bấy lâu nay biết dây vò đến đâu

揆 悉 庄 打 麻 疔

1831. Nổi lòng chẳng đánh mà đau

當 嗔 吶 俸 緜 怵 淡 沙

Đương cười nói bỗng mặt râu giọt sa

小 姐 瞞 緜 晦 查

Tiểu thư trông mặt hỏi tra:

買 衛 固 役 之 麻 動 容

“Mới về có việc chi mà động dung ?”

生 浪 孝 服 皮 衝

Sinh rằng : “Hiếu phục vừa xong

推 悉 陟 屺 疔 悉 終 天

Suy lòng trắc Dĩ , đau lòng chung thiên”.

咧 浪 孝 子 奄 年

Khen rằng : “Hiếu tử đã nên

洗 塵 嘜 礮 解 煩 店 秋

Tẩy trần mượn chén giải phiền đêm thu”.

媠 重 礮 酢 礮 酬

Vợ chồng chén tạc chén thù

杯娘等直持壺台尼

Bắt nàng đứng chực trì hồ hai nơi

杯寬杯日典喇

1841. Bắt khoan bắt nhật đến lời

杯跪盡麵杯啞盡麵

Bắt quỳ tận mặt, bắt mời tận tay.

生強如曳如癡

Sinh càng như đại như ngây

溪賤溪良礮苔礮滄

Giọt dài giọt ngắn, chén đầy chén vơi

景移噴呐噴嗶

Ngảnh đi chợt nói chợt cười

告醞撞缶併排浪囉

Cáo say chàng đã tính bài lảng ra

小姐倍鉄昆花

Tiểu thư vội thét: “Con Hoa,

勸撞庄泝時些固椀

Khuyên chàng chẳng cạn thì ta có đòn!”

生強滄肆散塊

Sinh càng nát ruột tan hồn

礮啞沛吟蒲圻燥甕

Chén mời phải ngậm bồ hòn ráo ngay.

小姐嗶呐醒醞

1851. Tiểu thư cười nói tỉnh say,

渚衝弓醞吏排徒制

Chưa xong cuộc rượu lại bày trò chơi.

浪花奴靚每才

Rằng: “Hoa nô đủ mọi tài,

版彈試道汶排撞暄

Bản đàn thử dạo một bài chàng nghe”

娘它散渙痺迷

Nàng đã tán hóan tê mê

邦喇囉畧屏施紊彈

Vâng lời ra trước bình the vắn đàn

笨縷如哭如嘆

Bốn dây như khóc như than

遣得蓮席拱散滄慙

Khiến người trên tiệc cũng tan nát lòng

共沖汶嗜絲桐

Cùng trong một tiếng tơ đồng

得外嗶鈕得沖哭謹

Người ngoài cười nụ, người trong khóc thầm

涑珠呂渚坤擒

1861. Giọt châu lã chã khôn cầm

躡頭撞仍拔謔紇霜

Cúi đầu chàng những gạt thắm hạt sương

小姐吏鉄褌娘

Tiểu thư lại thét lấy nàng:

曷盃掇曲斷腸意之

“Cuộc vui gảy khúc đoạn tràng ấy chi !

牢庄別意思之

Sao chẳng biết ý tú gì

朱撞慳把罪時在時

Cho chàng buồn bã tội thì tại người”.

生強慘切徘徊

Sinh càng thảm thiết bồi hồi

倍傍強吶強啞朱戈

Vội vàng gương nói gương cười cho qua

涑臍更匱黠

Giọt rông canh đã điểm ba

小姐認緬羨它甘心

Tiểu thư nhìn mặt đường đà cam tâm

悉貞泣豈惘謔

1871. Lòng riêng khắp khởi mừng thắm:

盃尼匱補疔洩絜盼

“Vui này đã bỏ đau ngấm xưa nay !”

生時肝焯脾苔

Sinh thì gan héo ruột đầy

揆悉強擬強咳蒼悉

Nỗi lòng càng nghĩ càng cay đắng lòng

俾匱終躡齋房

Người vào chung gối loan phòng,

娘囉捋俸焯炆更躡

Nàng ra tựa bóng đèn chong canh dài

悲睵買爨沁唏

Bây giờ mới rõ tâm hơi

邈慳兜固邏代茹慳

Máu ghen đâu có lạ đời nhà ghen !

斫兜褌翠趁鶯

Chước đâu rẽ thúy chia uyên

埃囉唐乃埃認特埃

Ai ra đường nấy ai nhìn được ai ?

悲睵汶域汶歪

1881. Bây giờ một vực một trời

歇調輕重歇咧是非

Hết điều khinh trọng hết lời thị phi

珥如北礮如鉦

Nhẹ như bắc, nặng như chì

擲囉朱塊群之羅緣

Gỡ ra cho khỏi còn gì là duyên ?

呂廊拙分嬋娟

Lữ lang chút phận thuyên duyên

洩淒淒芻固全特為

Biển sâu sóng cả có tuyền được vay ?

汶命陰倚店遲

Một mình âm ỷ đêm chầy,

砒油瀉濯耜苔齏更

Đĩa dầu vơi nước mắt đầy năm canh;

斂瘡侯下臺營

Sớm khuya hầu hạ đài doanh

滄愁坤強淚情坤垠

Nét sầu khôn cưỡng, lệ tình khôn ngăn

囉匍退退隻身

1891. Ra vào thui thủi chiếc thân

小姐瞞麵除斯晦查

Tiểu thư trông mặt xa gần hỏi tra

路咧娘買疎戈

Lựa lời nàng mới thừa qua:

沛欺命吏咄車掇命

“Phải khi mình lại xót xa nỗi mình”.

小姐晦吏束生

Tiểu thư hỏi lại Thúc sinh:

忌撞查褻寔情朱市

“Cậy chàng tra lấy thực tình cho nao”.

生它脾嫖如鉤

Sinh đà ruột rắt như bèo

啞囉庄便瞞匍庄當

Nói ra chẳng tiện trông vào chẳng đang

仍啞吏累典娘

Những e lại lụy đến nàng

打料買仕路唐晦查

Đánh liều mới sẽ lựa đang hỏi tra

躡頭跪畧璘花

1901. Cúi đầu quì trước sân hoa

親供娘買草戈汶詞

Thân cung nàng mới thảo qua một tờ

面前呈貝小姐

Diện tiền trình với tiểu thơ

脫祜蒙拱謹魚拙情

Thoắt xem đường cũng ngẩn ngơ chút tình

連糶拌吏束生

Liên tay trao lại Thúc sinh

浪才年重麻情年傷

Rằng : “Tài nên trọng mà tình nên thương

杏庄固數朝郎

Ví chẳng có số giàu sang

價尼油鑿茹鑽拱年

Giá này dầu đúc nhà vàng cũng nên !

浣塵沉浚嬋娟

Biển trần chìm nổi thuyền duyên

有才傷按無緣邏代

Hữu tài thương nổi vô duyên lạ đời”.

生浪寔固如喇

1911. Sinh rằng: “Thật có như lời

紅顏薄命汶得市為

Hồng nhan bạc mệnh một người nào vay !

豔習歐拱世尼

Nghìn xưa âu cũng thế này

慈悲歐料叭糶買皮

Từ bi âu liệu bớt tay mới vừa.”

小姐浪意沖詞

Tiểu thư rằng: “Ý trong tờ

啞宥命薄嗔洳闕空

Rắp đem mệnh bạc xin nhờ cửa không

催時催拱朝悉

Thôi thì thôi cũng chiều lòng

拱朱塊累沖綏跳囉

Cũng cho khỏi lụy, trong vòng bước ra.

產觀音閣園些

Sấn Quan Âm các vườn ta

固核募托固花罕務

Có cây trăm thước, có hoa bốn mùa

固草樹固山湖

1921. Có thảo thụ có sơn hồ

朱娘囉妬侍廚誦經

Cho nàng ra đó giữ chùa tụng kinh.”

曾曾歪買平明

Túng túng trời mới bình minh

香花五供懺生禮常

Hương hoa ngũ cúng sám sanh lễ thường

逐娘典畧佛堂

Đưa nàng đến trước Phật đường

三皈五戒朱娘出家

Tam qui ngũ giới cho nàng xuất gia

袄撐對襖袈裟

Áo xanh đối lấy cà sa

法名吏對筮囉濯泉

Pháp danh lại đổi tên ra Trạc Tuyền

斂瘡併靚油烟

Sớm khuya tính đủ dầu đèn

春秋割產仝筮香茶

Xuân thu cắt sản hai tên hương trà

娘自另躡園花

1931. Nàng từ lánh gót vườn hoa

羨斯稜紫羨賒薜紅

Dường gần rừng tía, đường xa bụi hồng

姻緣兜吏群蒙

Nhân duyên đâu lại còn mong ?

塊調嗜粉啐紅時催

Khỏi điều thẹn phấn tủa hồng thì thôi

佛前慘拉愁培

Phật tiên thảm lấp sâu vùi

疇副手字店坳心香

Ngày pho thủ tự, đêm nôi tâm hương

朱哈涑渌梗楊

Cho hay giọt nước cành dương

炤悉洵燧每唐塵緣

Lửa lòng tưới tắt mọi đường trần duyên

梯櫟自阻牟禪

Nâu sông từ trở màu thiên

隣秋媵奄吧番等頭

Sân thu trắng đã vài phen đứng đầu.

闢房杆日纏毛

1941. Cửa phòng then nhật lưới mau

吶唎畧緬涑珠永得

Nói lời trước mặt roi châu vắng người

閣經院册堆尼

Gác kinh viện sách đôi nơi,

冲剛掣吏急迕關山

Trong gang tắc lại gấp mười quan san

仍羅吟咀訥嘆

Những là ngâm thở nuốt than

小姐沛貝問安衛茹

Tiểu thư phải buổi vấn an về nhà

乘機生買聯囉

Thừa cơ sinh mới lên ra

駸駸典嘆園花貝娘

Xăm xăm đến mé vườn hoa với nàng

律潘噢按斷腸

Sụt sùi giở nỗi đoạn trường

淡珠潯瀉潭裊袄撐

Giọt châu tâm tã dầm tràng áo xanh:

匱甘召薄貝情

1951. “Đã cam chịu bạc với tình

主春底罪汶命朱花

Chúa xuân để tội một mình cho hoa !

濕機收智彈娑

Thấp cơ thua trí đàn bà

瞠匱疔脾訥囉碍咧

Trông vào đau ruột, nói ra ngại lời

為些年累典得

Vì ta nên lụy đến người

葛林玉臬舌代春撐

Cát lằm ngọc trắng, thiết đời xuân xanh

管之蓮泚齷碌

Quản chi lên thác xuống ghềnh

拱算甦蕤貝情朱衝

Cũng toan sống thác với tình cho xong

宗堂拙渚甘悉

Tông đường chút chứa cam lòng

嘖獲掖汶字同濫仝

Nghiến răng bẻ một chữ đồng làm hai

嗜命矜湏鑽沛

1961. Thẹn mình đá nát vàng phai

冪身易贖汶咧特牢

Trăm thân dễ chuộc một lời được sao !”

娘浪隻栢泚濤

Nàng rằng: “Chiếc bách sóng dào

淞沉拱默陸市磊埋

Nổi chìm cũng mặc lúc nào rủi may

拙身群啞湏涑

Chút thân quần quại vũng lầy

甦餘群想典扇女牢

Sống thừa còn tưởng đến rày nữa sao.

拱料汶紇霄滂

Cũng liêu một hạt mưa rào

麻朱天下瞞匏拱哈

Mà cho thiên hạ trông vào cũng hay

咄爲槩匏燧縵

Xót vì cầm đã bén dây

庄暮辭拱汶得緣些

Chẳng trăm năm cũng một ngày duyên ta

料排搗闌朱囉

1971. Liệu bài mở cửa cho ra

意羅情碾意羅恩溲

Ấy là tình nặng ấy là ơn sâu.”

生浪貞想閉數

Sinh rằng: “Riêng tưởng bấy lâu

悉得巖險別兜麻量

Lòng người nham hiểm biết đâu mà lường,

女欺容素負旁

Nữ khi giông tố phũ phàng

舌貞帝拱吏強極低

Thiệt riêng đáy cũng lại càng cực đây

料麻除趨高翹

Liệu mà xa chạy cao bay

愛恩些固銀尼麻催

Ái ân ta có ngân này mà thôi

悲睵几虐得吹

Bây giờ kẻ ngược người xuôi

別包睵吏芮唎渌嫩

Biết bao giờ lại nói lời nước non

油浪瀆泔矜癩

1981. Dấu rằng sông cạn đá mòn

昆蠶典蕤拱群王絲

Con tằm đến thác cũng còn vương tơ.”

共饒計禮婁習

Cùng nhau kể lẽ sau xưa

呐耒吏呐唎渌歇唎

Nói rồi lại nói, lời chưa hết lời

緬瞞緜庄苒移

Mặt trông tay chẳng nữa rời

花婢匏動嗜得裊賒

Hoa tì đã động tiếng người nỏ xa

認凝啐等蹟囉

Nhịn ngừng tũ đứng chân ra

小姐兜鞋花跳匍

Tiểu thư đầu đã hài hoa bước vào

嗶嗶啞啞叭敖

Cười cười nói nói ngọt ngào

晦撞買於准市吏制

Hỏi: “Chàng mới ở chốn nào lại chơi?”

啞逃生買料喇

1991. Đối quanh sinh mới liệu lời:

尋花過跳拈得日經

“Tìm hoa quá bước xem người viết kinh”.

咧浪筆法匍精

Khen rằng:” Bút pháp đã tinh

芻匍貝帖蘭亭市收

So vào với thiếp Lan đình nào thua!

惜台流落江湖

Tiếc thay lưu lạc giang hồ

斲鑽寔拱年謨襍才

Nghìn vàng thật cũng nên mua lấy tài.”

禪茶泔礮紅梅

Thiền trà cặn chén hồng mai

通容芮躅書齋共衛

Thong dong nói gót thư trai cùng về

娘強啞戾塢啞

Nàng càng e lệ ủ ê

吧聰晦吏花婢畧婁

Rỉ tai hỏi lại hoa thì trước sau

花浪娑典匍婁

2001. Hoa rằng: “Bà đến đã lâu

頓蹟等納度兜婢睭

Dón chân đứng núp độ đầu nửa giờ

伶伶計鬢蹟絲

Rành rành kẻ tóc chân tơ

買喇脰歇匍餘訴詳

Máy lời nghe hết đã dư tỏ tường;

包饒段苦情傷

Bao nhiêu đoạn khổ tình thương

揆翁勿混揆娘咀嘆

Nỗi ông vật vã, nỗi nàng thở than

垠碎等吏汶邊

Ngăn tôi đứng lại một bên

振聰未買跳蓮蓮樓

Chán tai rồi mới bước lên trên lầu.”

脍催驚駭掣兜

Nghe thôi kinh hãi xiết đâu:

彈娑世意窳歐汶得

“Đàn bà thế ấy, thấy âu một người

意買肝意買才

2011. Ấy mới gan, ấy mới tài;

擬強添按產菱用涑

Nghĩ càng thêm nổi sồn gai rụng rời.

得兜淒色諾代

Người đâu sâu sắc nước đời

麻撞束沛囉得拈輒

Mà chàng Thúc phải ra người bó tay

寔賍抔特蒙尼

Thực tang bắt được dường này

溲慳埃拱珠眉嘜羸

Máu ghen ai cũng chau mày nghiêng răng

世麻淹庄待騰

Thế mà im chẳng đái đàng

嘲吡盃駸啞能妙陽

Chào mời vui vẻ nói năng dịu dàng

陣油囉脍世常

Giận ru, ra dạ thế thường

嗶油買寔坤量險淒

Cười ru, mới thực khôn lường hiểm sâu

身些些沛慮歐

2021. Thân ta, ta phải lo âu

𠵼猗毒蝮於兜准尼

Miệng hùm nọc rắn ở đâu chốn này

杏庄執翹高翻

Ví chẳng chấp cánh cao bay

榜榭婁拱固碍掖花

Rào cây lâu cũng có ngày bẻ hoa

分蘗包管諾沙

Phận bèo bao quản nước sa

冷丁兜女拱羅冷丁

Lênh đênh đâu nữa cũng là lênh đênh

參叻圭客汶命

Chín e quê khách một mình

輓空渚易尋鑠蔭餽

Tay không chưa dễ tìm vành ấm no.”

擬 埒 擬 吏 逃 孤

Nghĩ đi nghĩ lại quanh co

佛 前 產 固 每 圖 金 銀

Phật tiền sản cố mọi đồ kim ngân

邊 命 攢 底 護 身

2031. Bên mình giắt để hộ thân

吝 嗷 更 匱 汶 分 赧 匹

Lần nghe canh đã một phần trống ba

拮 命 戈 蕩 墻 花

Cất mình qua ngọn tường hoa

吝 唐 蹻 俸 媵 邪 衛 西

Lần đường theo bóng trăng tà về tây.

震 震 琰 葛 堆 核

Mịt mù dậm cát đổi cây,

嗜 鷓 店 月 抖 鞋 橋 霜

Tiếng gà diêm nguyệt, dấu giày cầu sương.

更 瘡 身 媽 琰 長

Canh khuya thân gái dậm trường

分 啾 唐 詫 分 傷 汜 油

Phần e đường sá, phần thương dãi dầu

歪 東 皮 朗 斲 柚

Trời đông vừa rạng ngàn dâu

巴 撝 市 匱 別 兜 羅 茹

Bơ vơ nào đã biết đâu là nhà

廚 兜 瞞 覓 裊 賒

2041. Chùa đầu trông thấy nẻo xa

伶 伶 招 隱 庵 匹 字 排

Rành rành “Chiêu Ẩn Am” ba chữ bài

駸 駸 担 嘆 闐 外

Xăm xăm gõ mé cửa ngoài,

住 持 嗷 嗜 遑 咄 匍 冲

Trụ trì nghe tiếng rước mời vào trong

覓 牟 啞 默 柿 楸

Thấy màu ăn mặc nâu sồng

覺 緣 師 長 苓 悉 連 傷

Giác Duyên sư trưởng lành lòng liền thương

泔 窮 梗 蕩 朱 詳

Gạn gùng ngành ngọn cho tường

邏 透 娘 唉 尋 唐 訥 逃

Lạ lòng nàng hãy tìm đường nói quanh:

小 禪 圭 於 北 京

“Tiểu thiên quê ở Bắc Kinh

皈師皈佛修行閉婁

Qui sư qui Phật tu hành bấy lâu

本師未拱典婁

2051. Bản sư rồi cũng đến sau

吡迢法寶郎侯師兄

Dạy đưa pháp bảo sang hầu sư huynh.”

芻邦面獻伶伶

Rày vàng diện hiến rành rành

鐘鑕磬薄邊命噢囉

Chuông vàng khánh bạc bên mình giở ra

貼戈師買吡戈

Xem qua sư mới dạy qua:

沛尼恒水羅些厚情

“Phải nơi Hằng Thủy là ta hậu tình

參啞唐詫汶命

Chín e đường sá một mình

於低除待師兄吡時

Ở đây chờ đợi sư huynh ít ngày.”

改身特准庵選

Gởi thân được chốn am mây,

晦茶塔對躺時通容

Muối dưa đắp đổi tháng ngày thông dong

偈經勾婁屬悉

2061. Kệ kinh câu cũ thuộc lòng

香畑役婁齋房涓緬

Hương đèn việc cũ trai phòng quen tay.

斂瘡蘿貝播選

Sớm khuya lá bối, phướn mây

蕙畑挑月嗜櫛撮霜

Ngọn đèn khêu nguyệt, tiếng chày nện sương

窻娘聰慧恪常

Thấy nàng thông tuệ khác thường

師強你緬娘強凭蹟

Sư càng nể mặt, nàng càng vững chân

闢禪皮舉躡春

Cửa thiền vừa cũ cuối xuân

俸花苔坦駭銀昂歪

Bóng hoa đầy đất, vẻ ngân ngang trời

逾光霽晴在台

Gió quang mây tạnh thanh thơi

固得檀越蓮制闢伽

Có người đàn việt lên chơi cửa Già

喚圖鍾磬拈戈

2071. Giở đồ chuông khánh xem qua

咧浪窖種貼茹窠娘

Khen rằng: “Khéo giống của nhà Họa nương.”

覺緣寔意慮量

Giác Duyên thực ý lo lường

店清買晦吏畧婁

Đêm thanh mới hỏi lại nàng trước sau

擬浪坤按丑牟

Nghĩ rằng khôn nổi giấu mâu

事命娘買踏頭排甃

Sự mình nàng mới gót đầu bày ngay:

悲睵事匱篆尼

“Bây giờ sự đã đường này

分賢油磊油埋在得

Phận hèn dù rủi dù may tại người.”

覺緣脰啞用涑

Giác Duyên nghe nói rụng rời

姘傷姘忤徘徊庄衝

Nửa thương nửa sợ bồi hồi chẳng xong

吧聰買計事悉

2081. Rỉ tai mới kể sự lòng:

於低闢佛羅空狹之

“Ở đây cửa Phật là không hẹp gì

啞庄仍事不期

E chẳng những sự bất kỳ

底娘朱典按之拱傷

Để nàng cho đến nỗi gì cũng thương

另賒畧料尋唐

Lánh xa trước liệu tìm đường

筮除渌典拈篆群圭

Ngồi chờ nước đến xem đường còn quê.”

固茹户薄邊箕

Có nhà họ Bạc bên kia

庵邃涓磊矜衛油香

Am mây quen lối đi về dầu hương

認郎咧歇每唐

Nhấn sang dặn hết mọi đường

掩茹唉暫朱娘住蹟

Dọn nhà hãy tạm cho nàng trú chân,

仍惘特淮安身

2091. Những mừng được chốn an thân

倍傍市及併斯併賒

Vội vàng nào kịp tính gần tính xa

市疑拱祖仉薙

Nào ngờ cũng tổ bợm già

薄娑學貝秀娑同門

Bạc bà học với Tú bà đồng môn

覓娘漑粉沛崙

Thấy nàng lạt phấn phai son

惘謔特每半奔固利

Mừng thắm được món bán buôn có lời

虛空達底年咧

Hư không đặt để nên lời

娘它簡戛用涑廩番

Nàng đà nhón nhác rụng rời lảm phen

姥強樞邈朱連

Mụ càng xua đuổi cho liên

褻唎凶險押緣朱陳

Lấy lời hung hiểm ép duyên Châu Trần

浪娘闖琰汶身

2101. Rằng: “Nàng muôn dậm một thân

吏芒褻嗜與斯苓賒

Lại mang lấy tiếng dữ gần, lành xa

種冤家貼破家

Giống oan gia của phá gia,

群埃敢貯匏茹女低

Còn ai dám chứa vào nhà nũa đây !

急算劍准車縵

Kíp toan kiếm chốn xe dây

空仍渚易麻翻唐歪

Không đứng chứa dễ mà bay đường trời

尼斯時庄便尼

Nơi gần thì chẳng tiện nơi

尼賒庄固傳市賒

Nơi xa thì chẳng có người nào xa

尼撞薄幸招茹

Nay chàng Bạc Hạnh cháu nhà

拱冲親戚肆擺庄埃

Cũng trong thân thích ruột rà chẳng ai.

闖行奔半州台

2111. Cửa hàng buôn bán châu Thai

寔他固汶單差庄兮

Thật thà có một đờn sai chẳng hề.

世市娘拱沛暄

Thế nào nàng cũng phải nghe,

成親未仕料衛州台

Thành thân rồi sẽ liệu về châu Thai

閉睵埃吏別埃

Bấy giờ ai lại biết ai,

油悉洩曠澆戩清清

Dầu lòng biển rộng sông dài thênh thênh

娘油决庄順情

Nàng dù quyết chẳng thuận tình

債喇裊畧累命典婁

Trái lời nẻo trước lụy mình đến sau.”

娘強緬塢眉珠

Nàng càng mặt ủ mày chau

強暄姥吶強疔如寅

Càng nghe mẹ nói càng đau như dằm

擬命縱坦仕蹟

2121. Nghĩ mình túng đất sẩy chân

勢窮娘買除斯咀嘆

Thế cùng nàng mới xa gần thở than:

妾如昆燕落彈

“Thiếp như con én lạc đàn

沛弓扇帔乍闌榭工

Phải cung rày đã sợ làn cây cong

窮唐油併字從

Cùng đường dù tính chữ tòng

別得別緬別悉濫牢

Biết người biết mặt, biết lòng làm sao

女欺闖汶世市

Nữa khi muôn một thế nào

半獐奔獬質匏臑兜

Bán hùm buôn sói, chắc vào lưng đâu ?

油埃悉固所求

Dù ai lòng có sở cầu

心盟嗔决貝饒汶喇

Tâm mình xin quyết với nhau một lời ;

証明固坦固歪

2131. Chứng minh có đất có trời

閉睵澆洩囉澗管之

Bấy giờ vượt biển ra khơi quản gì.”

特喇姥買囉移

Được lời mẹ mới ra đi,

曠信戶薄即時懺生

Mách tin hộ Bạc tức thì sám sanh

汶茹拖揲冷亭

Một nhà dọn dẹp linh đình

挾隣達桌沿甌燂香

Quét sân, đặt trác, rửa bình, thắp hương

薄生跪甌倍傍

Bạc sinh quì xuống vôi vàng

過唎願歇城皇土公

Quá lời nguyện hết Thành hoàng, Thổ công

畧隣悉匱恇悉

Trước sân lòng đã giải lòng

冲幔濫禮絲紅結緣

Trong màn làm lễ tơ hồng kết duyên

成親買連甌船

2141. Thành thân mới rước xuống thuyền

順帆汶蘿吹沔州台

Thuận buồm một lá xuôi miền châu Thai

船皮杜垓在台

Thuyền vừa đỗ bến thành thơi

薄生蓮畧尋尼每時

Bạc sinh lên trước tìm nơi mọi ngày

拱茹行院習聆

Cũng nhà hành viện xưa nay

拱坊半舸拱輶奔得

Cũng phường bán thịt cũng tay buôn người

拈得定價皮朶

Xem người định giá vừa rồi

緹行汶匱囉迺時拈

Mỗi hàng một đã ra mười thì buông.

慢得稅輶連娘

Mượn người thuê kiệu rước nàng

薄宥極薄劍唐朱餘

Bạc đem mặt bạc kiếm đường cho xa

輶花達畧墮花

2151. Kiệu hoa đặt trước thêm hoa

邊冲甕汶姥囉倍傍

Bên trong thấy một mụ ra vôi vàng

迺娘匱襖家堂

Đưa nàng vào lạy gia đường

拱神眉鼻拱坊樓撐

Cũng thần mày trắng cũng phường lầu xanh.

脫睛娘 匱別情

Thoắt trông nàng đã biết tình

鮎籠坤理拈命翹高

Chim lồng khôn lẽ cất mình bay cao

刮吒丐數花桃

Chém cha cái số hoa đào

擲囉耒吏襍匱如制

Gỡ ra rồi lại buộc vào như chơi !

擬代麻嗙朱代

Nghĩ đời mà ngán cho đời

才情之廩朱歪坦慳

Tài tình chi lấm cho trời đất ghen !

惜台渌匱打攀

2161. Tiếc thay nước đã đánh phèn

麻朱塏吏勿蓮買吝

Mà cho bùn lại vẩn lên mấy lần !

紅君貝客紅裙

Hồng quân với khách hồng quân

匱搓典世群運渚赦

Đã xoay đến thế còn vẩn chưa tha.

呂自落跣跣囉

Lỡ từ lác bước bước ra

丐身料仍自如料趁

Cái thân liệu những từ nhà liệu đi

頭撐匱罪情之

Đầu xanh đã tội tình gì ?

騰紅坳過舛時渚催

Má hồng dền quá nửa thì chưa thôi

別身趨庄塊歪

Biết thân chạy chẳng khỏi trời

拱料麵粉朱耒耨撐

Cũng liều mặt phấn cho rồi ngày xanh.

吝盧逾沫朥清

2171. Lân lừa gió mát trắng thanh

俸兜固客邊庭郎制

Bổng đầu có khách biên đình sang chơi.

鬢猗含燕眉蜉

Râu hùm hàm én mày ngài

鶻觚掣曠身迥托高

Vai năm tấc rộng thân mười thước cao

堂堂汶等英豪

Đường đường một đấng anh hào

棍拳欣飭略韜謙才

Côn quyền hơn sức lược thao gồm tài

隊歪躋坦於代

Đội trời đạp đất ở đời

戶徐筦海本傳越東

Hộ Từ tên Hải vốn người Việt Đông

江湖涓趣滉瀾

Giang hồ quen thú vẫy vùng

劍彈舛掇嫩澆汶擲

Gươm đàn nửa gánh, non sông một chèo.

戈制聃嗜娘翹

2181. Qua chơi nghe tiếng nàng Kiều

心悉兒女拱漂英雄

Tấm lòng nhi nữ cũng xiêu anh hùng

帖名逸典樓紅

Thiếp danh đưa đến lầu hồng

台邊共盼台心悉共於

Hai bên cùng liếc hai lòng cùng ưa

徐浪心腹相期

Từ rằng: “Tâm phúc tương cờ

沛得朧逾沕爲哈牢

Phải người trăng gió vật vờ hay sao !

閉婁聃嗜鴈桃

Bấy lâu nghe tiếng má đào

相撐庄底埃匍固空

Mắt xanh chẳng để ai vào có không ?

汶代特買英雄

Một đời được mấy anh hùng

補之魴沼黠籠麻制

Bổ chi cá chấu chim lồng mà chơi !”

娘浪得吡過咧

2191. Nàng rằng: “Người dạy quá lời

身尼群敢拈埃羅常

Thân này còn dám xem ai là thường

拙貞揜砑試鑽

Chút riêng chọn đá thử vàng

別兜麻改肝腸匍兜

Biết đâu mà gỏi can trường vào đâu ?

群如匍畧囉婁

Còn như vào trước ra sau

埃朱現揜鑽鏢在命

Ai cho kén chọn vàng thau tại mình.”

徐浪唼有情

Từ rằng: “Lời nói hữu tình

遣得吏汝勾平原君

Khiến người lại nhớ câu Bình Nguyên Quân

吏低拈吏朱斯

Lại đây xem lại cho gần

倣信特汝吧分哈空

Phỏng tin được một vài phần hay không?”

疎浪量哿包容

2201. Thừa rằng: “Lượng cả bao dung

晉陽特覓遷躡固畚

Tấn Dương được thấy mây rồng có phen

曠傷鞞坩花賢

Rộng thương cỏ nội hoa hèn

拙身齷渚敢煩埋婁

Chút thân bèo bọt dám phiền mai sau.”

聒啗皮意脍頭

Nghe lời vừa ý gặt đầu

嗔浪知己畧婁買得

Cười rằng: “Tri kỷ trước sau mấy người!

唼朱固相精代

Khen cho có mắt tinh đời,

英雄斷忡塵埃買糶

Anh hùng đoán giữa trần ai mới già,

汝唼苞別典些

Một lời đã biết đến ta

闖鍾齧駟拱羅固饒

Muôn chung, nghìn tú cũng là có nhau.”

仝邊合意心投

2211. Hai bên hợp ý tâm đầu

欺親庄路羅求買親

Khi thân chẳng lọ là cầu mới thân

事悉午貝水人

Sự lòng ngỏ với băng nhân

錢募吏據原銀發還

Tiền trăm lại cú nguyên ngân phát hoàn

房貞使准清閒

Buồng riêng sửa chốn thanh nhàn

達牀七寶圍幔八仙

Đặt giường thất bảo vây màn bát tiên

躡英雄媽嬋娟

Trai anh hùng gái thuyền quyên

匪願 豸 鳳 慄 緣 騎 螭

Phỉ nguyên sánh phượng đẹp duyên cưỡi rồng.

舛 辭 香 炤 當 濃

Nửa năm hương lửa đương nồng

丈夫 脫 匱 動 悉 罕 方

Trượng phu thoát đã động lòng bốn phương

瞋 為 歪 洩 溟 芒

2221. Trông vời trời biển mệnh mang

清 劍 鞍 馭 蓮 唐 倘 終

Thanh gươm yên ngựa lên đàng thẳng rong

娘 浪 分 媽 字 從

Nàng rằng: "Phận gái chữ tòng

撞 移 妾 拱 汶 悉 嗔 移

Chàng đi thiệp cũng một lòng xin đi"

徐 浪 心 腹 相 知

Từ rằng: "Tâm phúc tương tri

牢 渚 脫 塊 女 兒 常 情

Sao chưa thoát khỏi nữ nhi thường tình ?

包 睭 迓 萬 精 兵

Bao giờ mười vạn tinh binh

啣 鑼 踐 坦 俸 旌 櫜 唐

Tiếng la dậm đất bóng tinh rợp đường

盪 朱 爨 極 非 常

Làm cho rõ mặt phi thường

閉 睭 些 仕 連 娘 宜 家

Bấy giờ ta sẽ rước nàng nghi gia

朋 趁 罕 洩 空 茹

2231. Bằng nay bốn biển không nhà

蹻 強 添 絆 別 羅 移 兜

Theo càng thêm bận biết là đi đâu ?

停 悉 除 妬 邈 婁

Đành lòng chờ đó ít lâu

遲 庄 羅 汶 辭 婁 倍 之

Chầy chằng là một năm sau vội gì !"

決 喇 搵 袄 囉 移

Quyết lời dứt áo ra đi

逾 迓 鵬 翅 匱 離 琰 澗

Gió đưa bằng xí đã lia dậm khơi

娘 自 隻 俸 牕 梅

Nàng từ chiếc bóng song mai

店 偷 滕 蕩 得 棋 杆 遶

Đêm thâu đằng đẵng, ngày cài then mây

璘蔡庄啟蚪鞋

Sân rêu chẳng vẽ dấu giày

鞋高欣托柳瘃吧分

Cỏ cao hơn thước liều gậy vài phân

兑瞳闖琰梓粉

2241. Đoái trông muôn dặm tử phần

塊圭蹻蕩遷秦賒賒

Hồn quê theo ngọn mây Tần xa xa

咄台萱檜椿薙

Xót thay huyền cỗi, xuân già

心悉傷汝別羅固嵬

Tấm lòng thương nhớ biết là có nguôi ?

祝它迺買解歪

Chốc đà mười mấy năm trời

群囉欺佻眇瑁鬣霜

Còn ra khi đã da mỗi tóc sương

惜台拙義婁強

Tiếc thay chút nghĩa cũ càng

油離芊意群王絲悉

Dầu lia ngó ý còn vương tơ lòng

緣媵油芮織紅

Duyên em dầu nói chỉ hồng

埋囉欺佻撻撻芒

May ra khi đã tay bông tay mang

掇悉故國他鄉

2251. Tác lòng cố quốc tha hương

唐箕按奴滾昂排排

Đường kia nổi nọ ngổn ngang bởi bởi

翹鴻翻俸絕滄

Cánh hồng bay bổng tuyết vời

佻疇昆相方歪宄宄

Đã mòn con mắt phương trời dăm dăm

店時隴仍陰諶

Đêm ngày luống những âm thầm

焞兵兜佻喑喑汶方

Lửa binh đâu đã âm âm một phương

屹歪殺氣麻吧

Ngát trời sát khí mơ màng

苔瀆鯨鱗秩唐甲兵

Đầy sông kinh ngạc, chật đường giáp binh

得涓屬几終迷

Người quen thuộc, kẻ chung quanh,

喻娘唉暫另命汶尼

Nhũ nàng hãỵ tạm lánh mình một nơi

娘浪畧屯礮喇

2261. Nàng rằng: “Trước đã nặng lời

油冲危險敢移約誓

Dẫu trong nguy hiểm dám dời ước xưa !”

群當用孕謹魚

Còn đang dùng dǎng ngăn ngõ

嗟外屯覽俸旗啣鑼

Mé ngoài đã thấy bóng cờ tiếng la

甲兵橋典逃茹

Giáp binh kéo đến quanh nhà

同聲共改市羅夫人

Đồng thanh cùng gỏi: “Nào là phu nhân ?”.

仝邊進位將軍

Hai bên mười vị tướng quân

達劍檜甲畧璘叩頭

Đặt gươm cỡi giáp trước sân khấu đầu.

宮娥彩女蹀躞

Cung nga thể nữ theo sau

浪邦令旨違朝于歸

Rằng: “Vâng lệnh chỉ rước châu vu qui.”

產牀鳳輦鸞儀

2271. Sẵn sàng phượng liễn loan nghi

花冠執珩霞衣炤牀

Hoa quan chấp chới hà y rõ ràng

孕旗浚被蓮唐

Dựng cờ nổi trống lên dǎng

竹絲引畧桃鑽橋婁

Trúc tơ dẫn trước, đào vàng kéo sau

火牌前路驕毛

Hỏa bài tiên lộ ruổi mau

南庭暄動被朝大營

Nam đình nghe động trống châu đại doanh

橋旗壘發銃城

Kéo cờ lũy, phát súng thành

徐公囉馭親迎闕外

Từ công ra ngựa thân nghênh cửa ngoài

炤命邏蹀巾帶

Rõ mình lạ vẻ cân đai

群印椽客章臺如誓

Còn in dáng khách Chương đài như xưa

嗔浪魴渚緣於

2281. Cười rằng: “Cá nước duyên ưa

汝唎唎仍包睭哈空

Nhớ lời nói những bao giờ hay không ?

英雄買別英雄

Anh hùng mới biết anh hùng

芻蝼倣匱甘悉意渚

Rày xem phỏng đã cam lòng ấy chưa ?”

娘浪拙分癡疎

Nàng rằng: “Chút phận ngây thơ

拱埋縋葛特汝俸核

Cũng may dây cát được nhờ bóng cây.

典悲睭買甕低

Đến bây giờ mới thấy đây

麻悉匱質仍罍汶匱

Mà lòng đã chắc những ngày một hai. “

共饒瞞緬哥嗔

Cùng nhau trông mặt cả cười,

延糶衛准帳梅敘情

Dan tay về chốn trống mai tự tình

席排賞將犒兵

2291. Tiệc bày thưởng tướng khao binh

暗諶靱陣苙偵樂軍

Om thòm trống trận rập rình nhạc quân

榮花補陸風塵

Vinh hoa bổ lúc phong trần

字情罍吏添春汶罍

Chữ tình ngày lại thêm xuân một ngày.

冲軍固陸盃圍

Trong quân có lúc vui vầy

通容買計事罍寒微

Thong dong mới kể sự ngày hàn vi

欺無錫欺臨淄

Khi Vô Tích, khi LâmTri

尼時盧倒尼時咄傷

Nơi thì lừa đảo nơi thì xót thương

心身芻匱弭讓

Tấm thân rày đã nhẹ nhàng

拙群恩怨堆唐渚衝

Chút còn ân oán đôi đường chưa xong

徐公瞍唎始終

2301. Từ công nghe nói thủy chung

不平妥陣洞洞票噤

Bất bình nổi trận đùng đùng sấm vang

嚴軍送將產牀

Nghiêm quân tuyền tướng sấn sàng

嚴旗汶令倍傍驪暈

Dưới cờ một lệnh vôi vàng ruổi sao

嚴軍指旆旗桃

Ba quân chỉ ngọn cờ đào

道囉無錫道匏臨淄

Đạo ra Vô Tích, đạo vào Lâm Tri

買得負薄習箕

Mấy người phụ bạc xưa kia

照名尋拿杯衛晦查

Chiếu danh tìm nã bắt về hỏi tra

吏差令箭傳囉

Lại sai lệnh tiễn truyền ra

侍牀户束汶茹朱安

Giữ giàng họ Thúc một nhà cho yên

姥管家傀儡覺緣

2311. Mụ quản gia, vãi Giác Duyên

拱差令箭充信連啞

Cũng sai lệnh tiễn đem tin rước mời

誓師計歇每咧

Thệ sư kể hết mọi lời

悉悉拱陣得得執威

Lòng lòng cũng giận, người người chấp uy

道歪報復參稽

Đạo trời báo phục chửi ghê

窖台汶美縑衛苔尼

Khéo thay một mẻ tóm về đây nơi

軍中劍客槊戣

Quân trung gương lớn giáo dài

衛沖侍立奇外雙披

Vệ trong thị lập, cơ ngoài song phi

產牀齊整威儀

Sấn sàng tề chỉnh uy nghi

博銅秩坦旌旗櫟檣

Bác đồng chặt đất, tinh kỳ rợp sân

帳獐搗冲中軍

2321. Trưởng hùm mỏ giữa trung quân

徐公斃貝夫人共壘

Từ công sánh với phu nhân cùng ngổ.

先嚴 黻渚 搆回

Tiên nghiêm trống chửi dứt hồi

點名 畧引 直外 闖轅

Điểm danh trước dẫn chực ngoài cửa viên

徐浪 恩怨 仝邊

Từ rằng: “Ân oán hai bên

默娘 虜決 報垺 朱明

Mặc nàng xử quyết báo đền cho minh.”

娘浪 闖忌 威靈

Nàng rằng: “Muôn cây uy linh

唉嗔 報答 恩情 朱敷

Hãy xin báo đáp ân tình cho phu

報恩 未仕 呂讐

Báo ân rồi sẽ trả thù.”

徐浪 伎意 底朱 默娘

Từ rằng: “Việc ấy để cho mặc nàng.”

朱劍 咄典 束郎

2331. Cho gương mời đến Thúc lang

麵如 藍堵 命蒙 圯敦

Mặt như chàm đỏ mình đường dẽ run

娘浪 義礮 斡嫩

Nàng rằng: “Nghĩa nặng nghìn non

臨溜 得婁 撞群 汝空

Lâm Tri người cũ chàng còn nhớ không ?

參商 庄援 字從

Sâm Thương chẳng vẹn chữ tòng

在埃 剽敢 負悉 故人

Tại ai, há dám phụ lòng cố nhân ?

錦冪 卷薄 斡斤

Gấm trăm cuốn, bạc nghìn cân,

謝悉 易稱 報恩 噲羅

Tạ lòng dẽ xứng báo ân gọi là,

媼撞 鬼怪 精魔

Vợ chàng quỷ quái tinh ma

番尼 几扱 娑糶 及饒

Phen này kẻ cắp bà già gặp nhau,

蜺輔 嘔礮 渚婁

2341. Kiến bò miệng chén chưa lâu

謀媿 拱呂 義媿 朱皮

Mưu sâu cũng trả nghĩa sâu cho vừa.”

束生 瞞媿 閉睭

Thúc sinh trông mặt bấy giờ

戊灰撞缶如霄沔霑

Mồ hôi chàng đã như mưa ướt đầm

恸貞惘忤坤擒

Lòng riêng mừng sợ khôn cầm

忤台麻吏惘謹朱埃

Sợ thay mà lại mừng thâm cho ai

姥糝師長次仞

Mụ già sư trưởng thứ hai,

脱迢典畧倍啞蓮蓮

Thoắt đưa đến trước vội mời lên trên.

攢輶攜榭朱宥

Dắt tay mở mặt cho nhìn

花奴箕貝濯泉拱碎

Hoa nô kia với Trạc Tuyên cũng tôi

汝欺呂跣仕瀉

2351. Nhớ khi lỡ bước sẩy vời

嫩鑽渚易坳培訕傷

Non vàng chưa dễ đến bồi tằm thương

斲鑽噲拙禮常

Nghìn vàng gọi chút lễ thường

麻恸漂母買鑽朱斤

Mà lòng Phiếu mẫu mấy vàng cho cân.”

仞得瞞榭秦銀

Hai người trông mặt tấn ngân,

舛分怯忤舛分惘盃

Nửa phần khiếp sợ, nửa phần mừng vui,

娘浪嗔唉巽壘

Nàng rằng: “Xin hãy rón ngời

拈朱爇榭別碎報讐

Xem cho rõ mặt biết tôi báo thù.”

急傳諸將獻俘

Kíp truyền chư tướng hiến phù

吏宥各跡犯囚侯查

Lại đem các tích phạm tù hậu tra.

帶旗劍粹蒞囉

2361. Dưới cờ gươm tuốt nắp ra

正名首犯笊羅筐姐

Chính danh thủ phạm tên là Họan thư

脫瞞娘缶嘲疎

Thoắt trông nàng đã chào thưa:

小姐拱固悲睺典低

“Tiểu thư cũng có bấy giờ đến đây !

彈娑易固買糶

Đàn bà dễ có mấy tay,

代娑買糶代尼買肝

Đời xưa mấy mặt, đời này mấy gan !

易陽羅退紅顏

Dễ dàng là thói hồng nhan,

強咳孽廩強冤債饒

Càng cay nghiệt lắm càng oan trái nhiều.”

窟姐魄落魂漂

Họan thư phách lạc hồn xiêu

叩頭歔帳路調叫歌

Khấu đầu dưới trướng lựa điều kêu ca.

浪碎拙施彈娑

2371. Rằng: “Tôi chút dạ đàn bà,

慳相時拱得些常情

Ghen tuông thì cũng người ta thường tình

擬朱欺閣曰經

Nghĩ cho khi gác viết kinh,

貝欺塊闢搵情庄蹻

Với khi khỏi cửa dứt tình chẳng theo

悉貞貞仍敬腰

Lòng riêng riêng những kính yêu

重終渚易埃朝朱埃

Chông chung chưa dễ ai chiều cho ai

律它棋伎蔘芘

Trót đà gây việc chông gai

群洳量洩傷排市庄

Còn nhờ lượng bể thương bài nào chẳng.”

咧朱寔卮年浪

Khen cho: “Thật đã nên rằng,

坤頑典墨訥能沛咧

Khôn ngoan đến mực, nói năng phải lời

赦囉時拱埋代

2381. Tha ra thì cũng may đời

濫囉時拱囉得毳燃

Làm ra thì cũng ra người nhỏ nhen

卮悉知過時年

Đã lòng tri quá thì nên.”

傳軍令歔帳前赦鉦

Truyền quân lệnh xuống trướng tiền tha ngay

謝悉裋畧隣遷

Tạ lòng lạy trước sân mây

闖轅吏攢汶縷引匏

Cửa viên lại dắt một dây dẫn vào

娘浪弄弄歪高

Nàng rằng: “Lông lộng trời cao

害人害人市在些

Hại nhân nhân hại sự nào tại ta !”

畧羅薄幸薄娑

Trước là Bạc Hạnh, Bạc bà,

邊羅鷹犬邊羅楚邗

Bên là Ứng Khuyển bên là Sở Khanh

秀娑貝馬豎生

2391. Tú bà với Mã Giám Sinh

各筮罪意當情群牢

Các tên tội ấy đáng tình còn sao ?

令軍傳斲內刀

Lệnh quân truyền xuống nội đao,

誓牢時吏據牢加刑

Thề sao thì lại cứ sao gia hình

邠涿骷洩散情

Máu rơi thịt nát tan tành

埃埃瞞覓魂驚魄移

Ai ai trông thấy hồn kinh phách rời

朱哈闖事在歪

Cho hay muôn sự tại trời,

負得庄補欺得負些

Phụ người chẳng bỏ khi người phụ ta

買得薄惡精魔

Mấy người bạc ác tinh ma,

命濫命召叫麻埃傷

Mình làm mình chịu kêu mà ai thương !

𠵼軍東廂法場

2401. Ba quân đông mặt pháp trường,

青天白日燼絛朱槐

Thanh thiên bạch nhật rõ ràng cho coi

役娘報復皮耒

Việc nàng báo phục vừa rồi

覺緣倍包改喇辭歸

Giác Duyên vội đã gởi lời từ qui.

娘浪千載一時

Nàng rằng: “Thiên tải nhất thì

故人包易買欺盤桓

Cố nhân đã dễ mấy khi bàn hòan

耒低齷合雲散

Rồi đây bèo hợp mây tan

別兜鶴坳遠岸羅兜

Biết đâu hạc nội mây ngàn là đâu”.

師浪拱庄包婁

Sư rằng: “Cũng chẳng bao lâu,

冲齷辭吏及饒妬麻

Trong năm năm lại gặp nhau đó mà

汝時行脚方除

2411. Nhớ ngày hành cước phương xa,

及師三合本羅先知

Gặp sư Tam Hợp vốn là tiên tri

保朱會合之期

Bảo cho hội hợp chi kỳ

辭尼羅汝女時齷辭

Năm nay là một, nữa thì năm năm

買哈前定庄林

Mới hay tiên định chẳng lầm

包信調署乙任役婁

Đã tin điều trước ắt nhằm việc sau,

群饒恩愛貝饒

Còn nhiều ân ái với nhau

機緣市包歇兜倍之

Cơ duyên nào đã hết đâu vội gì !”

娘浪前定先知

Nàng rằng: “Tiên định tiên tri

喇師包咄乙時庄差

Lời sư đã dạy ắt thì chẳng sai

禍包除固及得

2421. Họa bao giờ có gặp người

爲碎忌晦汝喇終身

Vì tôi cậy hỏi một lời chung thân.”

覺緣邦叨慇懃

Giác Duyên vâng dặn ân cần

謝辭脫包移蹟埃外

Tạ từ thoát đã dời chân cỏi ngoài

娘自恩怨瀝耒

Nàng từ ân oán rạch ròi,

洩冤蒙包瀉瀉梗忸

Bể oan đường đã vơi vơi cạnh lòng,

謝恩褪署徐公

Tạ ơn lạy trước Từ công:

拙身蒲柳市蒙固曷

“Chút thân bồ liễu nào mong có rày !

濫洳霏霧囉晒

Trộm nhờ sấm sét ra tay,

掇貞如拮揆苔堵移

Tác riêng như cát gánh đây đổ đi

刻昌劓脍掣之

2431. Khắc xương chép dạ xiết chi

易宄肝腥坳義歪選

Dễ đem gan óc dền nghi trời mây !”

徐浪國士習盼

Từ rằng: “Quốc sĩ xưa nay

揆得知己汶得特庄

Chọn người tri kỷ một ngày được chăng ?

英雄嗜缶噲浪

Anh hùng tiếng đã gọi rằng,

忡唐油甕不平麻赦

Giữa đường dầu thấy bát bưng mà tha !

况之役拱役茹

Hướng chi việc cũng việc nhà

路羅深謝貝羅知恩

Lộ là thâm tạ với là tri ân

咄娘群拙雙親

Xót nàng còn chút song thân

閉婁几越得秦隔賒

Bấy lâu kẻ Việt người Tần cách xa

牢朱闖琰汶茹

2441. Sao cho muôn dặm một nhà

朱得甕桶羅些甘悉

Cho người thấy mặt là ta cam lòng.”

倍傳使席軍中

Vội truyền sửa tiệc quân trung

闖兵齏將會同洗冕

Muôn binh nghìn tướng hội đồng tẩy oan

乘機竹扯瓦散

Thừa cơ trúc chẻ ngói tan

兵威自意霏囂沖外

Binh uy từ ấy sấm ran trong ngoài

朝廷貞汶谷歪

Triều đình riêng một góc trời

謙仁文武瀝堆山河

Gồm hai văn võ rạch đôi sơn hà

隊杆逾挾霄沙

Đội gươm quét mưa sa,

縣城躋堵甃座埃南

Huyện thành đạp đổ năm tòa côi Nam

風塵埋汶梲劍

2451. Phong trần mài một luỡi gươm

仍類架祆禡餽詫之

Những lòai giá áo túi cơm sá gì.

迎昂汶埃邊陲

Nghênh ngang một côi biên thùy

劍之孤寡劍之伯王

Kém gì cô quả, kém gì bá vương !

畧旗埃敢爭強

Trước cờ ai dám tranh cường

甃辭雄據汶方海瀕

Năm năm hùng cứ một phương hải tân.

固官總督重臣

Có quan tổng đốc trọng thân

羅胡尊憲經綸縹才

Là Hồ Tôn Hiến kinh luân gồm tài

待車邦旨特差

Đẩy xe vàng chỉ đặc sai,

便宜撫勦役外董戎

Tiện nghi phủ tiểu, việc ngoài đồng nhung.

別徐羅等英雄

2461. Biết Từ là đáng anh hùng

別娘拱預軍中論盤

Biết nàng cũng dự quân trung luận bàn.

凍軍濫斫招安

Đóng quân làm chúc chiêu an

玉鑽錦卧差官說降

Ngọc vàng gắm vóc sai quan thuyết hàng.

吏貞汶礼貝娘

Lại riêng một lễ với nàng

缶笳彩女玉鑽斫斤

Hai tên thể nữ ngọc vàng nghìn cân

信匏改畧中軍

Tin vào gởi trước trung quân

徐公貞唉迕分糊塗

Từ công riêng hầy mười phân hồ đồ

汶輶棋孕基圖

Một tay gây dựng cơ đồ

閉婁洩楚瀆吳縱橫

Bấy lâu bể Sở sông Ngô tung hoành

拈身衛貝朝廷

2471. Bó thân về với triều đình

降臣盧咄分命囉兜

Hàng thân lơ láo phận mình ra đâu ?

袄襜襍縠褻饒

Áo xiêm buộc trói lấy nhau

匄論囉躑公侯麻之

Vào luôn ra cúi công hầu mà chi ?

牢朋貞汶邊陲

Sao bằng riêng một biên thùy,

飭尼奄易濫之特饒

Súc này đã dễ làm gì được nhau !

呪歪怪渚默油

Chọc trời quấy nước mặc dầu

嗜昂市別蓮頭固埃

Đọc ngang nào biết trên đầu có ai !

娘時寔脍信傳

Nàng thì thật dạ tin người,

禮饒啞叭聃唎易漂

Lễ nhiều nói ngọt nghe lời dễ xiêu.

擬命榘渚翹齋

2481. Nghĩ mình mặt nước cánh bèo,

苞饒流落吏饒艱屯

Đã nhiều lưu lạc lại nhiều gian truân

朋脞召嗜王臣

Bằng nay chịu tiếng vương thần,

清清唐丐青雲狹之

Thênh thênh đường cái, thanh vân hẹp gì !

公私援哿仝皮

Công tư vẹn cả hai bề,

寅夜耒仕料衛故鄉

Dần già rồi sẽ liệu về cố hương

拱嵬命婦堂堂

Cũng ngời mệnh phụ đường đường

苒曩眉榘炤牀媵吒

Nở nang mày mặt rõ ràng mẹ cha.

蓮為渚帶為茹

Trên vì nước dưới vì nhà,

汶羅得孝仝羅得忠

Một là đặc hiếu hai là đặc trung

庄欣隻栢仲泐

2491. Chẳng hơn chiếc bách giữa dòng,

唸提湏逾駭雄靺花

E dè sóng gió, hỡi hùng cỏ hoa.

因欺盤薄斯餘

Nhân khi bàn bạc gần xa

乘機娘買盤囉吶包

Thừa cơ nàng mới bàn ra nói vào

浪恩聖帝搥滌

Rằng: “Ôn thánh đế dôi dào

洵囉包泣浸包包溲

Tuổi ra đã khắp, thấm vào đã sâu

平成功德閉婁

Bình thành công đức bấy lâu,

埃埃拱隊蓮頭別包

Ai ai cũng đội trên đầu biết bao

吟自曳役兵刀

Ngẫm từ đây việc binh đao,

棟昌無定包高朋頭

Đống xương Vô Định đã cao bằng đầu

濫之底啗衛婁

2501. Làm chi để tiếng về sau

齣辭埃固咧兜黃巢

Nghìn năm ai có khen đầu Hoàng Sào !

牢朋祿重權高

Sao bằng lộc trọng quyền cao,

功名埃搵磊市朱戈

Công danh ai dứt lối nào cho qua ?

聒咧娘吶漫麻

Nghe lời nàng nói mạn mà,

勢攻徐買阻囉勢降

Thế công Từ mới trở ra thế hàng

整儀接使倍傍

Chỉnh nghi tiếp sứ vội vàng,

現期束甲決唐解兵

Hẹn kỳ thúc giáp, quyết đường giải binh

信咧城下要盟

Tin lời thành hạ yêu minh

蕩旗魚喙靺更衺裱

Ngọn cờ ngư ngác trống canh trẽ tràng

役兵補庄侍牀

2511. Việc binh bỏ chẳng giữ giàng

王師窺匱訴詳寔虛

Vương sư khuy đã tỏ tường thực hư.

胡公決計乘機

Hồ công quyết kế thừa cơ

禮先兵後刻期襲攻

Lễ tiên binh hậu khắc kì tập công

擣旗招撫先鋒

Kéo cờ chiêu phủ tiên phong

禮儀寅畧博銅伏婁

Lễ nghi giàn trước bác đồng phục sau

徐公除興別兜

Từ công hồ hững biết đâu ?

大冠禮服囉投闕轅

Đại quan lễ phục ra đầu cửa viên,

胡公暗號陣前

Hồ công ám hiệu trận tiền,

𠵼皮發銃罽方邊擣旗

Ba bề phát súng bốn bên kéo cờ

當欺不意庄疑

2521. Đang khi bất ý chẳng ngờ,

猗聲欺匱沙機拱賢

Hùm thiêng khi đã sa cơ cũng hèn.

死生料𠵼陣前

Tử sinh liệu giữa trận tiền,

演苔朱別肝連將軍

Dạ dày cho biết gan liên tướng quân,

氣聲欺匱衛神

Khí thiêng khi đã về thân,

仁仁群等罽躡𠵼紱

Nhơn nhơn còn đứng chôn chân giữa vòng

猪如砢凭如銅

Trơ như đá vững như đồng,

埃來庄轉埃擦庄移

Ai lay chẳng chuyển ai rung chẳng dời

官軍追殺邈𠵼

Quan quân truy sát đuổi dài

幽幽殺氣屹歪埃當

Ừ ừ sát khí ngất trời ai đang

冲濠外壘散荒

2531. Trong hào ngoài lũy tan hoang

亂軍皮攢𠵼娘典尼

Loạt quân vừa dắt tay nàng đến nơi

冲綏笏砒排排

Trong vòng tên đá bởi bởi,

窳徐群等忡歪猪猪

Thấy Từ còn đứng giữa trời trời.

哭浪智勇固餘

Khóc rằng: “Trí dũng có thừa,

罷眩嗜妾年機會尼

Bởi nghe lời thiếp nên cơ hội này !

緬市瞞窳饒低

Mặt nào trông thấy nhau đây ?

拱料甦彘汶得貝饒

Cũng liêu sống thác một ngày với nhau.”

涌秋如沫杆愁

Dòng thu như xối cơn sầu,

搵喇娘拱招頭汶邊

Dứt lời nàng cũng gieo đầu một bên.

邏台冤氣相壓

2541. Lạ thay oan khí tương triền !

娘皮伏甞徐連我囉

Nàng vừa phục xuống Từ liền ngã ra,

官軍几吏得戈

Quan quân kẻ lại người qua,

咄娘仕吏域囉寅寅

Xót nàng sẽ lại vực ra dần dần

兗匏典畧中軍

Đem vào đến trước trung quân

胡公窳緬慫懃晦嘆

Hồ công thấy mặt ân cần hỏi han

浪娘拙分紅顏

Rằng: “Nàng chút phận hồng nhan,

及杆兵革饒難拱傷

Gặp cơn binh cách nhiều nàn cũng thương.

匏哈成筭廟堂

Đã hay thành toán miếu đường,

執功拱固喇娘買年

Giúp công cũng có lời nàng mới nên.

悲睵事匏援全

2551. Bây giờ sự đã vẹn tuyền,

默悉擬褻悶嗔皮市

Mặc lòng nghĩ lấy muốn xin bề nào.”

娘強湊玉滌滌

Nàng càng giọt ngọc tuôn dào,

岌凝買改濕高事悉

Ngập ngừng mới gởi thấp cao sự lòng.

浪徐羅等英雄

Rằng: “Từ là đáng anh hùng,

嗜昂歪曠混瀾洩瀾

Đọc ngang trời rộng vẫy vùng bể khơi.

信碎年過睺喇

Tin tôi nên quá nghe lời

充身百戰濫碎朝廷

Đem thân bách chiến làm tôi triều đình,

語羅夫貴婦榮

Ngõ là phu quý, phụ vinh

埃疑汶發散情骷昌

Ai ngờ một phút tan tành thịt xương !

齷辭歪洩昂藏

2561. Năm năm trời bể ngang tàng,

引命移補戰場如空

Dẫn mình đi bỏ chiến trường như không.

審勸計裊濫功

Khéo khuyên kẻ lấy làm công

計包饒吏疔悉閉饒

Kẻ bao nhiêu lại đau lòng bấy nhiêu.

察命功匱罪饒

Xét mình công ít tội nhiều

甦餘碎卮年料命碎

Sống thừa tôi đã nên liêu mình tôi

嗔朱淺土汶堆

Xin cho thiển thổ một doi

噲羅塔店裊得死生

Gọi là đắp diêm lấy người tử sinh.”

胡公叵啞傷情

Hồ công nghe nói thương tình

傳朱稿葬遺形邊澆

Truyền cho cáo táng di hình bên sông

冲軍攜席賀功

2571. Trong quân mở tiệc hạ công

敦敵絲竹會同軍官

Xôn xao tơ trúc hội đồng quân quan

杯娘侍宴氍幔

Bắt nàng thị yến dưới màn,

噀醴吏押宮彈日奏

Dở say lại ép cung đàn nhật tâu.

汶宮逾慘霄愁

Một cung gió thấm mưa sâu
罽縵泓泖甃頭阮輶
Bốn dây nhỏ máu năm đầu ngón tay
鷗吟猿旭市齊

Ve ngâm vượn hót nào tây,
揜聰胡拱顏眉涑珠
Lọt tai Hồ cũng nhả mảy rơi châu
晦浪尼曲於兜

Hỏi rằng này khúc ở đâu ?
聃囉闖怨齋愁廩台
Nghe ra muôn oán nghìn sầu lảm thay ! “
踈浪薄命曲尼

2581. Thừa rằng: “Bạc mệnh khúc này,
譜匏彈意仍哢群踈
Phổ vào đàn ấy những ngày còn thơ.
宮槩路仍哢習

Cung cầm lựa những ngày xưa
麻剗薄命悲睒羅低
Mà gương bạc mệnh bây giờ là đây !”
聃強汎吟強醴

Nghe càng đắm ngắm càng say,
邏朱榘鉄拱癡為情
Lạ cho mặt sắt cũng ngây vì tình !
吡浪香炤叵生

Dạy rằng: “Hương lửa ba sinh,
縵齋嗔芮槩苓朱埃
Dây loan xin nối cầm lành cho ai.”
踈浪拙分落類

Thừa rằng chút phận lạc loài,
冲命擬匏固得毳冤
Trong mình nghĩ đã có người thác oan,
群之女翹花殘

2591. Còn chi nữa cánh hoa tàn,
絲悉匏搵縵彈小憐
Tơ lòng đã đứt dây đàn tiểu lân.
曠傷群媼紅裙

Rộng thương còn mảnh hồng quần
唏殘特覓裕粉羅埋
Hơi tàn được thấy gốc phần là may.”
賀功礮匏過醴

Hạ công chén đã quá say,

胡公典陸朗時汝囉

Hồ công đến lúc rạng ngày nhớ ra

擬命方面國家

Nghĩ mình phương diện quốc gia,

官蓮眈鼯得些瞞匏

Quan trên nhắm xuống người ta trông vào,

沛從媵逾哈牢

Phải tuồng trăng gió hay sao

事尼別併世市特低

Sự này biết tính thế nào được đây ?

公衙皮貝朗時

2601. Công nha vừa buổi sáng ngày,

決情胡買斷甞汶排

Quyết tình Hồ mới đoán ngay một bài

令官埃敢改喇

Lệnh quan ai dám cãi lời,

押情買擗朱傳土官

Ép tình mới gán cho người thổ quan.

翁絲寔尔多端

Ông tơ thật nhẽ đa đoan !

車絲牢窖搵咭搵偏

Xe tơ sao khéo vợ quàng vợ xiên ?

轎花押倘甞船

Kiệu hoa áp thẳng xuống thuyền,

蘿幔屢濕蕩焜挑高

Lá màn rủ thấp ngọn đèn khêu cao

娘強塢柳沛桃

Nàng càng ủ liễu phai đào

冪分市固分市分鮮

Trăm phần nào có phần nào phần tươi ?

停身葛拉泮培

2611. Đành thân cát dập sóng vùi,

劫功吒媿舌代聰明

Cướp công cha mẹ, thiệt đời thông minh

蹟歪糲洩冷丁

Chân trời mặt bể lênh đênh,

捻昌別改死生准市

Nắm xương biết gửi tử sinh chốn nào ?

緣兜埃搵絲桃

Duyên dâu ai dứt tơ đào,

女兜埃毆攢匏盡輶

Nợ dâu ai đã dắt vào tận tay ?

身牢身典世尼

Thân sao thân đến thế này ?

群時市拱餘時意催

Còn ngày nào cũng dư ngày ấy thôi.

奄空別甦羅盃

Đã không biết sống là vui,

心身市別舌崔羅傷

Tám thân nào biết thiệt thòi là thương,

汶命咳蒼暮唐

2621. Một mình cay đắng trăm đường

催時湟玉散鑽時催

Thôi thì nát ngọc tan vàng thì thôi.

媪媵奄擱嫩兑

Mảnh trăng đã gác non đoài,

汶命隴仍等壑渚衝

Một mình luống những đứng ngồi chưa xong

潮兜浚嗜洞洞

Triều đầu nổi tiếng dưng dưng,

晦囉買別浪泝錢塘

Hỏi ra mới biết rằng sông Tiền Đường

汝唎神參燴練

Nhớ lời thần mộng rõ ràng

尼催歇劫斷腸羅低

“Này thôi hết kiếp đoạn tràng là đây.

淡仙娘尔固哈

Đạm Tiên nàng nhẽ có hay !

現些時待懣尼連些

Hẹn ta thì đợi dưới này rước ta.”

懣畑產幅箋花

2631. Dưới đèn sẵn bức tiên hoa,

汶篇絕筆噲羅底婁

Một thiên tuyệt bút gọi là để sau.

闔篷倍攜簾珠

Cửa bóng vội mở rèm châu

歪高滝曠汶牟包羅

Trời cao sông rộng một màu bao la

浪徐公厚待些

Rằng: “Từ công hậu đãi ta,

拙為役諾麻囉負悉

Chút vì việc nước mà ra phụ lòng

折重麻吏裋重

Giết chồng mà lại lấy chồng

緬市麻吏等冲埃代

Mặt nào mà lại đứng trong cõi đời ?

催時汶蕤朱耒

Thôi thì một thác cho rồi,

心悉付默蓮歪帶澆

Tấm lòng phó mặc trên đời dưới sông.”

瞞為昆諾溟濛

2641. Trông vời con nước mênh mông

充命招甯冲泃長江

Đem mình gieo xuống giữa dòng trường giang

土官蹠搥倍傍

Thổ quan theo vót vôi vàng

時它洩玉沉香秩耒

Thì đà đắm ngọc chìm hương mất rồi.

傷台拱汶劫得

Thương thay cũng một kiếp người,

窖台芒裊色才濫之

Khéo thay mang lấy sắc tài làm chi !

仍羅冤苦流離

Những là oan khổ lưu ly,

除朱歇劫群之羅身

Chờ cho hết kiếp còn gì là thân !

迺森辭閉饒吝

Mười lăm năm bấy nhiêu lần,

濫麴朱客紅裙試燭

Làm gương cho khách hồng quần thử soi.

代得典世羅催

2651. Đời người đến thế là thôi,

冲機陰極陽回坤哈

Trong cơ âm cực, dương hồi khôn hay.

買得孝義習盼

Mấy người hiếu nghĩa xưa nay,

歪濫朱典婁時強傷

Trời làm cho đến lâu ngày càng thương !

覺緣自節啫娘

Giác Duyên từ tiết già nàng,

撩瓢挂笈曠唐雲遊

Đeo bầu quảy cặp rộng đường vân du

及娑三合道姑

Gặp bà Tam Hợp đạo cô,

通容晦歇豸粗事娘

Thông dong hỏi hết nhỏ to sự nàng:

得牢孝義堵唐

“Người sao hiếu nghĩa đủ đàng,

劫牢秩仍斷腸世催

Kiếp sao rặt những đoạn tràng thế thôi ?”

師浪福禍道歪

2661. Sư rằng: “Phúc họa đạo trời,

檜源拱於悉得麻囉

Cội nguồn cũng ở lòng người mà ra.

固歪麻拱在些

Có trời mà cũng tại ta

修羅檜福情羅縷寬

Tu là cội phúc, tình là dây oan

翠翹色稍坤頑

Thúy Kiều sắc sảo khôn ngoan,

無緣羅分紅顏屯停

Vô duyên là phận hồng nhan đã đành

吏芒褻汶字情

Lại mang lấy một chữ tình,

墟墟命襍褻命匄沖

Khư khư mình buộc lấy mình vào trong

丕年仍准通容

Vậy nên những chốn thông dong

於空安穩壘空凭傍

Ở không yên ổn, ngồi không vững vàng

魔引磊鬼迢唐

2671. Ma dẫn lối, quỷ đưa đàng

吏尋仍准斷腸麻移

Lại tìm những chốn đoạn tràng mà đi.

歇難奴典難箕

Hết nạn nọ đến nạn kia

青樓台辣青衣台吝

Thanh lâu hai lượt thanh y hai lần.

沖綏槩孕劍陳

Trong vòng giáo dục gương trần

棋狡獪獯改身碎隊

Kẻ răng hùm sói, gỏi thân tôi đòi

沖泐渌汜泐搥

Giữa dòng nước dẫy sóng giới

畧含蠅魴招嗽水星

Trước hàm rồng cá, gieo mỗi thủy tinh

冤箕蹻買貝情

Oan kia theo mãi với tình

汶命命別汶命命哈

Một mình mình biết, một mình mình hay;

濫朱耨墮葬苔

2681. Làm cho sống đọa thác đày

斷腸朱歇劫尼買催

Đoạn trường cho hết kiếp này mới thôi.”

覺緣叵吶用涿

Giác Duyên nghe nói rụng rời:

汶代娘尔傷喂群之

“Một đời nàng nhẽ, thương ôi còn gì !”

師浪雙庄兮之

Sư rằng: ”Song chẳng hề chi

業緣斤吏搭移群饒

Nghiệp duyên cân lại nhắc đi còn nhiều.

察沖罪案翠翹

Xét trong tội án Thúy Kiều

縹調情愛塊調邪淫

Mắc điều tình ái khỏi điều tà dâm.

褫情深呂義深

Lấy tình thâm trả nghĩa thâm

半命奄動孝心典丕

Bán mình đã động hiếu tâm đến trời

害汶得救闖得

2691. Hại một người cứu muôn người

別唐輕重別唎沛庄

Biết đường khinh trọng biết lời phải chằng.

使功德意埃朋

Thừa công đức ấy ai bằng ?

夙愆奄沼淩淩瀝耒

Túc khiên đã rửa, lằng lằng sạch rồi

欺年丕拱朝得

Khi nên trời cũng chiều người

弭讓女畧垵培緣婁

Nhẹ nhàng nợ trước đền bồi duyên sau

覺緣油汝義饒

Giác Duyên dù nhớ nghĩa nhau

錢塘且汶笈莠連得

Tiền Đường thả một bè lau rước người.

畧婁朱援汶唎

Trước sau cho vẹn một lời

緣些麻拱福丕之空

Duyên ta mà cũng phúc trời chi không ”

覺緣聒訥惘忸

2701. Giác Duyên nghe nói mừng lòng,
隣羅尋趣邊澆錢塘
Lân la tìm thú bên sông Tiền Đường
打葶筍蓐草堂
Đánh tranh chụm nóc thảo đường
汶間渌碧選鑽玳堆
Một gian nước biếc mây vàng chia đôi
稅解漁父叵得
Thuê năm ngư phủ hai người
凍船直埭結紂扛澆
Đóng thuyền chực bến, kết chài giăng sông
汶忸庄管買功
Một lòng chẳng quản mấy công,
窖台及擗拱沖轉運
Khéo thay gặp gỡ cũng trong chuyển vận !
翹自招甯湏銀
Kiều từ gieo xuống duênh ngân
渌吹俸匱潘寅盡尼
Nước xuôi bỗng đã trôi dần tận nơi.
漁翁擣經搥得

2711. Ngư ông kéo lưới vớt người
吟唳三合燴迺庄訛
Ngẫm lời Tam Hợp rõ mười chẳng ngoa
蓮梅列沫袄羅
Trên mui rét mướt áo là,
雖霑唏渌渚爆俸薊
Tuy dầm hơi nước chưa lòa bóng gương
覺緣認實媪娘
Giác Duyên nhận thực mặt nàng,
娘群添悒戔鑽渚沛
Nàng còn thêm thiệp giắc vàng chưa phai
麻咤魄桂塊梅
Mơ màng phách quế hồn mai
淡仙脫匱甕得時習
Đạm Tiên thoát đã thấy người ngày xưa.
浪碎匱固忸除
Rằng: "Tôi đã có lòng chờ
秩功迺買解餘於低
Mất công mười mấy năm thừa ở đây
婦牢分蒙福苔

2721. Chị sao phận mỏng phúc dày

劫習奄丕悉尼易埃

Kiếp xưa đã vậy lòng này dễ ai !

心誠奄透典丕

Tám thành đã thấu đến trời

半命羅孝救得羅仁

Bán mình là hiếu, cứu người là nhân

汶念為渚為民

Một niềm vì nước vì dân

陰功拮汶銅斤奄糲

Âm công cất một đồng cân đã già

斷腸數捽筯囉

Đoạn trường số rút tên ra

斷腸詩沛迓麻呂饒

“Đoạn trường thi” phải đưa mà trả nhau

群饒享受衛婁

Còn nhiều hưởng thụ về lâu

緣習踰陣福婁槌滌

Duyên xưa tròn trận, phúc sau dôi dào.”

娘群魚謹別牢

2731. Nàng còn ngơ ngẩn biết sao

濯泉聃嗜噲匏邊聰

Trạc Tuyên ! nghe tiếng gọi vào bên tai.

迭命脱省駸梅

Giật mình thoát tỉnh giấc mai

水傾市奄別埃麻認

Bâng khuâng nào đã biết ai mà nhìn,

冲船市甕淡仙

Trong thuyền nào thấy Đạm Tiên

邊命只甕覺緣壑拱

Bên mình chỉ thấy Giác Duyên ngồi kể

甕饒惆炤暮皮

Thấy nhau mừng rõ trăm bề

掩船買遠娘衛草廬

Dọn thuyền mới rước nàng về thảo lư.

汶茹終乍斂曠

Một nhà chung chạ sớm trưa,

逾腴沫榭晦荼齋悉

Gió trắng mát mặt, muối dưa chay lòng.

羶皮捌吟溟濛

2741. Bốn bề bát ngát mênh mông

潮趾歆斂選籠畧婁

Triều dâng hôm sớm mây lồng trước sau,

難 習 律 瀝 漏 漏

Nạn xưa trút sạch lâu lâu,

緣 習 渚 易 別 兜 淮 尼

Duyên xưa chưa dễ biết đâu chốn này,

按 娘 災 難 匏 苔

Nỗi nàng tai nạn đã đây,

按 撞 金 重 閉 遲 買 傷

Nỗi chàng Kim Trọng bấy chầy mới thương,

自 時 闖 琰 扶 喪

Từ ngày muôn dặm phủ tang

舛 辭 於 坦 遼 陽 吏 茹

Nửa năm ở đất Liêu Dương lại nhà

倍 傍 園 翠 澁 羅

Vội vàng vườn Thúy dò la,

認 祜 風 景 趁 它 恪 習

Nhìn xem phong cảnh nay đã khác xưa

苔 園 韜 木 莠 踈

2751. Đây vườn cỏ mọc lau thưa

牕 腋 瓊 鬼 壁 霄 沼 涑

Song trắng quanh quẽ, vách mưa rã rời

畧 婁 市 甕 俸 傳

Trước sau nào thấy bóng người

花 桃 辭 外 群 嗔 逾 東

Hoa đào năm ngoái còn cười gió đông

立 在 燕 翎 樓 空

Xập xè én liêng lâu không

韜 蘭 圃 坦 蕘 封 斗 鞋

Cỏ lan mặt đất rêu phong dấu giày

躑 墻 菱 谷 木 苔

Cuối tường gai góc mọc đây,

移 衛 尼 仍 磊 尼 辭 習

Đi về này những lối này năm xưa.

終 迷 朗 挖 如 詞

Chung quanh lặng ngắt như tờ,

按 念 心 事 悲 睺 晦 埃

Nỗi niềm tâm sự bây giờ hỏi ai ?

湖 盈 固 几 郎 制

2761. Láng giếng có kẻ sang chơi,

隣 羅 仕 晦 汶 仝 事 情

Lân la sẽ hỏi một hai sự tình

晦 翁 翁 縻 訟 庭

Hỏi ông ông mắc tụng đình

晦娘娘 奄半命贖吒

Hỏi nàng nàng đã bán mình chuộc cha.

晦茹茹 奄移賒

Hỏi nhà nhà đã dời xa,

晦撞王貝共羅翠雲

Hỏi chàng Vương với cùng là Thúy Vân

調羅沙 卒苦巾

Đều là sa sút khó khăn

埋稅日 嚙劍 咬吝回

May thuê viết muốn kiếm ăn lần hồi,

調兜霽 打朧歪

Điều đầu sét đánh lưng trời,

脫暄撞 脫用 涑掣包

Thoắt nghe chàng thoắt rụng rời xiết bao

倍嘆移 住尼市

2771. Vội han di trú nơi nào

打唐撞 買尋 匏盡尼

Đánh đường chàng mới tìm vào tận nơi

茹葶壁 坦左 箴

Nhà tranh vách đất tả tôi,

葵撩簾 涑竹 棋牆 踈

Lau treo rèm nát, trúc gài phen thưa

汶隣坦 鞞霽 霄

Một sân đất cỏ dầm mưa,

強邀嘒 按強 魚謹 蒙

Càng ngao ngán nỗi, càng ngơ ngẩn đường.

打料蓮 啣外 墻

Đánh liêu lên tiếng ngoài tường

撞王暄 啣倍 傍趨 羅

Chàng Vương nghe tiếng vội vàng chạy ra

攢捩倍 連匏 茹

Dắt tay vội rước vào nhà

厦婁員 外翁 娑囉 甃

Mé sau viên ngoại ông bà ra ngay.

哭嘆計 歇念 西

2781. Khóc than kể hết niềm tây:

撞喂別 按諾 尼朱 諸

“Chàng ôi, biết nỗi nước này cho chưa ?

翹兒分 蒙如 詞

Kiểu nhi phận mỏng như tờ

汶唎 奄磊 鬚絲 貝撞

Một lời đã lổi tóc tơ với chàng

及杆家變邏蒙

Gặp cơn gia biến lạ đường

半命奴沛尋唐救吒

Bán mình nó phải tìm đường cứu cha

用孕欺跣躑囉

Dùng dằng khi bước chân ra,

極寐齣按咧匹罽吝

Cực trăm nghìn nỗi dằn ba bốn lần

律咧碾貝郎君

Trót lời nặng với lang quân

嚙昆媵奴翠雲台咧

Mượn con em nó Thúy Vân thay lời

噲羅呂拙義得

2791. Gọi là trả chút nghĩa người,

愁尼孕弋闖代渚惘

Sầu này dằng dặc muôn đời chưa quên

劫尼緣匱負緣

Kiếp này duyên đã phụ duyên,

夜臺群別仕埤來生

Dạ đài còn biết sẽ đến lai sinh

買咧記註丁寧

Máy lời kí chú đinh ninh

記悉底吏拈命囉侈

Ghi lòng để lại cát mình ra đi,

分牢薄閉翹兒

Phận sao bạc bấy Kiều nhi !

撞金衛妬昆時侈兜

Chàng Kim về đó, con thì đi đâu ?”

翁娑強啞強疔

Ông bà càng nói càng đau

撞強聵啞強怵如荼

Chàng càng nghe nói càng rầu như dưa

沕命噶逾潑霄

2801. Vật mình gào gió tuôn mưa

霏洩淡玉矧袷塊梅

Dầm dề giọt ngọc thấn thờ hồn mai

疔隊段竝隊回

Đau đòi đoạn, ngất đòi hồi,

醒囉吏哭哭耒吏迷

Tỉnh ra lại khóc, khóc rồi lại mê.

覓撞疔按別離

Thấy chàng đau nỗi biệt ly,

認凝翁買撫衛解勸

Nhịn ngừng ông mới vỗ về giải khuyên:

悲睵版匏凍船

“Bây giờ ván đã đóng thuyền

匏停分薄坤垵情鍾

Đã đành phận bạc khôn đền tình chung

過傷拙義峇撻

Quá thương chút nghĩa dèo bông

斲鑽身意易洪補牢

Nghìn vàng thân ấy dễ hồng bổ sao ?”

礮悉傷分踈桃

2811. Nặng lòng thương phận thơ đào

劑悉兌拙歲高身殘

Xẻ lòng đoái chút tuổi cao thân tàn

誓習喚典金環

Thề xưa giở đến kim hoàn

貼習吏喚典彈貝香

Của xưa lại giở đến đàn với hương

生強瞞覓強傷

Sinh càng trông thấy càng thương

肝強息最脾強咄車

Gan càng tức tối, ruột càng xót xa

浪碎律過躋囉

Rằng: “Tôi trót quá chân ra,

底朱典掇潘花扶蕪

Để cho đến nổi trôi hoa giặt bè

共饒誓說匏饒

Cùng nhau thề thốt đã nhiều,

仍調鑽矜沛調啞空

Những điều vàng đá phải điều nói không !

渚禛贈拱媵重

2821. Chưa chẵn gối cũng vợ chồng

悉市麻女搵悉朱當

Lòng nào mà nữ dứt lòng cho đang ?

包饒貼買暎唐

Bao nhiêu của mấy ngày đàng,

群碎碎汶及娘買催

Còn tôi, tôi một gập nàng mới thôi.”

掇傷啞庄歇咧

Nổi thương nói chẳng hết lời,

謝辭生買律潘阻囉

Tạ từ sinh mới sứt sùi trở ra

倍衛使准園花

Vội về sửa chốn vườn hoa,

遑咄員外翁婆共郎

Rước mời viên ngoại ông bà cùng sang

晨昏針拙禮常

Thần hôn chăm chút lễ thường

養親台牕悉娘時習

Dưỡng thân thay tấm lòng nàng ngày xưa.

丁寧埋淚劄書

2831. Đinh ninh mài lệ chép thư

割得尋摧逐詞唳啞

Cắt người tìm tôi đưa tờ nhẩn nhe

別包功嘍貼稅

Biết bao công mướn của thuê,

臨清買度移衛琰瀾

Lâm Thanh mấy độ đi về dặm khơi.

得汶尼晦汶尼

Người một nơi, hỏi một nơi

溟濛市別渡歪尼市

Mênh mông nào biết biển trời nơi nao ?

生強慘切渴稿

Sinh càng thảm thiết khát khao

如爨肝鉄如鉤悉崙

Như nung gan sắt, như bào lòng son

脾蠶時汶焯昏

Ruột tằm ngày một héo hon

雪霜時汶耗痢命蝨

Tuyết sương ngày một hao mòn mình ve

矧袷陸醒陸迷

2841. Thần thờ lúc tỉnh lúc mê

溲蹠渌相塊離占包

Máu theo nước mắt, hồn lia chiêm bao

椿萱慮乍掣包

Xuân huyền lo sợ xiết bao

過囉欺典世市麻哈

Quá ra khi đến thế nào mà hay !

倍傍懺使拱時

Vội vàng sắm sửa chọn ngày,

緣雲斂帑車縵朱撞

Duyên Vân sớm đã xe dây cho chàng

得窈窕几文章

Người yếu điệu, kẻ văn chương

躑才媽色春當皮時

Trai tài gái sắc, xuân đương vừa thì

雖浪盃字于歸

Tuy rằng vui chữ vu qui

盃尼包拈愁箕特市

Vui này đã cất sầu kia được nào !

欺啞於陸囉匏

2851. Khi ăn ở, lúc ra vào,

強歐緣買強滌情習

Càng âu duyên mới, càng dào tình xưa

授娘汝典包睭

Nổi nàng nhớ đến bao giờ,

滌珠隊陣圩絲綦綰

Tuôn châu đòi trận, vò tơ trăm vòng.

固欺永駭書房

Có khi vắng vẻ thư phòng,

焯爐香嗅杳桐暝習

Đốt lò hương giở phím đồng ngày xưa

掖搥嚶吧啗絲

Bê bai rủ rỉ tiếng tơ

沉翻濼焯逾迢來簾

Trâm bay lạt khói, gió đưa lay rèm.

羨如邊屋邊墻

Dường như bên nóc bên thêm

啗翹同望俸檐麻吧

Tiếng Kiều đồng vọng bóng xiêm mơ màng

罷忝鑿矜記鑽

2861. Bối lòng tạc đá ghi vàng

想娘年吏覓娘衛低

Tưởng nàng nên lại thấy nàng về đây.

仍羅煩悶店暝

Những là phiên muộn đêm ngày

春秋別包對台買吝

Xuân thu biết đã đổi thay mấy lần ?

制科及會場文

Chế khoa gặp hội trường văn

王金共占榜春汶暝

Vương Kim cùng chiếm bảng xuân một ngày

闕歪曠攜唐雲

Cửa trời rộng mở đường mây

花嘲午杏香翻琰粉

Hoa chào ngõ hạnh, hương bay dặm phần,

撞王汝典賒斯

Chàng Vương nhớ đến xa gần,
郎茹終老謝恩周全

Sang nhà Chung lão tạ ơn chu tuyền,
情契恩呂義埤

2871. Tình xưa ơn trả nghĩa đền

加親卜買結緣朱陳

Gia thân bèn mới kết duyên Châu Trần.

金自弭跳青雲

Kim từ nhẹ bước thanh vân,

餒娘強擬賒斯強傷

Nỗi nàng càng nghĩ xa gần càng thương,

意埃現玉誓鑽

Ấy ai hẹn ngọc thề vàng

悲睽金馬玉堂貝埃

Bây giờ Kim Mã, Ngọc Đường với ai ?

禮齋蹟泝落類

Rễ bèo chân sóng lạc loài,

擬命榮顯傷得流離

Nghĩ mình vinh hiển thương người lưu ly,

邦囉外任臨淄

Vâng ra ngoại nhậm Lâm Tri

關山豢琰妻兒汶團

Quan sơn nghìn dặm thê nhi một đoàn.

琴堂嘒朧清閒

2881. Cầm đường ngày tháng thanh nhàn,

斂瘡嗜鶴嗜彈逍遙

Sớm khuya tiếng hạc tiếng đàn tiêu dao.

房春帳屢花桃

Phòng xuân trướng rủ hoa đào,

娘雲靄俸占包篋娘

Nàng Vân nằm bóng chiêm bao thấy nàng.

醒囉買吧共撞

Tỉnh ra mới rí cùng chàng,

暄唳撞拱仝唐信疑

Nghe lời chàng cũng hai đường tin nghi

奴臨清貝臨淄

Nọ Lâm Thanh với Lâm Tri,

恪饒汶字或欺固林

Khác nhau một chữ hoặc khi có lầm.

冲機聲氣相尋

Trong cơ thanh khí tương tìm;

於低或固佳音庄羅

Ở đây hoặc có giai âm chăng là ?

升堂撞買晦查

2891. Thăng đường chàng mới hỏi tra,
户都固己吏糴疎蓮

Họ Đô có kẻ lại già thừa lên:

事尼奄外迺年

“Sự này đã ngoài mười niên,

碎它別榘別筦伶伶

Tôi đã biết mặt biết tên rành rành.

秀娑共馬豎生

Tú bà cùng Mã Giám Sinh,

固謨得於北京迻衛

Có mua người ở Bắc Kinh đưa về.

翠翹才色埃皮

Thúy Kiều tài sắc ai bì

奄藝彈吏覩藝文詩

Đã nghề đàn lại đủ nghề văn thơ

堅貞庄沛肝皮

Kiên trinh chẳng phải gan vừa,

料命世意沛盧世箕

Liều mình thế ấy phải lừa thế kia

風塵召奄啖支

2901. Phong trần chịu đã ê chề,
絲緣婁吏車衛束郎

Tơ duyên sau lại xe về Thúc lang,

沛輶媵駑負旁

Phải tay vợ cả phũ phàng,

杯衛無錫算唐掖花

Bắt về Vô Tích toan đường bẻ hoa.

幅命娘沛遁囉

Bức mình nàng phải trốn ra,

庄埋吏及汶茹薄箕

Chẳng may lại gặp một nhà Bạc kia.

脱奔衛脱半移

Thoát buồn về thoát bán đi,

霰潘齏浚少之羅尼

Mây trôi bèo nổi thiếu gì là nơi !

俸兜吏及汶得

Bổng đâu lại gặp một người,

欣代智勇迎歪威靈

Hơn đời trí dũng, nghiêng trời uy linh

冲 迺 迺 萬 精 兵

2911. Trong tay mười vạn tinh binh

橋 衛 凍 秩 汶 城 臨 淄

Kéo về đóng chặt một thành Lâm Tri.

鬢 絲 各 迹 每 欺

Tóc tơ các tích mọi khi

怨 時 呂 怨 恩 時 呂 恩

Óan thì trả oán, ân thì trả ân.

屯 年 固 義 固 仁

Đã nên có nghĩa có nhân,

畧 婁 論 援 賒 斯 議 咧

Trước sau trọn vẹn xa gần ngợi khen.

渚 詳 特 戶 特 筮

Chưa tường được họ được tên

事 尼 晦 束 生 員 買 詳

Sự này hỏi Thúc sinh viên mới tường.”

聒 唼 都 啞 燼 練

Nghe lời Đô nói rõ ràng,

連 差 迻 帖 咄 撞 束 生

Liên sai đưa thiệp mời chàng Thúc sinh.

餒 娘 晦 歇 分 明

2921. Nỗi nàng hỏi hết phân minh:

重 昆 兜 佐 姓 名 羅 之

“Chồng con dâu tá tính danh là gì ?”

生 浪 及 陸 亂 離

Sinh rằng: “Gặp lúc lộn ly,

冲 軍 碎 晦 少 之 鬢 絲

Trong quân tôi hỏi thiếu gì tóc tơ.

大 王 筮 海 戶 徐

Đại vương tên Hải họ Từ

打 涓 冪 陣 飭 餘 闕 得

Đánh quen trăm trận, sức dư muôn người.

及 娘 時 於 州 台

Gặp nàng thì ở châu Thai,

邏 之 國 色 天 才 沛 緣

Lạ gì quốc sắc thiên tài phải duyên.

滉 瀾 冲 閉 饒 年

Vấy vùng trong bấy nhiều niên,

濫 年 動 地 驚 天 洞 洞

Làm nên động địa kinh thiên ùng ùng.

大 軍 屯 凍 埃 東

2931. Đại quân đồn đóng cõi đông

衛婁庄別雲蒙濫牢

Về sau chẳng biết vân mông làm sao.”

脍詳梗蕩消耗

Nghe tường ngành ngọn tiêu hao,

悉貞隴仍勞刀矧袷

Lòng riêng luống những lao đao thẩn thờ.

咄台隻羅巴搗

Xót thay chiếc lá bơ vơ,

劫塵別揜包睎朱衝

Kiếp trần biết giữ bao giờ cho xong ?

花潘渚沚吹泃

Hoa trôi nước chảy xuôi dòng,

咄身沉没疴悉合散

Xót thân chìm nổi đau lòng hợp tan.

唼絮屯磊闖萬

Lời xưa đã lỗi muôn vàn,

馘香群妬旻彈群低

Mảnh hương còn đó phím đàn còn đây.

彈琴窖謹魚縵

2941. Đàn cầm khéo ngắt ngợ dây

炤香別固劫尼女催

Lửa hương biết có kiếp này nữa thôi ?

萍蓬群拙除吹

Bình bồng còn chút xa xôi,

鼎鐘牢苒岷壘朱安

Đỉnh chung sao nỡ ăn ngổi cho an

啞蒙撩印辭官

Rắp mong treo ấn từ quan,

買滢拱滢買岸拱戈

Mấy sông cũng lội, mấy ngàn cũng qua

捩命冲盎干戈

Dấn mình trong áng can qua

匍生囉死禍羅罽饒

Vào sinh ra tử họa là thấy nhau

擬調歪瀋域淒

Nghĩ điều trời thẳm vực sâu,

俸鮎沁魴別兜麻禡

Bóng chim tăm cá biết đâu mà nhìn !

仍羅赧那待信

2951. Những là nấn ná đợi tin,

曠霄別屯買畚對移

Nắng mưa biết đã mấy phen đổi dời !

甬遷俸篋詔丕

Năm mây bỗng thấy chiếu trời

欽頒敕旨典尼伶伶

Khâm ban sắc chỉ đến nơi rành rành

金時改任南平

Kim thì cải nhậm Nam Bình

撞王拱改任城淮陽

Chàng Vương cũng cải nhậm thành Hoài Dương.

懺生車馭倍傍

Sấm sanh xe ngựa vội vàng,

台茹拱順汶唐赴官

Hai nhà cũng thuận một đường phó quan,

侈瞋勢賊匍散

Xảo nghe thế giặc đã tan

泝淹福建炤殘浙江

Sóng êm Phúc Kiến, lửa tàn Chiết Giang

特信金買曙王

2961. Được tin Kim mới rủ Vương

便唐共吏尋娘婁習

Tiền đường cùng lại tìm nàng sau xưa

杭州典妬閉睵

Hàng Châu đến đó bấy giờ

寔信晦特鬢絲伶伶

Thật tin hỏi được tóc tơ rành rành.

浪得歆奴交兵

Rằng ngày hôm nọ giao binh,

失機徐匍收靈陣前

Thất cơ Từ đã thu linh trận tiền

娘翹功駕庄垌

Nàng Kiều công cả chẳng đến,

令官吏抔押緣土酋

Lệnh quan lại bắt ép duyên thổ tù

娘它招玉沉珠

Nàng đã gieo ngọc chìm châu,

淹錢塘妬意墓紅顏

Sông Tiền Đường đó ấy mồ hồng nhan.

傷喂空合麻散

2971. Thương ôi ! không hợp mà tan

汶茹榮顯貞窈汶娘

Một nhà vinh hiển riêng oan một nàng !

招魂設位禮常

Chiêu hồn thiết vị lễ thường

解冤立汝壇場邊澆

Giải oan lập một đàn tràng bên sông

蕩潮嫩薄重重

Ngọn triều non bạc trùng trùng

滄曠群想翹鴻陸招

Vời trông còn tưởng cánh hồng lúc gieo

情深洩慘邏調

Tình thâm biển thảm lạ điều,

市塊精衛別蹻准市

Nào hồn tinh vệ biết theo chốn nào ?

機緣兜俸邏牢

Cơ duyên đâu bỗng lạ sao

覺緣兜俸尋匄典尼

Giác Duyên đâu bỗng tìm vào đến nơi

曠蓮靈位字排

2981. Trông lên linh vị chữ bài

失驚買晦仍得兜些

Thất kinh mới hỏi: “Những người đâu ta ?

貝娘親戚斯賒

Với nàng thân thích gần xa,

得群牢俸濫魔哭得

Người còn sao bỗng làm ma khóc người ?”

聒信簡戛用涿

Nghe tin nhón nhác rụng rời,

咕逃計禮晦查

Xúm quanh kể họ rợn lời hỏi tra:

尼重尼媿尼吒

“Này chồng này mẹ này cha,

尼羅媿腴尼羅媿妯

Này là em ruột, này là em dâu

寔信聒奄閉婁

Thật tin nghe đã bấy lâu

法師吡世事兜邏蒙

Pháp sư dạy thế sự đâu lạ dường !”

師浪因果貝娘

2991. Sư rằng: “Nhân quả với nàng

臨淄貝畧錢塘貝婁

Lâm Tri buổi trước, Tiền Đường buổi sau

欺娘招玉沉珠

Khi nàng gieo ngọc chìm châu,

頓饒碎奄及饒連衛

Đón nhau tôi đã gặp nhau rước về.

共饒娘闖菩提

Cùng nhau nương cửa bồ đề

草庵妬拱斯棋庄車

Thảo am đó cũng gần kẻ chẳng xa

佛前時薄隣羅

Phật tiền ngày bạc lân la

宥宥娘招汝茹坤虧

Đăm đăm nàng cũng nhớ nhà khôn khuây.”

聒信苒緬攜眉

Nghe tin nở mặt mở mày

惆市吏過惘尼女庄

Mừng nào lại quá mừng này nữa chẳng ?

自番隻蘿離梭

3001. Từ phen chiếc lá lia rừng

探尋隨仍料澄渌遽

Thăm tìm luống những liệu chùng nước mây

爨絨花用香翻

Rõ ràng hoa rụng hương bay

劫婁禍甕劫尼罕催

Kiếp sau họa thấy kiếp này hẳn thôi

冥陽堆我質未

Minh dương đôi ngả chắc rồi

埃塵麻吏甕得九原

Cõi trần mà lại thấy người Cửu Nguyên

共饒裊謝覺緣

Cùng nhau lạy tạ Giác Duyên

步行汶屢蹶連汶欺

Bộ hành một lũ theo liền một khi.

掖莠盡韜尋移

Bẻ lau vạch cỏ tìm đi

情深隨唉匪疑舛分

Tình thâm luống hầy hồ nghi nửa phần

逃孤饒帶江津

3011. Quanh co theo dải giang tân

塊稜莠缶細璘佛堂

Khỏi rừng lau đã tới sân Phật đàn

覺緣蓮嗜噲娘

Giác Duyên lên tiếng gọi nàng

房沖倍道蓮鑽跳囉

Buồng trong vội dạo sen vàng bước ra.

認拈靚緬汶茹

Nhìn xem đủ mặt một nhà;

椿 蕞 群 跬 萱 蕞 群 鮮

Xuân già còn khỏe, huyền già còn tươi

仝 媿 方 長 和 仝

Hai em phương trưởng hòa hai

奴 撞 金 妬 羅 得 得 習

Nọ chàng Kim đó là người ngày xưa !

想 悲 睺 羅 包 睺

Tưởng bây giờ là bao giờ,

爨 練 攜 耜 群 疑 占 包

Rõ ràng mở mắt còn ngờ chiêm bao.

淡 珠 在 束 卷 袍

3021. Giọt châu thánh thót quện bào,

惘 惘 啐 啐 掣 包 羅 情

Mừng mừng tủi tủi xiết bao là tình

萱 蕞 斲 躑 招 命

Huyền già dưới gối gieo mình,

哭 嘆 命 計 事 命 頭 離

Khóc than mình kể sự mình đầu đuôi:

自 昆 流 落 圭 傳

“Từ con lưu lạc quê người

巖 溜 泝 撫 祝 迕 森 辭

Bèo trôi sóng vỗ chốc mười lăm năm

併 浪 瀆 渌 葛 林

Tính rằng sông nước cát lằm

劫 尼 埃 吏 群 擒 及 低

Kiếp này ai lại còn cầm gập đây !”

翁 娑 瞞 榻 擒 輶

Ông bà trông mặt cầm tay,

容 光 庄 恪 之 得 跳 囉

Dung quang chẳng khác chi ngày bước ra

閉 遲 汜 月 油 花

3031. Bấy chầy dãi nguyệt dầu hoa

迕 分 春 固 瘕 叵 罽 分

Mười phần xuân có gầy ba bốn phần

按 惘 別 襖 之 斤

Nỗi mừng biết lấy chi cân ?

唼 散 合 傳 賒 斯 少 兜

Lời tan hợp chuyện xa gần thiếu đâu

仝 媿 晦 畧 嘆 婁

Hai em hỏi trước han sau

等 瞞 撞 拱 阻 愁 濫 鮮

Đúng trông chàng cũng trở sầu làm tươi

插饒褻畧佛臺

Quây nhau lạy trước Phật đài
再生陳謝悉得慈悲

Tái sinh trần tạ lòng người từ bi
驕花逐也即時

Kiều hoa giục già tức thì,
王翁吡遑共衛汶尼

Vương ông dạy rước cùng về một nơi
娘浪拙分花涿

3041. Nàng rằng: "Chút phận hoa rơi,

婁代唵馱每味蒼咳

Nửa đời nếm trải mọi mùi đắng cay

併浪緬渌蹟選

Tính rằng mặt nước chân mây,

悉市群想固扇女空

Lòng nào còn tưởng có rày nữa không ?

特扇再世相逢

Được rày tái thế tương phùng

渴稿匋妥胤悉婁脛

Khát khao đã thỏa tấm lòng lâu nay

匋宥命補庵選

Đã đem mình bỏ am mây,

歲尼改貝鞞核拱皮

Tuổi này gởi với cỏ cây cũng vừa.

味禪匋燬悔荼

Mùi thiền đã bén muối dưa,

牟禪啞默匋於柿楮

Màu thiền ăn mặc đã ưa nâu sồng

事代匋搵炤悉

3051. Sự đời đã tắt lửa lòng

群拉匋准薜紅濫之

Còn chen vào chốn bụi hồng làm chi !

噢楊市固哈之

Dở dang nào có hay gì

匋修修律戈時時催

Đã tu tu trót, qua thì thì thôi

重生恩碾洩歪

Trùng sinh ơn nặng biển trời

市悉苒搵義得囉移

Lòng nào nỡ dứt nghĩa người ra đi ?

翁浪彼此一時

Ông rằng: "Bỉ thử nhất thì,

修行時拱沛欺從權

Tu hành thì cũng phải khi tòng quyền

沛調求佛求仙

Phải điều cầu Phật cầu Tiên,

情箕孝奴埃垤朱低

Tình kia hiếu nọ ai đền cho đây ?

度生洳德高苔

3061. Độ sinh nhờ đức cao dày,

立庵耒仕違柴於終

Lập am rồi sẽ rước thầy ở chung.”

聃嗜娘沛朝悉

Nghe lời, nàng phải chiều lòng,

嗜師嗜景調共跳囉

Giã sư giã cảnh đều cùng bước ra.

汶團衛典官衙

Một đoàn về đến quan nha,

團圓倍攜席花盃圍

Đoàn viên vội mở tiệc hoa vui vây,

藏藏礮菊嗅醞

Tàng tàng chén cúc dở say,

等蓮雲買悻排汶仝

Đứng lên Vân mới giải bày một hai,

浪沖作合機歪

Rằng: “ Trong tác hợp cơ trời,

仝邊及擲汶咧結交

Hai bên gặp gỡ một lời kết giao

及杆平地波濤

3071. Gặp cơn bình địa ba đào,

丕宄緣姉襍匍朱媿

Vậy đem duyên chị buộc vào cho em

拱羅分菽緣針

Cũng là phận cái duyên kim

拱羅洩沚脾餽渚牢

Cũng là máu chảy ruột mềm chớ sao ?

仍羅鬲約埋沟

Những là rày ước mai ao,

迕森辭意別包饒情

Mười lăm năm ấy biết bao nhiêu tình !

悲睵薊破吏苓

Bây giờ gương vỡ lại lành

坤聲盧漉匍停固尼

Khuôn thiêng lừa lọc đã đành có nơi.

群緣埋吏群傳

Còn duyên may lại còn người,

群暈朥薄群喇願習

Còn vừng trắng bạc còn lời nguyên xưa.

果梅匹毘當皮

3081. Quả mai ba bảy đương vừa,

桃嫩斂料車絲及時

Đào non sớm liệu xe tơ kịp thì.”

搵喇娘倍拔移

Dứt lời nàng vội gạt đi:

事闖辭宴計之悲睵

“Sự muôn năm cũ kể chi bây giờ ?

汶喇雖固約習

Một lời tuy có ước xưa,

察命汜逾油霄屯饒

Xét mình dãi gió dầm mưa đã nhiều.

吶強虎嗜暮朝

Nói càng hổ thẹn trăm chiều

他朱昆諾水潮沚吹

Thả cho ngọn nước thủy triều chảy xuôi.”

撞浪吶拱邏代

Chàng rằng: “Nói cũng lạ đời,

油悉箕丕君喇意牢

Dấu lòng kia vậy còn lời ấy sao ?

汶喇屯律深交

3091. Một lời đã trót thâm giao

帶苔固坦蓮高固丕

Dưới dày có đất, trên cao có trời.

油浪物對暈移

Dấu rằng vật đổi sao dời

死生拱佇裊喇死生

Tử sinh cũng giữ lấy lời tử sinh

緣箕固負之情

Duyên kia có phụ chi tình

麻算劑掇鍾情濫仝

Mà toan xẻ gánh chung tình làm hai ?

娘浪家室緣諧

Nàng rằng: “Gia thất duyên hài

拙悉恩愛埃埃拱悉

Chút lòng ân ái ai ai cũng lòng

擬浪沖道媠重

Nghĩ rằng trong đạo vợ chồng,

花蒼封蕊朥綰輪薊

Hoa thơm phong nhụy, trắng vòng tròn gương

字貞當價斲鑽

3101. Chũ trình đáng giá nghìn vàng

燦花庄嗜貝撞埋習

Đuốc hoa chẳng thẹn với chàng mai xưa

妾自遇變典除

Thiếp từ ngộ biến đến giờ,

蜂戈虻吏匏餘丑車

Ong qua bướm lại đã thừa xấu xa,

閉遲逾匝霄沙

Bấy chầy gió táp mưa sa,

買朥拱缺買花拱殘

Mấy trăng cũng khuyết, mấy hoa cũng tàn

群之羅丐紅顏

Còn chi là cái hồng nhan

匏衝身世群算按市

Đã xong thân thế còn toan nãi nào ?

擬命庄虎命牢

Nghĩ mình chẳng hổ mình sao

敢宄塵垢預匏布荆

Dám đem trần cấu dự vào bố kinh !

匏哈撞碾為情

3111. Đã hay chàng nặng vì tình,

瞞花焮庄嗜命廩咄

Trông hoa đèn chẳng thẹn mình lắm ru !

自扇怯闖房秋

Từ rày khép cửa phòng thu

庄修時拱如修買羅

Chẳng tu thì cũng như tu mới là.

撞油擬典情除

Chàng dù nghĩ đến tình xa

宄情琴瑟對羅琴棋

Đem tình cầm sắt đối ra cầm cờ.

啞之結鬢車絲

Nói chi kết tóc xe tơ

匏慍哿腴吏汙哿代

Đã buồn cả ruột, lại dơ cả đời.”

撞浪窖啞年啞

Chàng rằng: “Khéo nói nên lời,

麻沖理沛固得固些

Mà trong lẽ phải có người có ta.

習盼冲道彈娑

3121. Xưa nay trong đạo đàn bà,
字貞箕拱固匹黠蒙
Chữ trinh kia cũng có ba bảy đường.
固欺變固欺常
Có khi biến, có khi thường,
固權市沛汶唐執經
Có quyền nào phải một đường chấp kinh.
如娘褻孝濫貞
Như nàng lấy hiếu làm trinh,
菀市朱濁特命意為
Bụi nào cho đục được mình ấy vay ?
丕群底固歆尙
Trời còn để có hôm nay,
散霜頭午援選忡丕
Tan sương đầu ngõ, vén mây giữa trời.
花殘麻吏添鮮
Hoa tàn mà lại thêm tươi,
媵殘麻吏欣迓森習
Trăng tàn mà lại hơn mười rằm xưa
固調之女麻疑

3131. Có điều chi nữa mà ngờ
客戈唐底興除撞蕭
Khách qua đường để hững hờ chàng Tiêu !”
聒撞訥缶歇調
Nghe chàng nói đã hết điều
仝親時拱決蹻汶排
Hai thân thì cũng quyết theo một bài
歇唎坤理啞唎
Hết lời khôn lẽ chối lời
躡頭娘仍良賤咀嘆
Cúi đầu nàng những ngán dài thở than
茹皮攜席團圓
Nhà vừa mở tiệc đoàn viên
花燿蕩爍紅絃幅羅
Hoa soi ngọn đuốc, hồng chen bức là
共饒交拜汶茹
Cùng nhau giao bái một nhà
禮它靚禮堆它稱堆
Lễ dà đủ lễ đôi dà xứng đôi
洞房燿迭礮瑁

3141. Động phòng diu dặt chén mỗi

冰傾緣買吟嵬情習

Băng khuâng duyên mới, ngậm ngùi tình xưa

仍自蓮芊桃絲

Những từ sen ngó, đào tơ

迺森辭買悲睵羅低

Mười lăm năm mới bây giờ là đây.

情緣意合散尼

Tình duyên ấy hợp tan này,

悲歡買按店遲朧高

Bi hoan mấy nỗi, đêm chầy trăng cao

更痠幅錦屢緝

Canh khuya bức gấm rủ thao

嚮焮訴樣膈桃添春

Dưới đèn tỏ dáng má đào thêm xuân.

情人吏及情人

Tình nhân lại gặp tình nhân

花習蛭婁買分鍾情

Hoa xưa bướm cũ mấy phen chung tình,

娘浪分妾奄停

3151. Nàng rằng: “Phận thiếp đã đành

固濫之女丐命補趨

Có làm chi nữa cái mình bỏ đi !

擬撞義婁情記

Nghĩ chàng nghĩa cũ tình ghi

朝悉噲固倡隨買埋

Chiều lòng gọi có xướng tùy mảy may.

貞悉奄嗜廩台

Riêng lòng đã thẹn lắm thay

拱它緬演眉苔苦槐

Cũng đà mặt dạn mày dày khó coi !

仍如歐厭鑠外

Những như âu yếm vành ngoài

群算攜緬貝傳朱戈

Còn toan mở mặt với người cho qua

吏如仍腿得些

Lại như những thói người ta

搥香嚮坦掖花躑務

Vót hương dưới đất bẻ hoa cuối mùa.

奢羅洳辱排徒

3161. Khéo là nhờ nhuốc bầy trò

群情兜女羅讐妬催

Còn tình đâu nữa là thù đó thôi !

得腰些丑貝得

Người yêu ta xấu với người

腰饒時吏朋迕負饒

Yêu nhau thì lại bằng mười phụ nhau !

闖茹油併衛婁

Cửa nhà dù tính về sau,

時群媵妬路求姉低

Thì còn em đó lọ câu chị đây.

字貞群汶拙尼

Chữ trinh còn một chút này

庄擒朱凭苒鞋朱散

Chẳng cầm cho vững, nõ giày cho tan

群饒恩愛溘溘

Còn nhiều ân ái chan chan

哈之圍翹花殘麻制

Hay gì vậy cánh hoa tàn mà chơi.”

撞浪眼拈汶喇

3171. Chàng rằng: “Gắn bó một lời

俸空魴諾鮎歪呂饒

Bổng không cá nước chim trời lỡ nhau

咄得流落閉婁

Xót người lưu lạc bấy lâu

想誓說礮拱疔疽饒

Tưởng thề thốt nặng cũng đau đớn nhiều.

共饒生死苞料

Cùng nhau sinh tử đã liêu.

及饒群拙閉饒羅情

Gặp nhau còn chút bấy nhiêu là tình,

澄春絲柳群撐

Chùng xuân tơ liễu còn xanh

擬浪渚脫塊鑠愛恩

Nghĩ rằng chưa thoát khỏi vảnh ái ân.

蕘冲庄拙蓓陳

Gương trong chẳng chút bụi trần,

汶喇决罕闖分敬添

Một lời quyết hẳn, muôn phần kính thêm

閉婁底洩摸針

3181. Bấy lâu đáy biển mò kim

羅饒鑛矸沛尋媵花

Là nhiều vàng đá phải tìm trăng hoa ?

埃疑吏合汶茹

Ai ngờ lại hợp một nhà

路羅禎躑買囉瑟琴

Lộ là chẵn gối mới ra sắt cầm.”

聒唼使袄棋簪

Nghe lời sửa áo cài trâm

叩頭裋謝高深斲重

Khấu đầu lạy tạ cao thâm nghìn trùng.

身殘泔濁澗冲

Thân tàn gạn đục khơi trong

羅洳君子恪恻得些

Là nhờ quân tử khác lòng người ta

買唼心腹肆攤

Máy lời tâm phúc ruột rà

相知羨意買羅相知

Tương tri dường ấy mới là tương tri

道雯袂襍少之

3191. Chở che đùm bọc thiếu gì ?

冪辭名節拱為店尼

Trăm năm danh tiết cũng vì đê mê nay.”

脱催輶吏擒輶

Thoắt thôi tay lại cầm tay,

強腰為湟強醞為情

Càng yêu vì nét càng say vì tình,

添爇架芮香甌

Thêm nén giá, nôi hương bình,

共饒吏祝礮瓊交歡

Cùng nhau lại chúc chén quỳnh giao hoan.

情習來湖坤韓

Tình xưa lai láng khôn hàn

通容吏晦阮彈暝習

Thong dong lại hỏi ngón đàn ngày xưa.

娘浪為買唐絲

Nàng rằng: “Vì mấy đường tơ

林得朱典悲睒買催

Lâm người cho đến bây giờ mới thôi

啞嚙時事包未

3201. Ăn năn thì sự đã rồi

你恻得婁邦唼汶畚

Nể lòng người cũ vâng lời một phen.”

枳彈燿迭輶仙

Phím đàn diu dặt tay tiên

媿沉高濕啗絃斲賒

Khói trầm cao thấp tiếng huyền gần xa

曲兜潭蔭陽和

Khúc đầu đầm ấm dương hòa

意羅蝴蝶哈羅莊生

Ấy là hồ điệp hay là Trang sinh ?

曲兜淹愛春情

Khúc đầu êm ái xuân tình

意魂蜀帝哈命杜鵑

Ấy hồn Thục đế hay mình đỗ quyên ?

冲牢珠潏湓涓

Trong sao châu nhỏ duềnh quyên !

蔭牢紇玉藍田買冬

Ấm sao hạt ngọc Lam Điền mới đông

揸聰聃卒甃宮

3211. Lọt tai nghe suốt năm cung

嗜市羅庄惱濃敦敲

Tiếng nào là chẳng nào nùng xôn xao

撞浪譜意擗市

Chàng rằng: “Phổ ấy tay nào ?

掣牢愁慘盼牢盃圍

Xưa sao sầu thảm nay sao vui vầy ?

糝盃罷在悉尼

Tẻ vui bởi tại lòng này

哈羅苦盡典時甘來

Hay là khổ tận đến ngày cam lai ?”

娘浪為拙藝制

Nàng rằng: “Vì chút nghề chơi

斷腸嗜意害得閉婁

Đoạn trường tiếng ấy hại người bấy lâu

汶番知己共饒

Một phen tri kỷ cùng nhau

卷縵自帝衛婁拱除

Cuốn dây từ đấy về sau cũng chừa.”

傳徒渚泮鬢絲

3221. Chuyện trò chưa cạn tóc tơ,

鶻它哂割歪皮朗東

Gà đà gáy sáng trời vừa rạng đông

情貞撞吏訥泃

Tình riêng chàng lại nói sòng

汶茹埃拱邏透咧勞

Một nhà ai cũng lạ lòng khen lao

朱哈淑女志高

Cho hay thực nữ chí cao

沛得斂最桃棧如埃

Phải người sớm muộn tối đảo như ai ?

仝情援哿和仝

Hai tình vẹn cả hòa hai

庄冲禛躔拱外槩詩

Chẳng trong chẵn gối cũng ngoài cảm thơ.

欺礮醞欺弓棋

Khi chén rượu khi cuộc cờ

欺拈花妄欺除朥蓮

Khi xem hoa nở khi chờ trăng lên

匪生苞匪迕願

3231. Ba sinh đã phải mười nguyên

緣堆侶拱羅緣伴悲

Duyên đôi lứa cũng là duyên bạn bấy.

汝唎立汶庵選

Nhớ lời lập một am mây

遣得親信連柴覺緣

Khiến người thân tín rước thầy Giác Duyên

典尼凍闢棋杆

Đến nơi đóng cửa cài then

蔡仝計額粘連厝茹

Rêu trùn kẻ ngạch, cỏ len mái nhà

師它蔘菓方除

Sư đà hái thuốc phương xa

選翹鶴另別羅尋兜

Mây bay hạc lánh biết là tìm đâu ?

礮為拙義習婁

Nặng vì chút nghĩa xưa lâu,

蓮庵據付香油歆埋

Trên am cứ giữ hương dầu hôm mai

汶茹福祿謙仝

3241. Một nhà phúc lộc gồm hai

千年孕弋官階客客

Thiên niên đằng đặc quan giai lần lần

承家庄歇娘雲

Thừa gia chẳng hết nàng Vân

汶榭樛木汶璘桂槐

Một cây cù mộc một sân quế hòe

風流富貴哀皮

Phong lưu phú quý ai bì

園春汶闢底碑闢代

Vườn xuân một cửa để bia muôn đời

吟哈闖事在歪

Ngẫm hay muôn sự tại trời,

歪箕匱挾濫得固身

Trời kia đã bắt làm người có thân

挾風塵沛風塵

Bắt phong trần phải phong trần

朱清高買特分清高

Cho thanh cao mới được phần thanh cao

固兜偏為得市

3251. Có đầu thiên vị người nào

字才字命槌滌駁仞

Chữ tài chữ mệnh dồi dào cả hai

固才麻忌之才

Có tài mà cậy chi tài

字才連貝字災汶韻

Chữ “tài” liền với chữ “tai” một vần

匱芒裊業匍身

Đã mang lấy nghiệp vào thân

拱停責吝歪斯歪賒

Cũng đừng trách lẫn trời gần trời xa

善根於在惹些

Thiện căn ở tại lòng ta

字心箕買朋匹字才

Chữ “tâm” kia mới bằng ba chữ “tài”

喇圭執扣容賤

Lời quẻ chấp nhật đông dài

謨盃拱特汶吧靱更

Mua vui cũng được một vài trống canh

HẾT